

**BÁCS-KISKUN VÁRMEGYE  
ÖNKORMÁNYZATA**

# 2019-2024 CIKLUSBESZÁMOLÓ

Beszámoló Bács-Kiskun Megye Önkormányzatának  
gazdasági programja 2020-2024  
című dokumentum megvalósításáról

„A fejlődés titka az, hogy elkezdjük.” – Mark Twain

2. verzió

Készült: 2024. június 20.

Kiegészítve: 2024. szeptember 24.

## TARTALOM

1.	Bevezetés .....	8
2.	A Közgyűlés és szervei.....	10
2.1.	Az alakuló ülés.....	10
2.2.	A Közgyűlés.....	11
2.3.	A bizottságok.....	13
2.4.	A Hivatal.....	14
2.5.	BKMFÜ Bács-Kiskun Megyei Fejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft.....	14
2.6.	Az Értéktár Bizottság.....	15
2.7.	A területi nemzetiségi önkormányzatok.....	17
2.8.	Vármegyei elismerések.....	20
2.8.1.	Szobonya Emléknap.....	20
2.8.2.	Ünnepi Közgyűlés .....	21
3.	Az Önkormányzat gazdálkodása.....	22
3.1.	Bevételek alakulása.....	22
3.2.	Kiadások alakulása.....	25
3.3.	Bevételek és kiadások összehasonlítása.....	27
3.4.	Az Önkormányzat vagyona.....	28
3.5.	A BKMFÜ gazdálkodása .....	30
3.6.	Duna-Tisza Közi Homokhátsági Térségi Fejlesztési Tanács.....	31
3.7.	Különleges gazdasági övezet Paks város területén.....	33
4.	Terület- és vidékfejlesztés .....	34
4.1.	Szervezete.....	34
4.1.1.	Önkormányzat és a Hivatal szervezete.....	34
4.1.2.	DEB .....	35
4.1.3.	Duna-Tisza Közi Homokhátsági Térségi Fejlesztési Tanács .....	36
4.1.4.	Duna-Kőrös-Maros-Tisza Eurorégiós Fejlesztési Ügynökség Nonprofit Közhasznú Kft.....	36
4.1.5.	Dél-Alföldi Regionális Területfejlesztési Konzultációs Fórum .....	37
4.1.6.	Bács-Kiskun Vármegyei Területfejlesztési Konzultációs Fórum .....	37
4.1.7.	IKOP és IKOP PLUSZ Monitoring Bizottság.....	37
4.1.8.	Alsó-Duna völgyi Területi Vízgazdálkodási Tanács.....	38
4.1.9.	Alsó-Tisza-vidéki Területi Vízgazdálkodási Tanács.....	38
4.2.	A tervezés.....	38

4.2.1.	2020-2024 gazdasági program.....	39
4.2.2.	Területfejlesztési tervek.....	39
4.2.3.	Integrált területi program.....	40
4.2.4.	Ágazati tervek.....	42
4.2.5.	Dél-Alföldi Nagytérségi Területfejlesztési stratégia.....	49
4.2.6.	2021-2027 projektszintű dokumentumai.....	49
4.3.	Együttműködés más vármegyei önkormányzatokkal, a települési önkormányzatokkal, egyházakkal, civil szervezetekkel.....	50
4.3.1.	Marketing Klub.....	50
4.3.2.	Vármegyei tartalomelőállító hálózat.....	51
4.3.3.	f200 márka együttműködés kialakítása.....	52
4.3.4.	Felzárkózáspolitikai együttműködések.....	52
4.3.5.	Gazdaságfejlesztési és foglalkozásösztönzési együttműködés.....	53
4.3.6.	Területi nemzetiségi önkormányzatokkal való együttműködés.....	53
4.3.7.	Polgármesterek Éghajlat- és Energiaügyi Szövetsége.....	54
4.3.8.	Falu- és tanyagondnoki képzéshez kapcsolódó együttműködések.....	54
4.3.9.	Megyei Önkormányzatok Országos Szövetsége.....	55
4.3.10.	Egyházi együttműködések.....	55
4.4.	Településfejlesztés megvalósítása.....	55
4.4.1.	Magyar Falu Program.....	56
4.4.2.	Gazdaságélénkítő Program.....	58
4.4.3.	Interreg – Európai Területi Együttműködés célkitűzés.....	58
4.4.4.	Vidékfejlesztési Program.....	59
4.4.5.	Magyarország Helyreállítási és Ellenállóképességi Terve.....	60
4.4.6.	A Széchenyi 2020 program.....	61
4.4.7.	A Széchenyi Terv Plusz.....	66
4.5.	Felzárkózás-politika, humánfejlesztések.....	68
4.5.1.	EFOP-1.6.3-17-2017-00002 – „A felzárkózás-politikai együttműködések támogatása a helyi esélyegyenlőségi programokhoz kapcsolódóan Bács-Kiskun megyében”.....	69
4.5.2.	Az EFOP-1.5.3-16 kódszámú „Humán szolgáltatások fejlesztése térségi szemléletben – kedvezményezett térségek” megnevezésű felhívásra benyújtott pályázatok a vidéki népesség megtartása érdekében.....	70
4.5.3.	Az EFOP-3.9.2-16 kódszámú „Humán szolgáltatások fejlesztése térségi szemléletben – kedvezményezett térségek” megnevezésű felhívásra benyújtott pályázatok a fiatalok helyben tartása érdekében.....	71

4.5.4.	Megyei Ösztöndíj program.....	72
4.5.5.	Identitáserősítés és közösségfejlesztés.....	73
4.5.6.	Petőfi emlékévek.....	75
5.	Gazdaságfejlesztés és foglalkoztatás ösztönzése.....	77
5.1.	Foglalkoztatás ösztönzése Bács-Kiskun vármegyében.....	77
5.2.	Gazdaságfejlesztés Bács-Kiskun vármegyében.....	79
5.3.	Turizmusfejlesztés.....	84
5.3.1.	Saját attrakciók fejlesztése.....	84
5.3.2.	Egyéb szereplők turisztikai fejlesztéseinek menedzselése.....	88
5.3.3.	Turisztikai együttműködések.....	89
6.	Nemzetközi jelenlét, kapcsolatok.....	90
7.	Klímaváltozáshoz való alkalmazkodás és a káros anyag kibocsátás csökkentése.....	92
7.1.	A vármegyei klímastratégia.....	92
7.2.	Fenntartható energia- és klíma akcióterv.....	92
7.3.	Megyei környezetvédelmi program elfogadása, jelentősége.....	93
7.4.	Épületek energetikai korszerűsítése.....	94
7.5.	Duna-Tisza Közi Homokhátsági Térségi Fejlesztési Tanács programjai.....	94
7.5.1.	Homokhátság területfejlesztési terve.....	94
7.5.2.	Csatári Bálint konferencia, valamint szakdolgozat és diplomamunka pályázat	95
7.5.3.	Természetközeli szennyvíztisztítási mintaprojekt.....	95
7.5.4.	Szürke szennyvíz- és csapadékvíz hasznosítás mintaprojekt.....	96
8.	Vármegyemarketing.....	97
8.1.	Külső kommunikáció.....	97
8.2.	Vármegyei értékek.....	99
8.3.	Vármegye Bora Program.....	100
8.4.	Vármegye Pálinkája Program.....	100
8.5.	Vármegye Kenyere Program.....	100
8.6.	Kötelező kommunikáció.....	100
8.7.	Szemléletformálás.....	101
8.8.	Talpra Magyar! Program.....	101
9.	Területrendezés.....	103
	Mellékletek.....	105
1.	számú melléklet: Bizottságok és tagjai (2024. május 31.).....	106

2. számú melléklet: A Bács-Kiskun vármegyei területi nemzetiségi önkormányzatok tagjai (2024. május 31.).....	107
3. számú melléklet: dr. Szobonya Zoltán Emléklappal kitüntetettek.....	109
4. számú melléklet: Bács-Kiskun Vármegyei Közgyűlés elismerő díjai és kitüntetettjei 111	
5. számú melléklet: Bács-Kiskun Vármegye Önkormányzata 2030-ig szóló célkitűzéseiről és prioritásairól.....	119
6. számú melléklet: Az ITP 2021-2027 módosításairól.....	120
7. számú melléklet: A TOP-5.3.2-17-BK1-2018-00001 azonosító számú „Az Érték – Élmény – Egészség megjelenítése közösségi programokban” című projekt eredményeinek részletes bemutatása.....	124
8. számú melléklet: A TOP-5.3.2-17-BK1-2019-00002 azonosító számú „Bács-Kiskun boldoggá tesz” című projekt eredményeinek részletes bemutatása.....	128
9. számú melléklet: A TOP-5.3.2-17-BK1-2020-00003 azonosító számú „ITTHON MARADUNK” című projekt eredményeinek részletes bemutatása.....	132
10. számú melléklet: A TOP-5.3.2-17-BK1-2021-00004 azonosító számú „Petőfi200” című projekt eredményeinek részletes bemutatása.....	134
11. számú melléklet: TOP és TOP Plusz nyertes turisztikai pályázatok a ciklusban	138

## RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

Bács-Kiskun Vármegyei Területfejlesztési Konzultációs Fórum: Vármegyei Területfejlesztési Fórum

BKMFŰ: BKMFŰ Bács-Kiskun Megyei Fejlesztési Ügynökség Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság

DEB: Döntés-előkészítő Bizottság

DKMT Nkft.: Duna-Tisza-Körös-Maros Eurorégiós Fejlesztési Ügynökség Nonprofit Közhasznú Kft.

EFOP: Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program

Értéktár Bizottság: Bács-Kiskun Vármegyei Értéktár Bizottság

Fejlesztési Tanács: Duna-Tisza Közi Homokhátsági Térségi Fejlesztési Tanács

GÉP: Gazdaságélénkítő Program

HACS: helyi akció csoport

Hivatal: Bács-Kiskun Vármegyei Önkormányzati Hivatal

Htv.: A magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény

IH: irányító hatóság

IKOP Plusz: Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program Plusz

IKOP: Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program

IPA: Határon átnyúló együttműködési program

ITP 2014-2020: Bács-Kiskun vármegye 2014-2020 közötti integrált területi programja

ITP 2021-2027: Bács-Kiskun vármegye 2020-2027 közötti integrált területi programja

ITP: integrált területi program

Koncepció: Bács-Kiskun 2030 - Bács-Kiskun Megye Területfejlesztési Koncepció

Közyűlés: Bács-Kiskun Vármegye Önkormányzata Közyűlése

Kvt.: A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. tv.

MFP: Magyar Falu Program

MÖOSZ: Megyei Önkormányzatok Országos Szövetsége

Mötv: 2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól

Njtv: 2011. évi CLXXIX. törvény a nemzetiségek jogairól

Önkormányzat: Bács-Kiskun Vármegye Önkormányzata

Paktum: Együttműködés a helyben foglalkoztatásért – Bács-Kiskun megyei foglalkoztatási és gazdaságfejlesztési együttműködés című projektet

Paktum Plusz: TOP\_Plusz-3.1.1-21-BK1-2022-00001 számú, „Bács-Kiskun megyei Paktum Plusz” című projekt

Regionális Területfejlesztési Fórum: Dél-Alföldi Regionális Területfejlesztési Konzultációs Fórum

SECAP: Fenntartható Energia és Klíma Akcióterve

Stratégia: Bács-Kiskun 2030 Bács-Kiskun Megye Területfejlesztési Program stratégiai programrésze (előkészítő fázis)

Tanács: Duna-Tisza Közi Homokhátsági Térségi Fejlesztési Tanács

Tft.: A területfejlesztésről szóló 2023. évi CII. törvény

TOP Plusz: Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz

TOP: Terület- és Településfejlesztési Operatív Program

Vármegyei Értéktár: Bács-Kiskun Vármegyei Értéktár

Vármegyei Ösztöndíj Program: Vármegyei Ösztöndíj

VP: Vidékfejlesztési Program

## TÁBLÁZAT JEGYZÉK

1. számú táblázat: *A Közgyűlés ülései és döntései 2019-2024 között*
2. számú táblázat: *Bács-Kiskun Vármegye Közgyűlése tagjai (2024. május 31.)*
3. számú táblázat: *Az Értéktár Bizottság tagjai*
4. számú táblázat: *Az Értéktár Bizottság ülései és határozatai*
5. táblázat: *Az Önkormányzat 2019-2023. évek során teljesült bevételei*
6. számú táblázat: *Az Önkormányzat 2019-2023. évek során teljesült kiadásai*
7. számú táblázat: *2015-2018. és 2019-2023. ciklusok fő bevételi és kiadási összegei*
8. számú táblázat: *Az Önkormányzat vagyonának változása 2019-2023 között*
9. számú táblázat: *Az Önkormányzat ingatlan vagyonának alakulása 2019-2023 között*
10. számú táblázat: *Az Önkormányzat gazdasági társaságokban lévő vagyonának alakulása 2019-2023 között*
11. számú táblázat: *A BKMFÜ eredménye 2020-2023 között*
12. számú táblázat: *A Tanács bevételei 2019-2023 között*
13. számú táblázat: *A Tanács kiadásai 2019-2023 között*
14. számú táblázat: *A ciklus végrehajtását érintő releváns, de nem a ciklusban készített fejlesztési tervek*
15. számú táblázat: *Az Önkormányzat nyomtatott formában elkészült kiadványai 2019-2024 között*
16. számú táblázat: *Az Önkormányzat nyomtatott formában elkészült kiadványai 2019-2024 között*

## DIAGRAM JEGYZÉK

1. számú diagram: *A működési és a pályázati támogatások összege (forintban)*
2. számú diagram: *Működési bevételek megoszlása 2019-2023.*
3. számú diagram: *Felhalmozási bevételek megoszlása 2019-2023.*
4. számú diagram: *Működési felhalmozási kiadások megoszlása*
5. számú diagram: *Működési kiadások 2019-2023-ban*
6. számú diagram: *2015-2018. és 2019-2023. ciklusok fő bevételi és kiadási összegei*
7. számú diagram: *A Tanács bevételei 2019-2023 között*
8. számú diagram: *A Tanács kiadásai 2019-2023 között*
9. számú grafikon: *TOP 5. prioritásán megítélt források*

## 1. Bevezetés

2024 ősze közeleg, hamarosan ismét lezárul egy önkormányzati ciklus, és összegezzük a Bács-Kiskun Vármegye Önkormányzatának (a továbbiakban: Önkormányzat) elmúlt öt évének történéseit.

A Bács-Kiskun Megyei Közgyűlés 25/2020. (VI.26.) határozatával fogadta el a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat gazdasági programja 2020-2024 című dokumentumot, amely egy átfogó, a választási ciklusra szóló gazdasági és szakmai stratégiai tervdokumentum. Ez megalapozta a munkavégzés kereteit, meghatározta azokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek az Önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását és színvonalának javítását szolgálták. Jelen beszámolóban a 2020-2024. évekre vonatkozó gazdasági program végrehajtásáról adunk számot.

A beszámoló részletesen bemutatja a Bács-Kiskun Vármegye Önkormányzata Közgyűlése (a továbbiakban: Közgyűlés) és szervei, a Bács-Kiskun Vármegyei Önkormányzati Hivatal (a továbbiakban: Hivatal), a gazdasági társaságok, valamint a területi nemzetiségi önkormányzatok működését és tevékenységét.

A dokumentum kitér a Közgyűlés ülésére, a személyi változásokra, a bizottságok munkájára, valamint a szervezeti változásokra és feladatellátásra. Emellett részletesen ismerteti az Önkormányzat gazdálkodását, bevételeinek és kiadásainak alakulását, valamint vagyonának változását.

A beszámoló továbbá áttekinti a területfejlesztési, vidékfejlesztési és koordinációs feladatok ellátását, valamint a különböző fejlesztési programok megvalósítását. Az Önkormányzat a 2019-2024-es időszakra vonatkozóan elkötelezett volt abban, hogy mindaz, ami számunkra, Bács-Kiskun vármegyeiek számára fontos, bővüljön és fejlődjön. Az elképzelések megvalósításához leginkább a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (a továbbiakban: TOP) és a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (a továbbiakban: TOP Plusz) biztosított lehetőséget és fejlesztési forrást, melynek elsődleges célja a térségi gazdaságfejlesztés, a foglalkoztatás növelése és az itt élők helyben boldogulásának biztosítása, életkörülményeinek javítása, jól-lét érzésük fokozása. A vármegye települési önkormányzatai, egyházi és nonprofit szervezetei több mint 700 pályázatot nyújtottak be segítségünkkel ebben az időszakban, és több mint 110 milliárd forint támogatást kaptak. Napjainkig jó néhány fejlesztés sikeresen le is zárult, és Bács-Kiskun vármegye valamennyi településén valósult meg új beruházás.

A dokumentum külön figyelmet szentel a vármegyei tervezési dokumentumok (területfejlesztési koncepció és program, ágazati tervek) elkészítésére is.

A beszámoló emellett bemutatja az Önkormányzat együttműködéseit más vármegyei önkormányzatokkal, a települési önkormányzatokkal, egyházakkal, civil szervezetekkel, valamint a területi nemzetiségi önkormányzatokkal.



Az Önkormányzat olyan szervezeti struktúrát alakított ki, amellyel hatékonyan tudta ellátni nem csak a települési TOP és TOP Plusz pályázatok túlnyomó többségének előkészítését és lebonyolítását, hanem számos saját projekt kidolgozását és megvalósítását is. A mostani ciklusban „Bács-Kiskunban itthon vagy” mottóval folytattuk a vármegyei ösztöndíj rendszer működtetését annak érdekében, hogy a fiataljaink helyben maradjanak, a vállalkozók pedig olyan szakembereket kapjanak az iskolapadból kikerülve, akik ismerete, képesítése valóban az igényeiknek megfelelő. A vállalkozások számára a bérköltségeikhez is nyújtottunk támogatást a foglalkoztatási és gazdaságfejlesztési programunkban.

Hisszük, hogy a népesség megtartásának és helyben tartásának alapja a közösség, melyet, ha szétrombolt a modern világ, feladatunk helyreállítani. Ezt a közösségerősítő feladatot a vármegyei identitás kialakításával segítettük. Támogattuk a helyi közösségek kezdeményezéseit. Számtalan kulturális rendezvényhez csatlakoztunk, helyi és vármegyei értékeket gyűjtöttünk, és felhívtuk a figyelmet hagyományaink sokszínűségére, abbéli hitben, hogy boldog jövőnk a Kárpát-medencében csak közösségeink újjáépítésével, megtartásával lehetséges.

Fejlesztéseink során kiemelten fontosnak tartottuk, hogy azok a vidéki életformát, a vidéki közösségek megtartását, gyarapítását támogassák. Az eredményes és gördülékeny megvalósítás nem jöhetett volna létre az Önkormányzat és a települések szoros, baráti kapcsolatokon nyugvó együttműködése nélkül.

Mindannyiunk legnagyobb öröme rég nem látott fejlesztések teszik gazdagabbá, szebbé vármegyénket és emelik az itt lakók életszínvonalát.

Összességében a dokumentum átfogó képet nyújt az Önkormányzat 2019-2024 közötti tevékenységéről, eredményeiről és kihívásairól.

## 2. A Közgyűlés és szervei

A 2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól (a továbbiakban: Möt.) alapján a területi vármegyei önkormányzatok döntéshozó szerve a közgyűlés. Hatáskörébe tartozó ügyek tekintetében a Közgyűlés – a jogszabályi keretek között, bizonyos döntési területeket kivéve – átruházhatja egyes hatásköreit szerveire, amelyek jelen ciklusban a Közgyűlés elnöke, a bizottságai, a Hivatal és a jegyző.

### 2.1. Az alakuló ülés

A 2019-2024-es ciklus nyitányaként 2019. október 13. napján megtartott helyhatósági választások eredményeként megválasztott Közgyűlés alakuló ülését - figyelemmel az Möt. 43. § (2) bekezdésére - 2019. október 25. napjára Cseh Ilona (mint korelnök) hívta össze a hajósi barokk kastély impozáns épületébe.

A Bács-Kiskun Megyei Területi Választási Bizottság hat jelölő szervezet megyei listáját vette nyilvántartásba, mely listákról 23 mandátumot osztott ki. A mandátumok megoszlása az alakuló ülésen a következő volt:

- Fidesz -KDNP: 16 fő
- Jobbik Magyarországért Mozgalom: 2 fő
- Momentum Mozgalom: 2 fő
- Demokratikus Koalíció: 2 fő
- Mi Hazánk Mozgalom: 1 fő

Az alakuló ülésen a képviselők eskütétele után megválasztották a tisztségviselőket, döntött a Közgyűlés a díjazásukról, költségtérítésük megállapításáról, valamint módosította a Szervezeti és Működési Szabályzatról szóló rendeletet, és megalakította a bizottságokat. A Közgyűlés a 60/2019. (X. 25.) Kgy. határozatával Rideg Lászlót (FIDESZ-KDNP) elnökéül, 62/2019. (X. 25.) Kgy. határozatával pedig dr. Mák Kornélt és Vedelek Norbertet (FIDESZ-KDNP) alelnökéül választotta meg.



## 2.2. A Közgyűlés

A 2019-2024-es ciklusban a Közgyűlés üléseit – követve a korábbi évek bevált gyakorlatát – gyakran a vármegye számos településén, kihelyezetten tartotta meg, mely lehetőséget biztosított az érintett települések megismerésére, helyben található neves vállalkozás meglátogatására, valamint 1-1 fa ültetésére a gyümölcsöző vármegyei-települési kapcsolatok jelképéül.

Az ülések minden esetben határozatképesek voltak, testületi ülés elmaradására nem került sor. A Közgyűlés évente tartott közmeghallgatást is, amelyen a vármegye lakossága elmondhatta felvetéseit a vármegyei helyi közügyek tárgyában.

Magyarország Kormánya a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 40/2020. (III. 11.) Korm. rendelettel az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében Magyarország egész területére veszélyhelyzetet hirdetett ki, amely 2020. június 18. napjáig tartott. A járványhelyzet miatt 2020. november 4. napjától 2021. február 7. napjáig, majd 2021. február 8. napjától a Kormány veszélyhelyzetet hirdetett ki, amelynek hatályát a koronavírus elleni védekezésről szóló 2021. évi I. törvény módosításáról szóló 2021. évi XL. törvény meghosszabbította a 2021. évi őszi országgyűlési ülészak első ülésnapját követő 15. napig.

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény (Katvéd. tv.) 46. § (4) bekezdése alapján tette lehetővé, hogy a Közgyűlés elnöke saját hatáskörben – képviselőtársai véleményének kikérésével – döntsön az előterjesztésekről, így sem a közgyűlés, sem a bizottságok üléseinek Möt. szerinti összehívására nem volt lehetőség. Az elnöki döntésekre vonatkozó előterjesztéseket a Hivatal készítette elő. Jogszabály nem írt elő előzetes egyeztetést az elnöki döntések meghozatala előtt, de azokban az esetekben, amikor a döntések előtt a Közgyűlés elnöke kikérte a Közgyűlés tagjainak a véleményét, a Hivatal intézte az ezzel kapcsolatos feladatokat (előterjesztések megküldése, összesítés a véleményekről). A veszélyhelyzet alatt meghozott elnöki döntésekről minden esetben tájékoztatást kaptak a képviselők, amelyek megküldését szintén a Hivatal intézte.

Az első ízben elrendelt járványügyi veszélyhelyzet idején 14 határozatot, a 2. veszélyhelyzet időszakában (2020. december 31. napjáig) 1 rendeletet és 15 határozatot hozott a vármegyei közgyűlés elnöke. 2021. évben a közgyűlés elnöke 4 rendeletet alkotott, amelyből 2 új rendelet megalkotására, 2 rendelet pedig valamely korábbi rendelet módosítására vonatkozott. A 2021. évben a veszélyhelyzet alatt 43 határozat született elnöki döntésként, melyek többsége területfejlesztési tárgyú volt.

2019 októbere és 2024 szeptembere között 22 ülésén összesen 31 rendeletet alkotott, és 226 határozatot hozott a testület. Ezek éves bontásban az alábbi táblázat szerint foglalhatók össze.

Év	Ülések száma	Megalkotott rendeletek száma	Hozott határozatok száma
2019	2	4	25
2020	0	1	29
2021	4	4	31
2022	8	12	66
2023	5	7	55
2024	3	5	26

1. számú táblázat: A Közgyűlés ülései és döntései 2019-2024 között

A Közgyűlés működésével, döntéseivel kapcsolatban a törvényességi felügyeletet ellátó Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivataltól nem érkezett törvényességi észrevétel vagy felhívás.

A Momentum Mozgalom jelölő szervezet által állított listáról mandátumot szerzett Nyirati Klára 2019. október 18. napján, még az alakuló ülés előtt mandátumáról nyilatkozatban joghatályosan lemondott. Erre tekintettel a Bács-Kiskun Megyei Területi Választási Bizottság a jelölő szervezet listájáról 2019. október 22. napján Székely Dánielnek osztotta ki a Közgyűlésben szerzett mandátumot. Székely Dániel utóbb a Momentum Mozgalomból kilépett, és függetlenként folytatta képviselői tevékenységét.

A Közgyűlés 2019-2024-es ciklusa alatt a választáson mandátumot nyert 1 fő, néhai Rausch Sándor (Fidesz-KDNP) képviselői megbízatása elhalálózásával, 2021. június 28. napjával szűnt meg. A megüresedett mandátumot a Bács-Kiskun Megyei Területi Választási Bizottság 2021. július 28. napján Dr. Zöld László Csabáné részére adta ki.

A ciklus során 2 fő képviselő mandátuma szűnt meg lemondással 2022. április 30. napjával. A 2022. évi országgyűlési képviselők választásán mandátumot nyert Szabadi István (Mi Hazánk Mozgalom) helyett Darabos András, dr. Demeter András (Fidesz-KDNP) helyett Lesi Árpád tölti be a megüresedett mandátumot.

Sorszám	NÉV	Pártállás
1.	Rideg László	FIDESZ-KDNP
2.	Dr. Mák Kornél	FIDESZ-KDNP
3.	Vedelek Norbert	FIDESZ-KDNP
4.	Cseh Ilona	FIDESZ-KDNP
5.	Darabos András	MI HAZÁNK
6.	Dongó József	FIDESZ-KDNP
7.	Fercsák Róbert	FIDESZ-KDNP
8.	Gáspár Ferenc	FIDESZ-KDNP
9.	Hornyák Józsefné	JOBBIK
10.	Horváth Roland Károly	DK
11.	Jankovszki Zoltán	FIDESZ-KDNP
12.	Kecskés Mihály Gábor	MOMENTUM

Sorszám	NÉV	Pártállás
13.	Lenkei Róbert	FIDESZ-KDNP
14.	Lesi Árpád	FIDESZ-KDNP
15.	Dr. Magóné Tóth Gyöngyi Mária	DK
16.	Pap Ágnes	FIDESZ-KDNP
17.	Dr. Skribanek Zoltán	FIDESZ-KDNP
18.	Szántó István	FIDESZ-KDNP
19.	Székely Dániel	Független
20.	Szűcs Imre	JOBBIK
21.	Temerini Ferenc	FIDESZ-KDNP
22.	Varga Nelli	FIDESZ-KDNP
23.	Dr. Zöld László Csabáné	FIDESZ-KDNP

2. számú táblázat: Bács-Kiskun Vármegye Közgyűlése tagjai (2024. május 31.)

### 2.3. A bizottságok

A Közgyűlés 2019. december 13-ai ülésén kettő állandó bizottság felállításáról döntött, és a 64/2019. (XII.13.) Kgy. határozatával megválasztotta annak tagjait (a jelenlegi tagok felsorolását a **1. számú melléklet** tartalmazza). Ennek értelmében a Közgyűlés munkáját a Pénzügyi és Eljárásjogi, valamint a Fejlesztésekért, Turizmusért és Klímaügyekért Felelős Bizottság segíti.

Mindkét bizottság 10 tagú, csak képviselők a tagjai. A bizottságok összetételében a ciklus folyamán a közgyűlési mandátumok változása miatt volt módosulás.

A bizottságok túlnyomó részt döntés-előkészítő szerepet töltenek be, főként a Közgyűlés elé kerülő előterjesztéseket véleményezik, mindemellett döntést hoznak az átruházott hatáskörökben. A Pénzügyi és Eljárásjogi Bizottság átruházott hatáskörben gyakorolja a közgyűlés elnökével kapcsolatos egyéb munkáltatói jogkört, kivéve törvény által nevesített át nem ruházható hatásköröket, az Önkormányzat vagyonrendeletében meghatározottak szerint dönt vagyoni ügyekben, feladata az Önkormányzat közbeszerzési tervének jóváhagyása, módosítása, önkormányzati biztos megválasztása. A Fejlesztésekért, Turizmusért és Klímaügyekért Felelős Bizottság átruházott hatáskörben előzetes véleményt nyilvánít a települési önkormányzati környezetvédelmi programokról, kezdeményezheti azok megalkotását.

Az állandó bizottságok feladat-és hatásköreit a SzMSz mellékletei tartalmazzák.

A közel öt év során 44 ülésükön összesen 435 darab határozatot hoztak. A koronavírus-világjárvány idején elrendelt veszélyhelyzet ideje alatt összehívásukra nem volt lehetőség, ülést nem tartottak, de a Közgyűlés elnöke kikérte a bizottságok tagjainak a véleményét. A veszélyhelyzet alatt meghozott elnöki döntésekről minden esetben tájékoztatást kaptak a bizottsági tagok.

A bizottságok hatékony működése is segítette a Közgyűlés munkáját, a bizottságok felelősségteljesen alakították ki szakmai véleményüket a Közgyűlés elé kerülő előterjesztésekkel kapcsolatban.

## 2.4. A Hivatal

Területi – azaz megyei, 2023. január 1. napjától vármegyei – önkormányzatok esetében a Közgyűlés munkáját a Hivatal segíti. Alapfeladata körében előkészíti és végrehajtja az önkormányzati – közgyűlés, elnöki, bizottsági, valamint a vármegyei jegyzői - döntéseket, szervezi az önkormányzati tevékenységeket a Közgyűlés elnöke irányításával és a vármegyei jegyző vezetésével. A Közgyűlés bizottságainak, a területi nemzetiségi önkormányzatoknak, valamint a Fejlesztési Tanács ügyviteli feladatait a Hivatal segíti.

Az október 25. napján megtartott alakuló ülés idején hatályos Szervezeti és Működési Szabályzat (a továbbiakban: SZMSZ) a 80/2017. (VI. 30.) közgyűlési határozaton alapult. A ciklus során több alkalommal történt szervezeti változás, figyelemmel arra is, hogy a hivatal úgymond klasszikus feladatai mellett mind nagyobb szerepet kapott a projektgenerálás, - előkészítés, - lebonyolítás, projektmenedzsmenti tevékenységek ellátása, az aktuális feladatok áttekintése után tett a hivatal vezetése minden esetben javaslatot, egy a változásokhoz jobban alkalmazkodó struktúrára. Átfogó módosítás 3 alkalommal történt, 2020. január 1., 2022. március 1. és 2024. január 1. hatállyal.

A járványügyi veszélyhelyzet időszakában egészségvédelmi okból munkaszervezési döntések történtek, munkatársaink jórészt távmunkában végezték feladataikat, melyhez nagy segítség volt, hogy távoli elérést biztosító terminálszerveren folyik a munka immár hosszabb ideje. Az itt szerzett tapasztalat alapján a későbbiekben is biztosítottuk a távmunkavégzés lehetőségét heti 1, nyári időszakban 2 munkanapra, avagy egyedi mérlegelés alapján egyéb időtartamban.

Munkatársaink ösztönzése, motiválása, képzésük és továbbképzésük, és a csapattá formálás, összetartozás erősítése kiemelt prioritás. A ciklus során fenntartottuk a béren kívüli juttatások rendszerét, a Családbarát munkahely pályázat forrásaiból, és saját forrásból családi és hivatali programokat, kirándulásokat szerveztünk, figyelmet fordítottunk az egészséges munkakörülményekre, a magánélet-és munkahely egyensúlyára, a kötelező képzések és továbbképzések mellett tréningeken vehettek részt a munkatársak.

A hivatali beszámoló keretében minden évben részletesen beszámoltunk a Közgyűlés előtt az ellátott feladatokról, az ügyirat-forgalomról, a személyi és technikai feltételekről.

## 2.5. BKM Fü Bács-Kiskun Megyei Fejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft.

Az Önkormányzat feladatkörébe tartozott a 2014-2020-as programozási időszakban a 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet vonatkozó fejezete alapján, hogy segítse a települési önkormányzatok TOP által támogatott projektjeinek előkészítési és projektmenedzsment tevékenységeit, ha azt a települési önkormányzat kéri. Az előírt feladatokat a megyei önkormányzat 2020-ig a 100%-os tulajdonában lévő Bács-Kiskun Megyei Területfejlesztési Nonprofit Kft-n és a Bács-Kiskun Megyei Turizmusfejlesztési és Marketing Nonprofit Kft-n keresztül biztosította. A két cég a vármegye területén található önkormányzatok számára folyamatos támogatást nyújtott a területfejlesztés egy-egy részterületén.

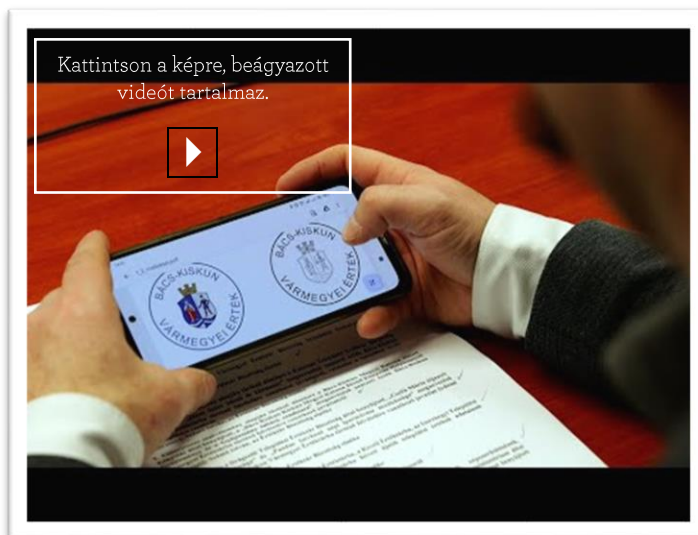
2020. január 1-től szakmai és gazdasági okok miatt a Bács-Kiskun Megyei Területfejlesztési NKft. új néven, BKMFÜ Bács-Kiskun Megyei Fejlesztési Ügynökség Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság (a továbbiakban: BKMFÜ) működik tovább, melybe 2020. július 31-vel beolvadt a Bács-Kiskun Megyei Turizmusfejlesztési és Marketing Nonprofit Kft.

A BKMFÜ a TOP projektek mellett más támogatási konstrukciókra is kiemelt figyelmet fordított a települések fejlesztési igényei szerint, mint például a Magyar Falu Program (a továbbiakban: MFP), Gazdaságélénkítő Program (továbbiakban: GÉP) I. és II. üteme, Vidékfejlesztési Program (továbbiakban: VP), a Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszköz. Ezenkívül részt vett két nagy, az Önkormányzat vezetésével megvalósuló TOP projektben is, mint konzorciumi partner. Saját projektként megvalósította a „BKMFÜ NKft. iparterület fejlesztése Ballószögön” című, TOP-1.1.1-16-BK2-2020-00001 azonosítójú pályázatot, melynek keretében minta projektként egy iparcarnok épült fel.

A BKMFÜ fő feladata a 2021-2027-es támogatási ciklusban a TOP Plusz által támogatott projektek professzionális támogatása, kezelése. Az új eljárásrendnek és elszámolási szabályoknak megfelelően a TOP Plusz projektek menedzsmenete mellett folytatódik a még be nem adott TOP Plusz támogatási kérelmek előkészítése.

Az ügynökség 2021-ben nyerte el a felelős foglalkoztató arany fokozatú minősítését és 2019 óta minden évben sikerrel pályázik a családbarát munkahely minősítésért is, mely támogatásokból jóléti és csapatépítő programokat valósít meg.

## 2.6. Az Értéktár Bizottság



A magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény (a továbbiakban: Htv.) 4. bekezdése alapján a vármegyei önkormányzat vármegyei értéktár bizottságot hozhat létre.

A Htv. a következők szerint határozza meg a vármegyei értéktár bizottság feladatait:

- szervezi a vármegye területén azonosított települési és tájegységi értéktárak adatainak összesítését,
- azonosítja a vármegye területén fellelhető nemzeti értékeket,
- dönt a vármegyei értéktárba bekerülő nemzeti értékekről,
- létrehozza a vármegyei értéktárat és nyilvántartás céljából megküldi azt a Hungarikum Bizottságnak.

A Közgyűlés a 2013. június 28-i ülésén a 37/2013. (VI. 28.) Kgy. határozatával 2013. július 1. napjával megalakította a hat tagú Bács-Kiskun Vármegyei Értéktár Bizottságot (a továbbiakban: Értéktár Bizottság), megválasztotta tagjait és elfogadta a működési szabályzatát. Az Értéktár Bizottság összetételét – lemondásokra és visszahívásra tekintettel – három alkalommal módosította a Közgyűlés, először 2014. évben a 74/2014. (XI. 28.) Kgy. határozatával, majd 2019-ben a 13/2019. (II. 15.) Kgy. határozatával, továbbá 2020-ban a 38/2020. (IX. 25.) határozatával.

Az Értéktár Bizottság első elnöke Szabó Sándor volt 2013-tól 2014 novemberéig. A Közgyűlés 2014. november 28-i ülésén a Bizottság addigi alelnökét, Szántó Istvánt választotta a Bizottság elnökévé.

Az Értéktár Bizottság jelenlegi összetételét az alábbi táblázat tartalmazza.

	NÉV	TISZTSÉG
1	Szántó István	elnök
2	Dr. Balogh László	alelnök
3	Dongó József	tag
4	Hornyák Józsefné	tag
5	Lenkei Róbert	tag
6	Dr. Mák Kornél	tag

3. számú táblázat: Az Értéktár Bizottság tagjai

Az Értéktár Bizottság Működési Szabályzatának 2020. november 29-i módosítása biztosította a Bizottság működőképességét, határozatképességét veszélyhelyzet idején is, mivel bevezetésre került az ülések elektronikus hírközlő eszköz útján történő részvétellel való megtartása, illetve a tagnak ily módon történő részvétele az ülésen.

Az Értéktár Bizottság jelen ciklusban (2024. szeptember 11-ig) 17 ülésen összesen 112 előterjesztést tárgyalt és 270 határozatot hozott.

Év	Ülések száma	Napirendek száma	Határozatok száma
2019. (októbertől)	1	4	10
2020.	4	26	67
2021.	3	19	38
2022.	3	16	40
2023.	4	36	68
2024. (szeptember 11-ig)	2	11	47
<b>Összesen</b>	<b>17</b>	<b>112</b>	<b>270</b>

4. számú táblázat: Az Értéktár Bizottság ülései és határozatai

Az Értéktár Bizottság jelen ciklusban 440 darab települési értéket vett nyilvántartásba, és 87 darab értéket vett fel a vármegyei értéktárba. (A Bizottság működése óta összesen 335 darab értéket vett fel a vármegyei értéktárba.)

Az Értéktár Bizottság legfontosabb feladata a vármegyei értéktárba történő felvételre vonatkozó javaslatok elbírálása, amelyhez igen szerteágazó szakértelemre van szükség.



Az Önkormányzat 2014-2015-ben összesen tíz szakmai szervezettel, intézménnyel kötött együttműködési megállapodást az Értéktár Bizottság munkájának, a javaslatok elbírálására vonatkozó döntések előkészítésének szakmai támogatása, segítése érdekében.

Jelen ciklusban 113 javaslat esetében került sor szakvélemény kérésére.

A legtöbbet a Kecskeméti Katona József Múzeum készítette az Értéktár Bizottság számára, több, mint negyvenet, de kapott a Bizottság szakvéleményt a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Bács-Kiskun Vármegyei Igazgatóságától, a Bács-Kiskun Vármegyei Mérnöki Kamarától, a Bács-Kiskun Vármegyei Kereskedelmi és Iparkamarától, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemtől, a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóságtól, a Katona József Könyvtártól és a vármegyei főépítésztől is.

Jelen ciklusban 162 darab vármegyei értéktárba történő felvételre vonatkozó javaslat került benyújtásra. (Az Értéktár Bizottság működésének kezdete óta összesen 596 javaslat érkezett.)

Az Értéktár Bizottságnak lehetősége van arra, hogy javaslatot tegyen értékeknek a Magyar Értéktárba és a Hungarikum Gyűjteményébe történő felvételére.

Az Értéktár Bizottság javaslata alapján jelen ciklusban került felvételre a Magyar Értéktárba a „Kecskemét szecessziós városmagja, különös tekintettel a Cifrapalota épületére” megnevezésű nemzeti érték és a „Szentkirályi ásványvíz”, valamint a Hungarikumok Gyűjteményébe a „Magyar népmesék rajzfilmsorozat”.

Az Értéktár Bizottság a vármegyei érték cím megőrzése érdekében 2023. évben az Agrárminisztérium állásfoglalásaival összhangban, figyelemmel a Bizottság Működési Szabályzatában meghatározott felülvizsgálati jogkörökre, meghatározta a Bács-Kiskun Vármegyei Értéktár felülvizsgálatának ütemezését és az ezzel kapcsolatos feladatokat, majd megkezdte az Értéktár felülvizsgálatát, amely jelenleg is tart.

## 2.7. A területi nemzetiségi önkormányzatok

A 2019-2024-es ciklus kezdetét jelentő 2019. október 13. napján megtartott helyhatósági választások eredményeként három területi - horvát, német és roma - nemzetiségi önkormányzat alakult.

A horvát területi nemzetiségi önkormányzat alakuló ülését - figyelemmel a 2011. évi CLXXIX. törvény (a továbbiakban: Njtv.) 87. § (1) bekezdésére - 2019. október 28. napjára dr. Jobbágy Lajos, a Bács-Kiskun Megyei Választási Bizottság elnöke hívta össze a bajai Nemzetiségi Központ épületébe. Az alakuló ülést (mint korelnök) Mándity István vezette, összesen 7 megválasztott képviselővel. Az alakuló ülésen 92/2019.(X.28.) BHÖ határozat alapján Sibalin Józsefet elnökké, 93/2019.(X.28.) BHÖ határozat alapján Matos Annát elnökhelyettessé választották. A képviselők tekintetében 2021-ben történt változás Bende Erhard és Mándity István képviselők mandátuma vagyonyilatkozat-tétel elmulasztása miatt 2021. június 30.-ai hatállyal megszűnt. A kieső képviselők helyébe Filákovity Mladen és Ivó Mária képviselők kerültek.

A 2019-2024-es ciklusban a horvát területi nemzetiségi önkormányzat 31 ülésén összesen 581 határozatot hozott, a Kulturális Bizottság 16 ülésén 46 összesen határozat, a Pénzügyi Bizottság 22 ülésén összesen 92 határozat született.

A német területi nemzetiségi önkormányzat alakuló ülését - figyelemmel az Njtv. 87. § (1) bekezdésére - 2019. október 28. napjára dr. Jobbágy Lajos, a Bács-Kiskun Megyei Választási Bizottság elnöke hívta össze a bajai Nemzetiségi Központ épületébe. Az alakuló ülést (mint korelnök) Krix János vezette, összesen 7 megválasztott képviselővel. Az alakuló ülésen 58/2019. (X. 28.) BNÖ határozat alapján Glasenhardt Jánost elnökké, 99/2019.(X.28.) BNÖ határozat alapján Röckl Évát elnökhelyettessé választották. A képviselők tekintetében 2021-ben történt változás Csordás Krisztina képviselői mandátumáról lemondott, helyére Krausz Éva képviselő került.

A 2019-2024-es ciklusban a német területi nemzetiségi önkormányzat 31 ülésén összesen 328 határozatot hoztak, a Pénzügyi Bizottság 20 ülésén összesen 75 határozat született.

A roma területi nemzetiségi önkormányzat alakuló ülését - figyelemmel az Njtv. 87. § (1) bekezdésére - 2019. október 28. napjára dr. Jobbágy Lajos, a Bács-Kiskun Megyei Választási Bizottság elnöke hívta össze a bajai Nemzetiségi Központ épületébe. Az alakuló ülést (mint korelnök) Kolompár László vezette, összesen 7 megválasztott képviselővel. Az alakuló ülésen 130/2019. (X. 28.) BCÖ határozat alapján Horváth István Szilvesztert elnökké, 131/2019. (X. 28.) BCÖ határozat alapján Burai Bélát elnökhelyettessé választották. A Bács-Kiskun Megyei Cigány Önkormányzat Közgyűlése 2020. október 7. napján a 109/2020. (X. 07.) BCÖ határozatával kimondta feloszlását. A koronavírus okozta veszélyhelyzet miatt az időközi választást az első kitűzés után megtartani nem lehetett, majd a Bács-Kiskun Megyei Területi Választási Bizottság azt 2022. június 26. napjára tűzte ki. Tekintve, hogy az arra jogosult szervezetek egyike sem állított listát, a választás nem volt megtartható, így a területi nemzetiségi önkormányzat a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 74. § (1) bekezdés c) pontjára figyelemmel a szavazás napjaként kitűzött napon, azaz 2022. június 26-án megszűnt. Az elnök munkakörének átadása a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal részére 2022. augusztus 22.-én megtörtént.

2019. október 28. napjától 2022. június 26. napjáig a roma területi nemzetiségi önkormányzat 14 ülésén összesen 135 határozatot hoztak, a Kulturális és Sportbizottság 3 ülésén 9, a Pénzügyi Bizottság 4 ülésén összesen 18 határozat született

Az Njtv. irányadó rendelkezései szerint a helyi önkormányzat a helyi nemzetiségi önkormányzat részére – annak székhelyén – biztosítja az önkormányzati működés személyi és tárgyi feltételeit, továbbá gondoskodik a működéssel kapcsolatos végrehajtási feladatok ellátásáról. A törvény tételesen felsorolja a vármegyei önkormányzat által kötelezően ellátandó feladatokat és meghatározza azt is, hogy mely esetekben viseli ennek költségeit. A helyiséghasználat, a további feltételek biztosítása és az ellátandó feladatok a megyénkben működő Bács-Kiskun Vármegyei Horvát Önkormányzattal és a Bács-Kiskun Vármegyei Német Önkormányzattal kötött együttműködési megállapodásokban (közigazgatási szerződésekben) kerültek meghatározásra.

A 2016-ban aláírt megállapodás módosítására 2020-ban került sor. A Közgyűlés a 6/2020. (II. 28.) határozatával hagyta jóvá a módosítás szövegét, azonban itt még csupán az elnevezés tekintetében történtek változások, a megállapodás megnevezése változott Közigazgatási Szerződésre, minden más rendelkezés változatlan feltételekkel hatályában maradt.

Ezt követően, arra tekintettel, hogy az Njtv-t módosító 2020. évi LXVIII. törvény 2020. július 1. napi hatállyal több ponton megváltoztatta a vármegyei önkormányzat és a területi nemzetiségi önkormányzatok közötti együttműködésre vonatkozó előírásokat, a horvát és német nemzetiségi önkormányzattal kötött együttműködés felülvizsgálatára és érdemi átdolgozására 2021-ben ismételen sor került. Ennek eredményeként a partnerek új közigazgatási szerződés-tervezetet hagytak jóvá.

A megállapodásokban foglaltak szerint a vármegyei önkormányzat a Nemzetiségi Központ épületében (6500 Baja, Szabadság út 23.) biztosította a nemzetiségi önkormányzati működés személyi és tárgyi, technikai feltételeit és a működéssel kapcsolatos feladatok ellátását. Ugyanitt biztosította a testületi működéssel szorosan összefüggő rendezvényeikhez (pl. testületi ülések, közmeghallgatás) és programjaikhoz kötődő helyiséghasználatot igény szerint és időbeli korlátozás nélkül.

A vármegyei önkormányzati hivatal az Njtv. 80. § (1) bekezdése alapján gondoskodott

- a nemzetiségi önkormányzatok testületi üléseinek előkészítésével kapcsolatos feladatokról (meghívók, előterjesztések, hivatalos levelezés előkészítése, postázása, a testületi ülések jegyzőkönyveinek elkészítése, postázása),
- a testületi és tisztségviselői döntések előkészítésével kapcsolatos feladatokról, a döntéshozatalhoz szükséges nyilvántartási, sokszorosítási és postázási feladatokról,
- a területi nemzetiségi önkormányzatok működésével, gazdálkodásával kapcsolatos nyilvántartási, iratkezelési feladatokról.

2022. novemberében a 2021. második fele óta meredeken emelkedő energiaköltségek negatív hatásainak csökkentése érdekében módosítási igény vetődött fel a Nemzetiségi Központ használatával, illetve az ottani feladatellátás megszervezésével kapcsolatban, mely szerint – a nemzetiségi önkormányzatok vezetőinek javaslatára – a Nemzetiségi Központ a fűtési időszakban csak az előre egyeztetett időpontokban, a rendezvényeik és testületi/bizottsági ülések alkalmával tartana nyitva. A nemzetiségi referens 2023. januártól a feladatait – illetve azok közül az épülethez szorosan nem kötött feladatokat – távmunkában (home office) látná el, így az épület fűtését a többi napon minimalizálni lehetne.

A fentiekre figyelemmel az együttműködés módosításának irányait a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Közgyűlése a 63/2022 (XI.25.) sz. határozatával, a Bács-Kiskun Megyei Német Önkormányzat a 97/2022 (XII. 07.) BNÖ sz. határozatával, míg a Bács-Kiskun Megyei Horvát Önkormányzat a 181/2022 (XII.08.) BHÖ sz. döntésével jelölte ki, a kapott felhatalmazás alapján a megállapodás módosítás aláírására 2022. december 7. napján került sor.

A nemzetiségi önkormányzatok saját hatáskörben határozták meg a költségvetésüket, a zárszámadásaikat, a rendelkezésükre bocsátott források felhasználását, a gazdálkodásuk végrehajtásával kapcsolatos feladatokat a Hivatal látta el. Mindemellett az államháztartásról szóló törvény alapján a Hivatal gondoskodott a nemzetiségi önkormányzat bevételeivel és kiadásaival kapcsolatban a tervezési, gazdálkodási, ellenőrzési, finanszírozási, adatszolgáltatási és beszámolási feladatok ellátásáról is.

Összességében tehát megállapítható, hogy az Önkormányzat a ciklus során a lehetőségeihez képest folyamatosan támogatta a nemzetiségek kultúrájának, önazonosságának védelmét, annak érdekében, hogy a vármegyében élő nemzetiségek ápolhassák hagyományaikat, megőrizhessék nyelvi, kulturális identitásukat és érvényesíthessék egyéni és közösségi jogait.

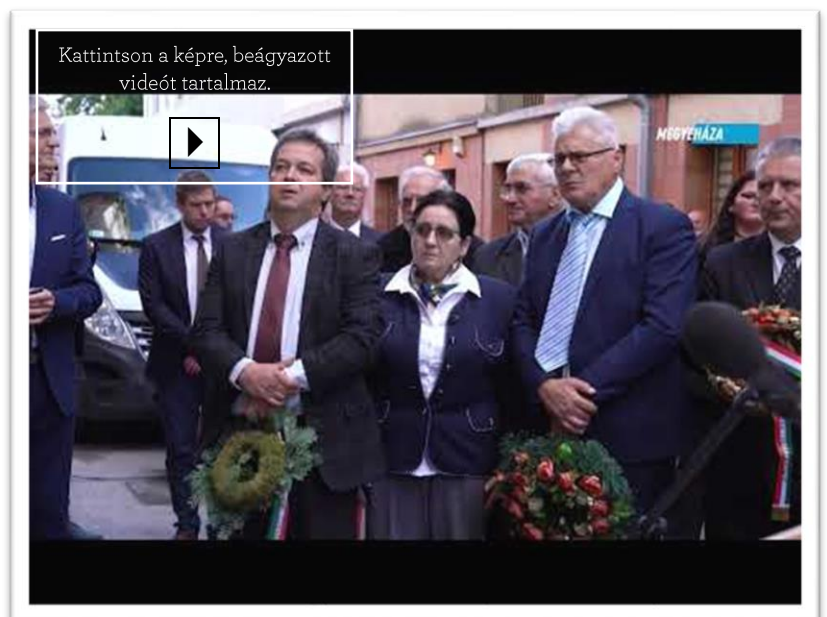
A Bács-Kiskun vármegyei területi nemzetiségi önkormányzatok tagjait a **2. számú melléklet** tartalmazza.

## 2.8. Vármegyei elismerések

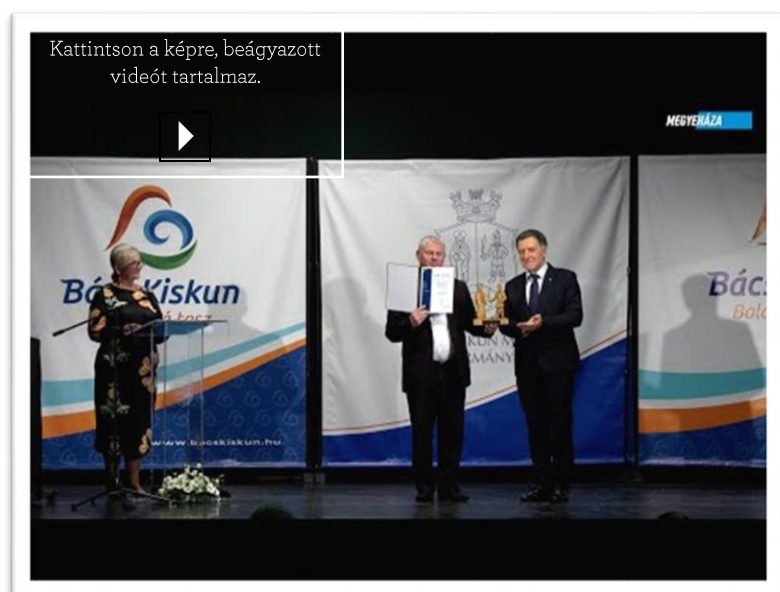
### 2.8.1. Szobonya Emléknap

A Közgyűlés 2016-ban döntött a dr. Szobonya Zoltán Megyei Emléknap alapításáról a kommunista diktatúra áldozatainak tisztelegve. Az Önkormányzat az elmúlt években is megtartotta az Emléknapot, amellyel az 1945 és 1961 közötti időszak, az 1956-os forradalom és szabadságharc hőseinek és áldozatainak kívánt méltó emléket állítani. A ciklusban 101 darab dr. Szobonya Zoltán Emléklap került átadásra.

A ciklusban kitüntettek névsorát a **3. számú melléklet** tartalmazza.



## 2.8.2. Ünnepi Közgyűlés



A Közgyűlés ünnepi ülésére Kiskunfélegyházán, Kalocsán, Kiskőrösön, Kunszentmiklóson és Kiskunmajsán került sor. Az idei esztendőben pedig Szabadszállás ad otthont az eseménynek, ahol átnyújtjuk a vármegyei közgyűlés kitüntetéseit. E nívós elismeréseket azok a személyek és közösségek kapták, akik vagy amelyek kiemelkedően eredményes teljesítményükkel szolgálták Bács-Kiskun érdekét és javát.

A ciklusban 165 darab kitüntetés került átadásra. A ciklusban kitüntettek névsorát a **4. számú melléklet** tartalmazza.

### 3. Az Önkormányzat gazdálkodása

A vármegyei önkormányzatok területfejlesztési, - rendezési, vidékfejlesztési és koordinációs feladatokat látnak el az ún. konszolidáció óta, 2012-től. Az új feladatok meghatározásával párhuzamosan változott a központi forráselosztási rendszer is, mely az úgynevezett feladatfinanszírozás elve alapján működik. Eszerint egy központilag meghatározott feladat-költségszámítás alapján került megállapításra a vármegyei önkormányzatok állami támogatásának összege. A támogatás összege 2019. évben 279,4 millió Ft, 2020. évben 307 millió Ft-ra változott azóta azonban változatlan maradt.

A központi támogatás változatlansága miatt a vármegyei önkormányzatnak a működési feltételek biztosítása érdekében kiegészítő forrásokat kellett keresni. Mivel saját bevétel elérésére – például a vagyonhasznosításból - szűkösen van lehetőség, akárcsak a meg-előző 2014-2020-as ciklusban, pályázati források igénybevételével tudtuk biztosítani a feladatellátást biztosítani., de ez alapot adott a vagyon bővüléséhez, és fejlesztésekhez is,

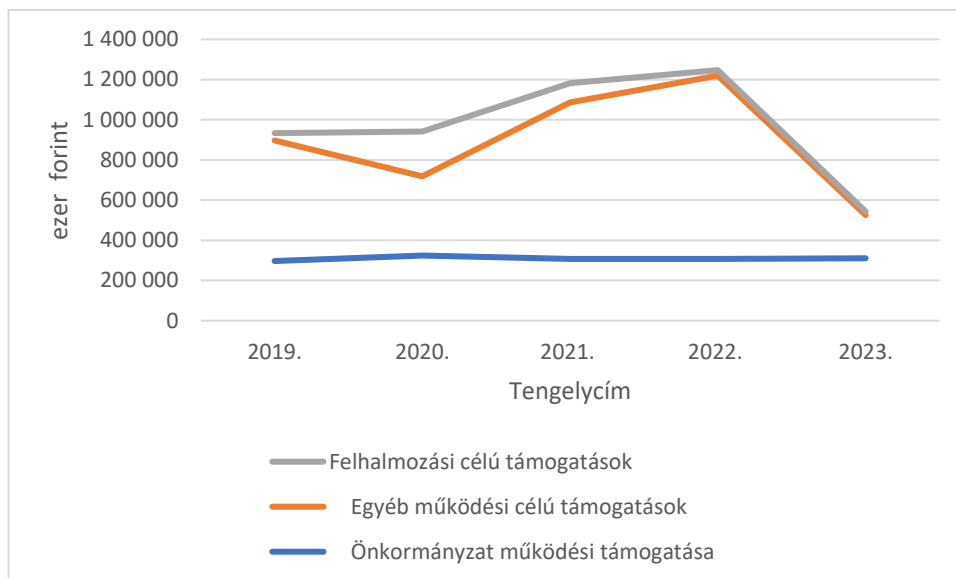
#### 3.1. Bevételek alakulása

Az Önkormányzat 2019-2023. évek során teljesült bevételei alakulásáról az alábbi táblázat és diagramok adnak tájékoztatást. A bevételek az önkormányzat és a hivatal kiemelt költségvetési sorainak adatait összevontan tartalmazza.

adatok ezer Ft-ban

Ssz.	Megnevezés	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2019-2023.
	<b>Működési bevételek</b>						
1.	Működési célú támogatások	896 093	718 613	1 086 085	1 219 369	525 408	4 445 568
	Önkormányzat működési támogatása	296 932	324 277	307 000	307 000	310 200	1 545 409
	- ebből állami támogatás	279 400	307 000	307 000	307 000	307 000	1 507 400
	Egyéb működési célú támogatások	599 161	394 336	779 085	912 369	215 208	2 900 159
2.	Működési bevételek	47 356	34 790	54 526	112 030	102 586	351 288
3.	Működési célú átvett pénzeszközök	7 438	13 683	2 600	0	392	24 113
4.	Működési célú maradvány igénybevétel	394 875	636 523	604 294	1 064 988	1 327 021	4 027 701
	<b>Működési bevételek összesen</b>	<b>1 345 762</b>	<b>1 403 609</b>	<b>1 747 505</b>	<b>2 396 387</b>	<b>1 955 407</b>	<b>8 848 670</b>
	<b>Felhalmozási bevételek</b>						
5.	Felhalmozási célú támogatások	37 041	222 494	96 074	27 401	18 092	401 102
6.	Felhalmozási bevételek	273	9	0	95	3 339	3 716
7.	Felhalmozási célú átvett pénzeszközök	1 104	1 025	721	719	680	4 249
8.	Felhalmozási célú maradvány igénybevétel	51 728	58 768	219 028	88 031	111 275	528 830
	<b>Felhalmozási bevételek összesen</b>	<b>90 146</b>	<b>282 296</b>	<b>315 823</b>	<b>116 246</b>	<b>133 386</b>	<b>937 897</b>
9.	Államháztartáson belüli megelőlegezés	12 280	12 280	12 280	12 280	12 280	61 400
	<b>Vármegye Önkormányzata bevételei</b>	<b>1 448 188</b>	<b>1 698 185</b>	<b>2 075 608</b>	<b>2 524 913</b>	<b>2 101 073</b>	<b>9 847 967</b>

5. számú táblázat: Az Önkormányzat 2019-2023. évek során teljesült bevételei



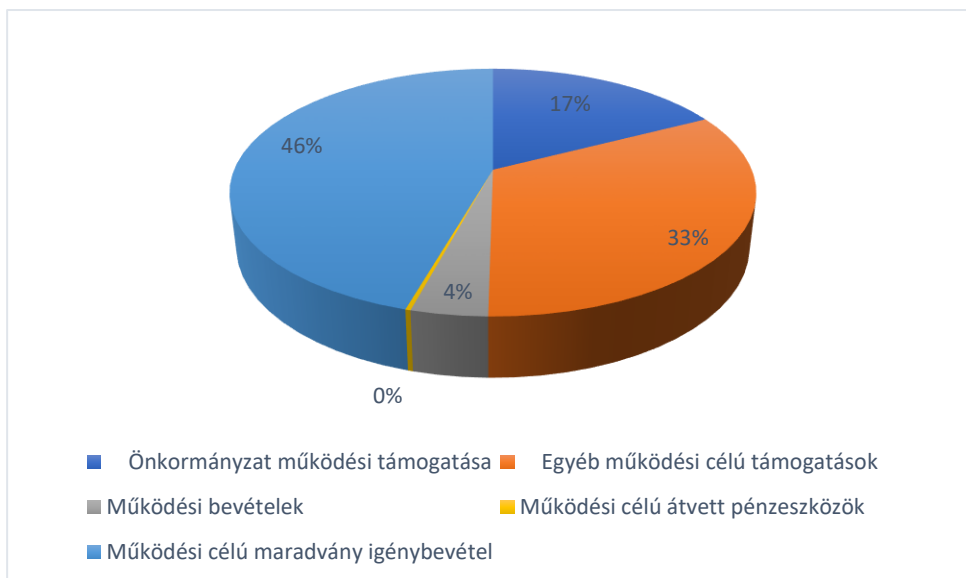
1. számú diagram: A működési és a pályázati támogatások összege (forintban)

A fenti diagramból látszik, hogy a központi, önkormányzati működési támogatás stagnálása ellenére a növekedés szinte folyamatos, a pályázati tevékenység eredményessége, illetve az elnyert pályázati források lehívásának köszönhetően. A 2023. évi felhalmozási és működési célú támogatások csökkenésének oka a folyamatban lévő projektek eredményes zárása a TOP\_PLUSZ-3.1.1-21-BK1-2022-00001 projekten kívül, amely majd 2026-ban kerül lezárásra.

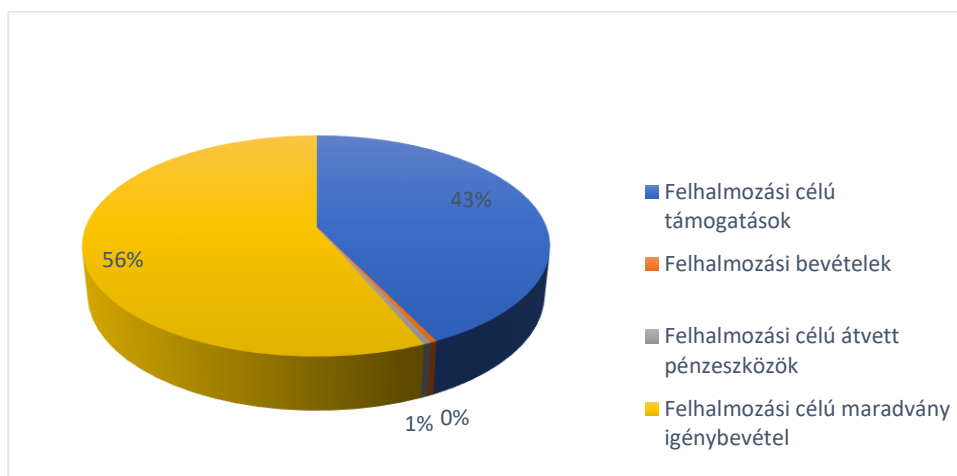
Az alábbi két diagram - más megközelítésből - jól szemlélteti, hogy a bevételeken belül milyen arányban voltak az egyes támogatások. A központi működési támogatás az Önkormányzat saját működési bevételeivel együtt is csak a teljes működési bevétel 21 %-a. A saját bevételek a meglévő ingatlanok bérbeadásából, illetve szolgáltatási bevételekből származnak, melyek jellemzően a települési pályázatokban való közreműködés, illetve szakértői szolgáltatás nyújtása eredményeként realizálódtak.

A felhalmozási bevételeknek pedig mindössze csak 1 %-a saját bevétel, amely saját eszközök értékesítéséből, míg 99 %-a a projektekre jutó támogatásokból származik.

Az Önkormányzat és a Hivatal minden évet jelentős pénzmaradvánnyal zárt, amely részben a pályázati támogatások maradványából, részben pedig a takarékos gazdálkodás eredményeként keletkezett előirányzat maradványokból származott. Ezek a maradványok a következő évi működést, illetve a pályázatok megvalósítását szolgálták.



2. számú diagram: Működési bevételek megoszlása 2019-2023.



3. számú diagram: Felhalmozási bevételek megoszlása 2019-2023.



### 3.2. Kiadások alakulása

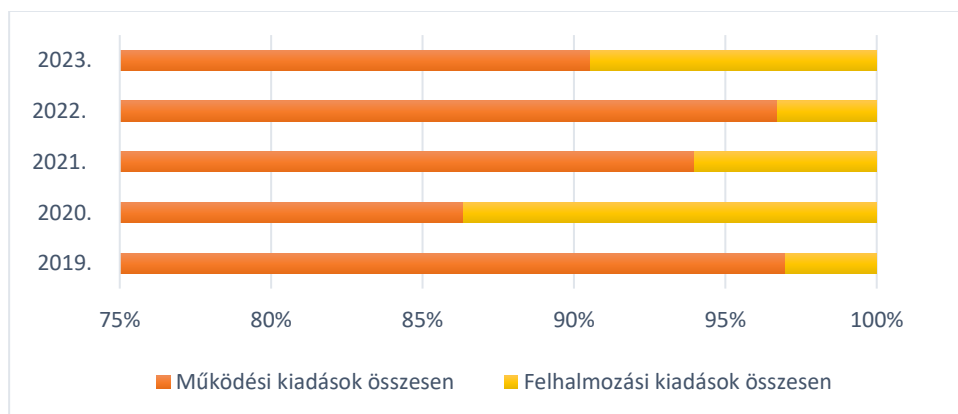
Az Önkormányzat 2019-2023. évek során teljesült kiadásai alakulásáról az alábbi táblázat és diagramok adnak tájékoztatást. A kiadások az Önkormányzat és a Hivatal kiemelt költségvetési sorainak adatait összevontan tartalmazza.

Adatok ezer Ft-ban

Sor-szám	Megnevezés	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2019-2023.
<b>Működési kiadások</b>							
1.	<b>Személyi juttatások</b>	<b>393 978</b>	<b>321 045</b>	<b>336 309</b>	<b>428 943</b>	<b>375 743</b>	<b>1 856 018</b>
	Önkormányzat	269 989	203 265	212 931	275 515	276 258	1 237 958
	Hivatal	123 989	117 780	123 378	153 428	99 485	618 060
2.	<b>Munkaadókat terhelő járulékok</b>	<b>61 881</b>	<b>48 981</b>	<b>49 192</b>	<b>57 685</b>	<b>43 515</b>	<b>261 254</b>
	Önkormányzat	37 742	29 576	30 667	36 217	30 182	164 384
	Hivatal	24 139	19 405	18 525	21 468	13 333	96 870
3.	<b>Dologi kiadások</b>	<b>236 096</b>	<b>268 883</b>	<b>285 070</b>	<b>545 328</b>	<b>482 465</b>	<b>1 817 842</b>
	Önkormányzat	155 468	203 301	228 596	448 157	354 143	1 389 665
	Hivatal	80 628	65 582	56 474	97 171	128 322	428 177
4.	<b>Egyéb működési kiadások</b>	<b>27 436</b>	<b>105 817</b>	<b>184 893</b>	<b>7 345</b>	<b>3 222</b>	<b>328 713</b>
	<b>Működési kiadások összesen</b>	<b>719 391</b>	<b>744 726</b>	<b>855 464</b>	<b>1 039 301</b>	<b>904 945</b>	<b>4 263 827</b>
<b>Felhalmozási kiadások</b>							
5.	<b>Felhalmozási kiadások összesen</b>	<b>22 449</b>	<b>117 847</b>	<b>54 843</b>	<b>35 037</b>	<b>94 490</b>	<b>324 666</b>
6.	Államháztartáson belüli megelőlegezés visszafizetése	11 176	12 280	12 280	12 280	12 280	60 296
<b>Vármegye önkormányzata kiadásai</b>		<b>753 016</b>	<b>874 853</b>	<b>922 587</b>	<b>1 086 618</b>	<b>1 011 715</b>	<b>4 648 789</b>

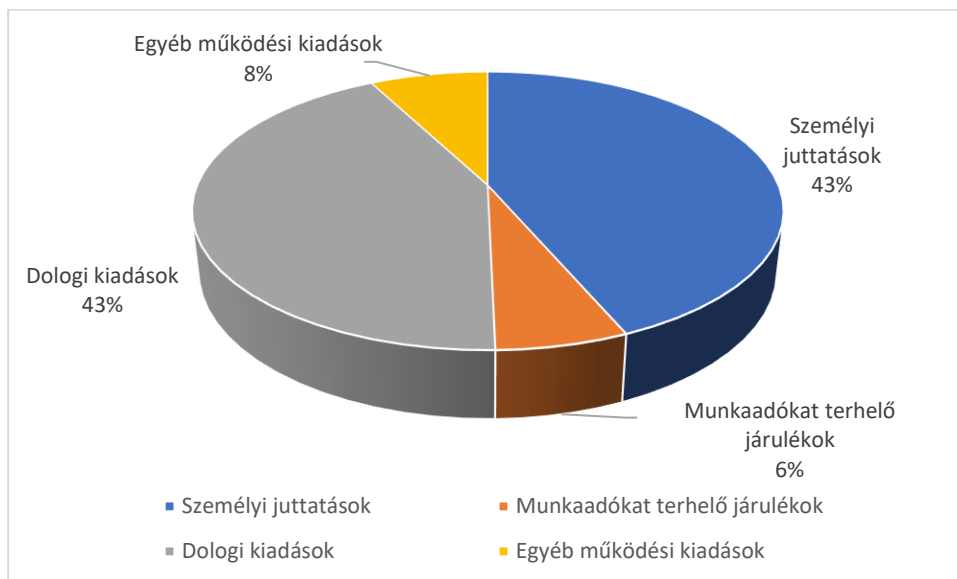
6. számú táblázat: Az Önkormányzat 2019-2023. évek során teljesült kiadásai

A 2019-2023. évek viszonylatában az Önkormányzatnál teljesített kiadások tekintetében folyamatos emelkedés figyelhető meg, amely egyértelműen a pályázatok volumenének tulajdonítható.



4. számú diagram: Működési felhalmozási kiadások megoszlása

A fenti diagram jól szemlélteti, hogy a ciklus teljes időszakában a bevételekhez hasonlóan meghatározó mértéket képviselnek a működési jellegű kiadások és lényegesen kisebb mértéket a felhalmozási kiadások.



5. számú diagram: Működési kiadások 2019-2023-ban

Az 5. számú diagramon látható, hogy a működési jellegű kiadásokon belül jelentős összegben került elszámolásra bér- és járulék, valamint dologi – többségében szolgáltatási – kiadás. Ez az eddigiekben is többször említett kiemelt mértékű pályázati forrásokból valósult meg.

A működéssel összefüggésben jelennek meg a Közgyűlés és a Hivatal működési kiadásai, valamint az Önkormányzat egyéb, a nem kötelező feladatai körébe tartozó célokra (pl. vármegyei marketing, külkapcsolatok, különböző szakmai programok megrendezése, elnöki rendelkezésű keretből nyújtott támogatások) fordított kiadások.

A felhalmozási kiadásokra fordított mintegy 324,7 millió Ft nagyobb részt az Önkormányzat folyamatban lévő európai uniós projektjeivel összefüggésben jelentkezett, kisebb mértékben volt lehetőség saját forrás terhére beruházásokra és felújításokra. A nem jelentős saját forrás ellenére minden évben megteremtettük a lehetőségét a szükséges felújításoknak, számítástechnikai és egyéb eszköz beszerzéseknek.

Ennek keretében történt kerítésfelújítás a Kecskemét, Fráter György utcai ingatlanunkon, valamint kisebb-nagyobb felújítások a Deák téri irodaházban lévő tulajdonrészünkön (klíma felújítás, elektromos hálózat felújítása, irodahelyiségek padlóburkolat cseréje).

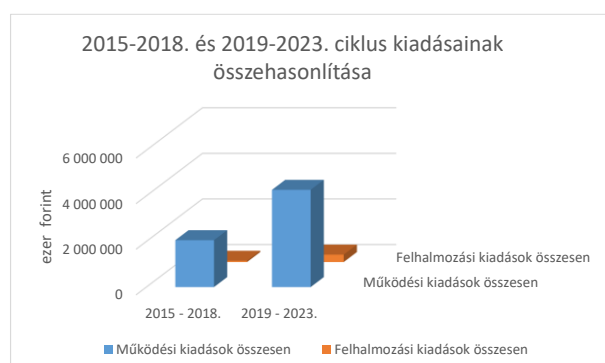
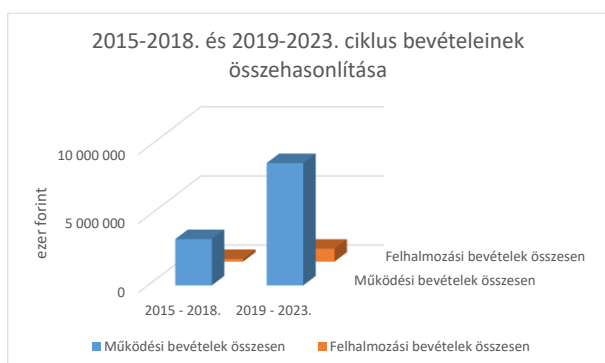
A gépjárműparkból a gazdaságtalan fenntartású, sok kilométert futott gépjárművek értékesítéséből befolyt bevételből, kiegészítve saját forrással, újabb, jó állapotú gépjárművek beszerzése valósult meg.

### 3.3. Bevételek és kiadások összehasonlítása

2015-2018. és 2019-2023. ciklusok fő bevételi és kiadási összegeinek összehasonlítását a következő táblázat és grafikonok szemléltetik.

Megnevezés	2015 - 2018.	2019 - 2023.	Megnevezés	2015 - 2018.	2019 - 2023.
<b>Működési bevételek</b>			<b>Működési kiadások</b>		
Működési célú támogatások	2 048 696	4 445 568	Személyi juttatások	895 075	1 856 018
- Ebből:			Önkormányzat	451 601	1 237 958
Önkormányzat működési támogatása	1 196 430	1 545 409	Hivatal	443 474	618 060
Egyéb működési célú támogatások	663 876	2 900 159	<b>Munkaadókat terhelő járulékok</b>	<b>208 909</b>	<b>261 254</b>
Működési bevételek	108 934	351 288	Önkormányzat	97 430	164 384
Működési célú átvett pénzeszközök	167 948	24 113	Hivatal	111 479	96 870
Működési célú maradvány igénybevétel	1 023 389	4 027 701	Dologi kiadások	539 621	1 817 842
<b>Működési bevételek összesen</b>	<b>3 348 967</b>	<b>8 848 670</b>	Önkormányzat	343 273	1 389 665
<b>Felhalmozási bevételek</b>			Hivatal	196 348	428 177
Felhalmozási célú támogatások	48 842	401 102	Egyéb működési kiadások	411 967	328 713
Felhalmozási bevételek	5 397	3 716	<b>Működési kiadások összesen</b>	<b>2 055 572</b>	<b>4 263 827</b>
Felhalmozási célú átvett pénzeszközök	8 858	4 249	Felhalmozási kiadások		
Felhalmozási célú maradvány igénybevétel	133 888	528 830	Felhalmozási kiadások összesen	55 905	324 666
<b>Felhalmozási bevételek összesen</b>	<b>196 985</b>	<b>937 897</b>	Államháztartáson belüli megelőlegezés visszafizetése	33 528	60 296
Államháztartáson belüli megelőlegezés	44 704	61 400			
<b>Vármegye Önkormányzata bevételei</b>	<b>3 590 656</b>	<b>9 847 967</b>	<b>Vármegye Önkormányzata kiadásai</b>	<b>2 145 005</b>	<b>4 648 789</b>

7. számú táblázat: 2015-2018. és 2019-2023. ciklusok fő bevételi és kiadási összegei



6. számú diagram: 2015-2018. és 2019-2023. ciklusok fő bevételi és kiadási összegei

Mind a bevételek mind a kiadások tekintetében az előző ciklushoz képest több mint a kétszeresére emelkedtek a teljesítési adatok.

Ez a nagymértékű növekedés a elsősorban a ciklusban megvalósított 11 db TOP-os projektnek (TOP-5.1.1-15-BK1-2016-00001 „Együttműködés a helyben foglalkoztatásért – Bács-Kiskun megyei foglalkoztatási és gazdaságfejlesztési együttműködés”, TOP-3.2.1-15-BK1-2016-00041 „Baja Nemzetiségi Központ energetikai felújítása”, TOP-1.2.1-16-BK2-2017-00001 „Euro Velo 13 kerékpáros útvonal és környezetének ökoturisztikai fejlesztése”, TOP-3.2.1-16-BK2-2020-00001 „SECAP 2”, TOP-1.5.1-20-2020-00018 „2021-27 tervezési időszak stratégiai és projektszintű előkészítése” (PEA), TOP-1.2.1-16-BK2-2019-00004 „Petőfi kulturális-tematikus útvonal kialakítása Bács-Kiskun megyében”, TOP-1.2.1-16-BK2-2019-00005 „Borturisztikai útvonal kialakítása a Sváb Sarok településein”, TOP-5.3.2-17-BK1-2018-00001 Megyei identitás erősítése 1 „Érték-Élmény-Egészség megjelenítése közösségi programokban”, TOP-5.3.2-17-BK1-2019-00002 Megyei identitás erősítése 2 „Bács-Kiskun boldoggá tesz”, TOP-5.3.2-17-BK1-2020-00003 Megyei identitás erősítése 3 „Itthon maradunk”, TOP-5.3.2-17-BK1-2021-00004 Megyei identitás erősítése 4 „Petőfi200”), a TOP\_Plusz-3.1.1-21-BK1-2022-00001 Vármegyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések projektnek, és a „A térségi jelentőségű kerékpár-utak tervezése – Bács-Kiskun megye” - AOFK\_T/0082/2020 kódszámú projektnek tudható be.

Fentiekén túl kisebb volumenű hazai forrású projektek is megvalósultak ebben az időszakban, többek között KAB-KEF-20 Kábitószerügyi Egyeztető Fórumok működtetése projekt, V4 Nemzetközi Visegrádi Alap, Bethlen Gábor Alap, EMT-E-19-0104 pályázata, valamint Hungarikum és Családbarát munkahely pályázatok.

Ezen kívül kisebb mértékben, de a növekedéshez hozzájárultak még az előző ciklusban kezdődött és 2020-ban záródó projektek, mint az EFOP-1.6.3-17-2017-00002 „Megyei szintű felzárkózás-politikai együttműködések támogatása a helyi esélyegyenlőségi programokhoz kapcsolódóan” projekt, valamint a 4 db EFOP-1.5.3-16 „Humán szolgáltatások fejlesztése” és a szintén 4 db EFOP-3.9.2-16 „Humán kapacitások fejlesztése térségi szemléletben – kedvezményezett térségek” projektek sikeres lebonyolítása.

### 3.4. Az Önkormányzat vagyona

Az Önkormányzat vagyonának a változását a ciklusidőszak során az alábbi táblázat mutatja be.

Megnevezés	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	Adatok ezer Ft-ban	
						Változás 2023/2019	
						eFt	%
<b>Eszközök</b>							
Nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközök	143 659	216 787	251 486	262 615	310 022	166 363	216%
Nemzeti vagyonba tartozó forgóeszközök	7 632	7 632	2 536	2 536	1 374	-6 258	18%
Pénzeszközök	689 681	815 847	1 139 939	1 453 395	1 100 811	411 130	160%
Követelések	21 683	11 433	7 177	2 661	10 688	-10 995	49%
Egyéb sajátos eszközoldali elszámolások	-277	-1 501	16 661	270	-324	-47	117%
Aktív időbeli elhatárolások	1 134	904	446	1 834	147 515	146 381	13008%
<b>Eszközök összesen</b>	<b>863 512</b>	<b>1 051 102</b>	<b>1 418 245</b>	<b>1 723 311</b>	<b>1 570 086</b>	<b>706 574</b>	<b>182%</b>

Források							
Saját tőke	586 118	772 653	1 133 007	628 298	849 278	263 160	145%
Kötelezettségek	27 318	25 691	23 971	66 114	39 231	11 913	144%
Passzív időbeli elhatárolások	250 076	252 758	261 267	1 028 899	681 577	431 501	273%
<b>Források összesen</b>	<b>863 512</b>	<b>1 051 102</b>	<b>1 418 245</b>	<b>1 723 311</b>	<b>1 570 086</b>	<b>706 574</b>	<b>182%</b>

8. számú táblázat: Az Önkormányzat vagyonának változása 2019-2023 között

A vagyonkimutatás adatai szerint az Önkormányzat vagyonának minden évben meghatározó eleme a pénzeszközök értéke, mely alapvetően aszerint változik, hogy a pályázati tevékenység eredményeként milyen mértékű támogatást sikerül elnyerni, illetve az elnyert támogatásból lehívni. A ciklus során az elnyert pályázatokból a befektetett eszközök állományát fokozatosan növelni tudta az Önkormányzat, az előző ciklus csökkenő tendenciájával ellentétben több mint a kétszeresére emelkedett.

A forgóeszközök értéke a ciklus során jelentősen csökkent a készleten lévő ún. identitás projektek keretében elkészült Legendás és Mesekönyvek intézményekhez történő átadása révén. A követelések értéke szintén csökkenő tendenciát mutat, elsősorban a gazdasági társaságunknak nyújtott megelőlegezési, illetve tagi kölcsön nagyságának arányában változott, ezek mellett a követelések összege tartalmazza a munkáltatói lakáskölcsönök évente fennálló követelésének összegét is.

Az ingatlanvagyon a befektetett eszközök részét képezi, amely az előzőekben leírtak szerint jelentős mértékben emelkedett, több mint a kétszeresére. Pályázat keretében valósult meg 2020-ban a Bajai Nemzetiségi Ház energetikai felújítása, továbbá szintén pályázat keretében 2020-2023. között a nemesnádudvari Bor Bagoly pince megvásárlása és felújítása. A változás mértékét leghitelesebben az ingatlanvagyon-kataszter adatai mutatják. A kataszteri adatok megegyeznek a számviteli nyilvántartási adatokkal, melyet az alábbi táblázat mutat:

Megnevezés	Adatok ezer Ft-ban					Változás 2023/2019
	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	
Vagyon nyilvántartási értéke	101 362	152 765	168 717	211 700	214 131	211%

9. számú táblázat: Az Önkormányzat ingatlan vagyonának alakulása 2019-2023 között

Az Önkormányzat gazdasági társaságokban lévő tulajdoni részesedése is a vagyonelemek körébe tartozik. Az elmúlt ciklus során történt vagyonváltozás tartalma, hogy a Bács-Kiskun Megyei Turizmusfejlesztési és Marketing Nonprofit Kft. beolvadt a BKMFÜ-be.

A részesedések alakulását az alábbi kimutatás tartalmazza:

Adatok ezer Ft-ban

Megnevezés	Tulajdoni hányad (%)	Társasági vagyoni érték (ezer Ft-ban)						Változás 2023/2018
		2018	2019	2020.	2021.	2022.	2023.	
Vagyoni mérleg szerinti értéke		6 340	6 340	6 340	6 340	6 340	6 340	100%
BKMFÜ	100	3 000	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000	200%
DKMT NKft.	11,33	340	340	340	340	340	340	100%
Bács-Kiskun Megyei Turizmusfejlesztési és Marketing Nonprofit Kft.	100	3 000	-	-	-	-	-	0%

10. számú táblázat: Az Önkormányzat gazdasági társaságokban lévő vagyonának alakulása 2019-2023 között

A ciklus végén az Önkormányzat 100%-os tulajdonrészrel rendelkezik a BKMFÜ-ben és 11,33%-os tulajdonrésze van a DKMT Duna -Körös-Maros-Tisza Eurorégiós Fejlesztési Ügynökség- Nonprofit Közhasznú Kft-ben (a továbbiakban DKMT Nkft).

A kizárólagos tulajdonban lévő nonprofit kft. működése és gazdálkodása szorosan kötődik a tulajdonos önkormányzathoz, emiatt indokolt kitérni a visszatekintés során a kft-k gazdálkodásának rövid bemutatására.

### 3.5. A BKMFÜ gazdálkodása

2022 eleje nem várt kihívást hozott, az orosz-ukrán háború miatt a Sberbank működési engedélye visszavonásra került. A BKMFÜ a Sberbanknál vezette számláját. A cég likviditását nagy erőfeszítések árán sikerült biztosítani, végül a 2023-as pénzügyi évet minden halasztott költség rendezésével, hitelfelvétel nélkül tudta a cég megnyitni.

2023-ban óriási lépés volt a „BKMFÜ NKft. iparterület fejlesztése Ballószögön” című, első, saját ipari infrastruktúra fejlesztési projektjének megvalósítása. Az ipari terület fejlesztésére és egy üzemcsarnok építésére szóló kivitelezési szerződés 2023. február 10-én lépett hatályba, miután az elnyert 293 millió Ft felett további 173 millió Ft-os többlettámogatásban részesült a projekt a megemelkedett kivitelezési költségek fedezetére. A projekt 2024. május 7-én ünnepélyes keretek között átadásra került.

A BKMFÜ az előző ciklussal ellentétben a 2019-2023. ciklus minden évében pozitív eredménnyel zárta az évet, stabil a gazdálkodása, melyet az alábbi táblázat adatai is alátámasztanak:

Adatok ezer Ft-ban

Gazdálkodási adat megnevezése	Üzleti év				
	2019	2020	2021	2022	2023
Összes bevétel	269 137	315 179	443 749	385 069	511 485
Éves nettó árbevétele	86 728	139 602	201 437	130 649	207 139
Egyéb bevételek	182 409	175 577	242 312	254 420	304 346
Saját tőke	60 484	59 887	161 925	209 845	225 027
Mérlegfőösszeg	378 839	356 631	791 643	982 418	1 211 727
Mérleg szerinti adózott eredmény	26 525	5 371	102 068	47 920	15 183

11. számú táblázat: A BKMFÜ eredménye 2019-2023 között

3.6. Duna-Tisza Közi Homokhátsági Térségi Fejlesztési Tanács

A Tanács működését a tagok hozzájárulása finanszírozza. A tagi befizetéseken felül a ciklus első három évében az előző évi maradványon kívül egyéb bevétel nem volt.

Az előző ciklusban 2017. évben a Tanács sikeresen pályázott a Nemzetgazdasági Minisztériumnál természetközeli szennyvíztisztítási mintaprojekt megvalósítása tárgyában, melyhez 28,5 millió Ft támogatást nyert. A projekt 2019-ben fejeződött be.

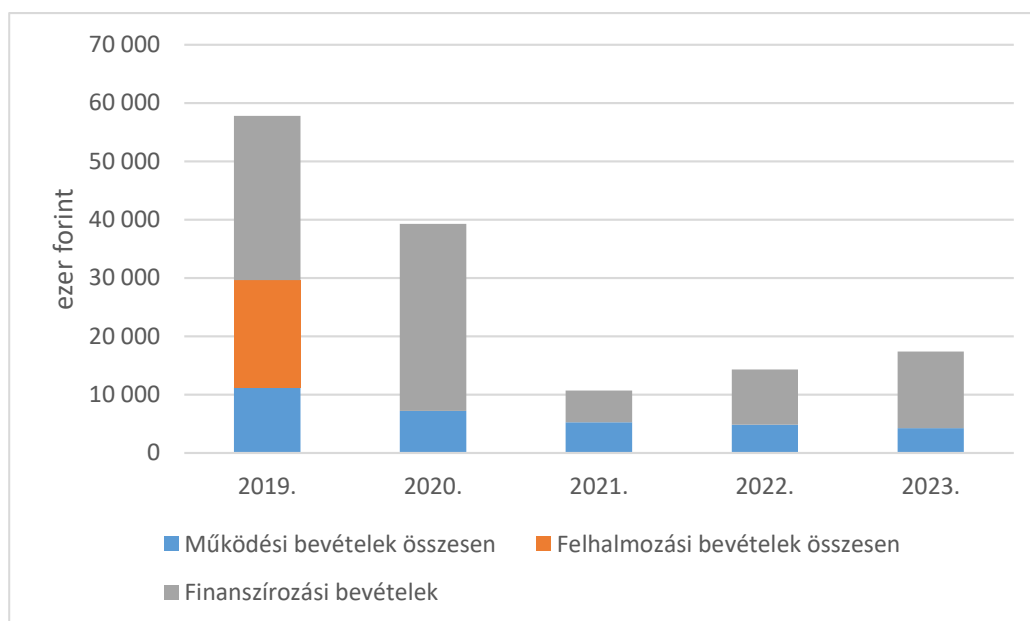
A projekt folytatásaként 2018. év végén újabb 29 millió Ft összegű támogatást nyert el a Tanács a szürke szennyvíz – és csapadékvíz hasznosítására megvalósítandó mintaprojekt költségeire, amely projekt 2019-2020 között valósult meg.

A Tanács 2019-2023. évek közötti bevételeinek és kiadásainak alakulását az alábbi táblázatok mutatják be.

Adatok ezer Ft-ban

Sorszám	Megnevezés	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2019-2023.
<b>Működési bevételek</b>							
1.	Működési célú támogatások államháztartáson belülről	11 168	6 920	4 772	4 359	3 842	31 061
2.	Működési célú átvett pénzeszközök	0	300	500	500	400	1 700
	<b>Működési bevételek összesen</b>	<b>11 168</b>	<b>7 220</b>	<b>5 272</b>	<b>4 859</b>	<b>4 242</b>	<b>32 761</b>
<b>Felhalmozási bevételek</b>							
3.	Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről	18 500	0	0	0	0	18 500
	<b>Felhalmozási bevételek összesen</b>	<b>18 500</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>18 500</b>
4.	Előző évi maradvány igénybevétele	28 115	32 060	5 469	9 452	13 147	88 243
	<b>Finanszírozási bevételek</b>	<b>28 115</b>	<b>32 060</b>	<b>5 469</b>	<b>9 452</b>	<b>13 147</b>	<b>88 243</b>
	<b>Tanács bevételei</b>	<b>57 783</b>	<b>39 280</b>	<b>10 741</b>	<b>14 311</b>	<b>17 389</b>	<b>139 504</b>

12. számú táblázat: A Tanács bevételei 2019-2023 között



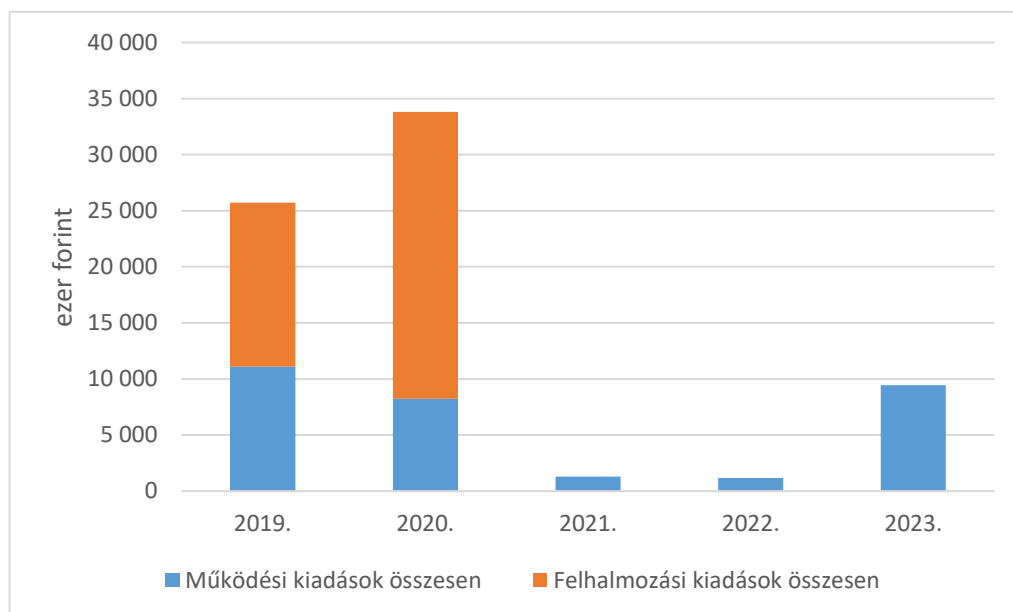
7. számú diagram: A Tanács bevételei 2019-2023 között

Adatok ezer Ft-ban

Sorszám	Megnevezés	2019	2020	2021	2022	2023	2019-2023
<b>Működési kiadások</b>							
1.	Személyi juttatások	0	440	932	974	1 570	3 916
2.	Munkaadókat terhelő járulékok	0	61	148	122	284	615
3.	Dologi kiadások	11 095	7 737	209	68	7 599	26 708
4.	Egyéb működési kiadások	0	0	0	0	0	0
<b>Működési kiadások összesen</b>		<b>11 095</b>	<b>8 238</b>	<b>1 289</b>	<b>1 164</b>	<b>9 453</b>	<b>31 239</b>
<b>Felhalmozási kiadások</b>							
5.	Beruházások	14 630	25 573	0	0	0	40 203
<b>Felhalmozási kiadások összesen</b>		<b>14 630</b>	<b>25 573</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>40 203</b>
<b>Tanács kiadásai</b>		<b>25 725</b>	<b>33 811</b>	<b>1 289</b>	<b>1 164</b>	<b>9 453</b>	<b>71 42</b>

13. számú táblázat: A Tanács kiadásai 2019-2023 között





8. számú diagram: A Tanács kiadásai 2019-2023 között

### 3.7. Különleges gazdasági övezet Paks város területén

Magyarország Kormány a 223/2024. (VII. 31.) Korm. rendelettel különleges gazdasági övezetet jelölt ki Paks város területén. A jogszabály alapján a helyi adókötelezettségből származó bevétel 37,5%-a Bács-Kiskun Vármegye Önkormányzatát illeti, amelyet önkormányzati rendeletében meghatározott módon, a beruházással közvetlenebbül érintett települések területén megvalósuló fejlesztések és a területen működő szervezetek és települések működésének támogatására, e bevétel legfeljebb 3%-ának erejéig a vármegyei önkormányzati feladatok ellátásával kapcsolatos működési költségekre, továbbá a bevétel legfeljebb 17%-ának erejéig saját beruházásainkra használhatunk fel. A Kormányrendelet 2024. augusztus 15-én lépett hatályba. A helyi adó megállapítás joga Tolna Vármegye Önkormányzatát illeti, a felülvizsgálatra 120 napjuk áll rendelkezésre. A teendők kapcsán megkezdődtek az egyeztetések, a támogatási program kialakítása 2024. év végére ütemezhető.

## 4. Terület- és vidékfejlesztés

### 4.1. Szervezete

#### 4.1.1. Önkormányzat és a Hivatal szervezete

Az Önkormányzat a terület és vidékfejlesztési feladatait jelen ciklusban is főként az önkormányzati hivatalon, részben kizárólagos tulajdonú gazdasági társaságán keresztül, részben pedig e tevékenységet végző szervezetek tagjaként látta el.

A területfejlesztésről szóló 2023. évi CII. törvény (a továbbiakban: Tft.) a vármegyei önkormányzat a területfejlesztési programok végrehajtásával kapcsolatos feladatok ellátása keretében gazdaságfejlesztési, befektetés-ösztönző tevékenységet lát el a vármegye gazdaságának és foglalkoztatásának fellendítése érdekében, e célból külön szervezetet hozhat létre vagy megállapodás alapján más szervezettel működhet együtt.

Az Önkormányzat számos támogatást elnyert projekt megvalósításában tevékenyen részt vesz. A források közül kiemelkedik a TOP, melynek fő célja a területi fejlesztések tervezéséhez és megvalósításához megfelelő keretek biztosítása. Elsődleges címzettjei az önkormányzatok és társulásaik, melyek területfejlesztési törekvéseit az Önkormányzat kötelező feladatként segíti. Az Önkormányzat tehát közreműködik más, a vármegyében található települések projektjeinek megfelelő végrehajtásában, mindemellett szervezi a vármegye népszerűsítését, valamint a vármegyei identitás tudat erősítését.

A projektek végrehajtásához a Hivatal szervezeti egységei, az irodák megalapozott szakmai háttérrel biztosítanak. A jogi háttér-támogatás a lefolytatandó beszerzési eljárás előírásainak meghatározását, betartását és a megkötendő szerződések jogszerűségét hivatott biztosítani. A beszerzések megfelelő lebonyolításának leginkább szakértelmet igénylő része a közbeszerzési eljárások lefolytatása. A hivatali szervezeti egységek szerepe az idei ciklusban is kulcsfontosságú volt abban, hogy mind az önkormányzati, mind a Hivatal által konzorciumi tagként megvalósítandó projektek megfelelő szakmaisággal bonyolódjanak le.

A 2024. január 1. napjától kezdődően a jelenleg is hatályos Hivatali SZMSZ a Bács-Kiskun Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének 36/2023. (IX.29.) számú határozatával került elfogadásra. A Hivatali SZMSZ jelentős szerepet szán az elnöki tanácsadónak, aki a közgyűlés elnöke munkáját segíti.

Az elnöki tanácsadó felelős különösen az önkormányzat stratégiai, területfejlesztési, vidékfejlesztési, területrendezési, valamint koordinációs feladatok irányításával kapcsolatos, valamint az Önkormányzat pályázatokban való részvételéről szóló döntések előkészítéséért.

Az Elnöki Kabinetiroda gondoskodik az Önkormányzat hatáskörébe utalt fejlesztési források döntési mechanizmusáról, előkészíti a TOP, valamint TOP Plusz felhívásaira az Irányító Hatóság (a továbbiakban: IH) vezetője által összehívott Döntés-előkészítő Bizottság (a továbbiakban: DEB) részére az Önkormányzat, mint területi szereplő döntési javaslatait, kapcsolatot tart azokkal a szervezetekkel, melyekben az Önkormányzat tagként szerepel. E körben tehát az IH-tól érkezett, értékelt támogatási kérelmeket a Hivatal dolgozta fel és készíti elő döntésre. Az összeférhetlenséget biztosítja, hogy a döntés-előkészítésben részt vevő munkatársak nem vesznek részt az Önkormányzat TOP pályázatainak elkészítésében és megvalósításában. A Közgyűlés elnöke döntési javaslatot készít, a végső döntést az IH hozza meg. A vármegyei döntés előkészítésben, végrehajtásban közreműködő szervezetek közötti munkamegosztás elvei az összeférhetlenségi szabályok tiszteletben tartásával a döntéshozatal és a végrehajtás szétválasztásával történik. A Hivatal tehát főként tervezési feladatokat lát el, a Közgyűlés elnöke a területfejlesztési döntési javaslat meghozatalát végzi, míg a BKMFÜ a projektmenedzsment, projektfejlesztés és pályázatírás feladataiért felelős.

Az SZMSZ a területfejlesztés terén kiemelt szerepet szán a 2024. január 1. napjától létrehozott Stratégiai és Fejlesztési Irodának a terület- és vidékfejlesztési tervezés és a monitoring terén, továbbá az önkormányzat által elnyert támogatások felhasználásának koordinálása, projekt- és pénzügyi menedzsmentje is ezen egység feladata.

#### 4.1.2. DEB

A TOP és TOP PLUSZ pályázati kiírásra benyújtott támogatási kérelmekről a döntés-előkészítő bizottság döntési javaslatot készít. A bizottság tagjainak száma két fő, tagjai az irányító hatóság vezetője, vagy az általa delegált személy (IH) és a területi szereplő (Önkormányzat) által delegált egy-egy fő. Csak azon támogatási kérelmek támogathatók, amelyeket a bizottság területi szereplő által delegált tagja is támogatásra javasol. A Közgyűlés döntése értelmében a DEB tagja a megyei pályázatok esetében Rideg László, a Közgyűlés elnöke. Azon pályázati felhívások esetében, melyre az Önkormányzat is támogatási kérelmet nyújtott be, a DEB póttagjaként Dr. Mák Kornél a Közgyűlés alelnöke került kijelölésre.

A ciklusban összesen 27 DEB ülés volt, amelyen 423 támogatási kérelemmel kapcsolatos döntés született.

#### 4.1.3. Duna-Tisza Közi Homokhátsági Térségi Fejlesztési Tanács



A Duna-Tisza Közi Homokhátsági Térségi Fejlesztési Tanács (a továbbiakban: Térségi Fejlesztési Tanács) a Bács-Kiskun, Csongrád-Csanád és Pest Vármegye Önkormányzatai által 2013-ban életre hívott szervezet. A munkaszervezeti feladatok ellátásával a Bács-Kiskun Vármegyei Önkormányzati Hivatalt bízták meg.

A Térségi Fejlesztési Tanács koordinálja az érintett vármegyei önkormányzatoknak és egyéb, a Térségi Fejlesztési Tanács munkájában résztvevő szervezeteknek a Homokhátság vízutánpótlása érdekében végzett tevékenységét.

#### 4.1.4. Duna-Körös-Maros-Tisza Eurorégiós Fejlesztési Ügynökség Nonprofit Közhasznú Kft.

A Duna-Körös-Maros-Tisza Eurorégió a Közép-Kelet-Európa centrumában lévő Kárpát-medence délkeleti nagytérségét fogja egybe. Az 1997. november 21-én megalapított DKMT Eurorégió célja az volt, hogy támogassa és ösztönözze az önkormányzatok, a helyi közösségek, a gazdasági szereplők és a polgárok együttműködését mindazon területeken, melyek elősegíthetik a térség demokratizálódását és stabilizálódását, európai integrációját, valamint társadalmi és gazdasági fejlődését.

2003. május 24-én az együttműködés tagjai létrehozták szintén szegedi székhellyel a DKMT Kht-t, melynek tulajdonosai a Csongrád Megyei Önkormányzat, a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat, az Arad Megyei Tanács, a Krassó-Szörény Megyei Tanács, a Temes Megyei Tanács, és a Vajdaság Autonóm Tartomány Kormányza lettek. A Kht. 2009. június 15. napi bejegyzéssel jogutóddal megszűnt, jogutódja a Duna-Tisza-Körös-Maros Eurorégiós Fejlesztési Ügynökség Nonprofit Közhasznú Kft. (továbbiakban: DKMT NKft.)

Jelenleg partnerként részt vesz a ROHU512 GrOw up biking to the Stars – cross-border cycLing development IN the border reGion, acronim GOSLING pályázatban, az Interreg VI-A Románia-Magyarország Programban.

#### 4.1.5. Dél-Alföldi Regionális Területfejlesztési Konzultációs Fórum

A Dél-Alföldi Regionális Területfejlesztési Konzultációs Fórum (a továbbiakban: Regionális Területfejlesztési Fórum) titkársági feladatait a három – Bács-Kiskun, Békés, Csongrád-Csanád vármegyei – önkormányzati hivatal felváltva látja el, évenkénti rotációban. 2020-as évben a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzati Hivatal végezte a titkársági feladatokat.

2020-ban tartott ülésen döntés született az Integrált Közlekedésfejlesztési Program Monitoring Bizottságába történő delegálásról. A döntés értelmében állandó tagként a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat elnökét delegálták. A 2014-2020 közötti programozási időszakban az IKOP monitoring bizottságában a Regionális Területfejlesztési Fórum szavazó tag volt.

2021-es ülésen a Regionális Területfejlesztési Fórum tárgyalta és elfogadta Bács-Kiskun-, Békés-, valamint Csongrád-Csanád megye 2021-2027-es időszakra vonatkozó területfejlesztési koncepcióját, valamint a kapcsolódó hatásvizsgálatokat.

#### 4.1.6. Bács-Kiskun Vármegyei Területfejlesztési Konzultációs Fórum

A Közgyűlés, Kecskemét Megyei Jogú Város Közgyűlése, valamint 2022. májusától Baja Megyei Jogú Város Közgyűlése a területfejlesztésről szóló törvény alapján vármegyei területfejlesztési konzultációs fórumot működtet.

A Bács-Kiskun Vármegyei Területfejlesztési Konzultációs Fórum (a továbbiakban: Vármegyei Területfejlesztési Fórum) titkársági feladatait az Önkormányzat látja el.

2020-ban a Vármegyei Területfejlesztési Fórum megtárgyalta Kecskemét Megyei Jogú Város feladatát a Bács-Kiskun 2030 területfejlesztési program összeállításában, valamint a 2021-2027-es időszakra vonatkozó fejlesztési terveit. 2021-ben egyeztettek a 2021-2027-es uniós ciklus tervezési feladatairól, és a „Bács-Kiskun 2030 – Bács-Kiskun Megye Integrált Területi Programja 2021-2027” című dokumentum Kecskemét Megyei Jogú Várost, mint fejlesztési célterületet érintő fejezeteiről.

A 2022-től - már Baja Megyei Jogú Város részvételével - az integrált területi program (a továbbiakban ITP) módosítása volt a Vármegyei Területfejlesztési Fórum fő feladata.

#### 4.1.7. IKOP és IKOP PLUSZ Monitoring Bizottság

Rideg Lászlót, a Közgyűlés elnökét a Megyei Önkormányzatok Országos Szövetsége (a továbbiakban MÖOSZ) delegálta az Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program (a továbbiakban: IKOP), majd 2022-ben az Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program Plusz (a továbbiakban: IKOP Plusz) monitoring bizottságába.

A ciklusban 18 ülés alkalmával döntött a monitoring bizottság az IKOP módosítási javaslatainak, a nagyprojekt lista módosítási javaslatainak, az Éves Fejlesztési Keret tervezeteinek és az Éves Végrehajtási Jelentések jóváhagyásáról. A programzáró ülésen bemutatásra kerültek a kommunikációs eredmények.

IKOP Plusz Monitoring Bizottság ezidáig 5 alkalommal ülésezett, ahol megtárgyalták és jóváhagyták a monitoring bizottság ügyrendjét kommunikációs tervét, megismerték a pályázati felhívásokkal kapcsolatos menetrendet, döntést hoztak a kiválasztási szempontrendszeréről.

#### 4.1.8. Alsó-Duna völgyi Területi Vízgazdálkodási Tanács

Az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság működési területét érintő települések szennyvízelvezetési, -kezelési és tisztítási agglomerációs kérelmeit tárgyalta és véleményezte a tanács, valamint, hogy a választott műszaki megoldás a település Integrált Települési Vízgazdálkodási Tervéhez, az Integrált Településfejlesztési Stratégiához, vagy településfejlesztési tervhez illeszkedik-e.

#### 4.1.9. Alsó-Tisza-vidéki Területi Vízgazdálkodási Tanács

Az Alsó-Tisza vidéki Területi Vízgazdálkodási Tanács a TOP-2.1.3-15-BK1 - Települési környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztések keretből támogatott vízügyi projektek dokumentációit tárgyalta meg.

### 4.2. A tervezés

Az Mőtv. 27. § (1) bekezdése szerint „A vármegyei önkormányzat területi önkormányzat, amely törvényben meghatározottak szerint területfejlesztési, vidékfejlesztési, területrendezési, valamint koordinációs feladatokat lát el.” Az Mőtv. kijelöli az Önkormányzata szerepét meghatározó feladatköröket, de a részletek kibontását az ágazati törvényekre bízta.

A fentieknek megfelelően 2023. 12. 31-ig a területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény tételesen rögzítette a területfejlesztési és területrendezési feladatokat. 2024. 01.01-től új jogszabály, a 2023. évi CII. törvény a területfejlesztésről rendelkezik a területfejlesztés (és a területrendezés) alapvető feladatainak, szabályainak megállapításáról, intézményrendszerének kialakításáról. A vármegyei önkormányzat területfejlesztési tervezéssel összefüggő feladatai változatlanok maradtak.

#### 4.2.1. 2020-2024 gazdasági program

Az Mötv. értelmében megalkottuk és a 25/2020 (VI.26.) határozattal új gazdasági programot fogadott el a Közgyűlés, mely a megbízatásának időtartamára, azaz 2020-2024 időszakra szól. A gazdasági program elkészítésének célja az volt, hogy az Önkormányzat egységes, előre meghatározott célrendszer szerint működjön és a lehetőségek figyelembevétele mellett feladatellátásában fejlődjön is. A gazdasági program az Önkormányzat és szervezetei részére meghatározta mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőségekkel összhangban - a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok figyelembevételével - a kötelező és az önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják.

A dokumentum értelmében az Önkormányzat stratégiai célja, hogy feladatellátása során támogassa azt a folyamatot, hogy Bács-Kiskunban jó legyen élni, ezért elkötelezte magát, hogy a vármegye jövőképehez és céljaihoz igazítja a működését, azaz stratégiavezéreltté válik. Az Önkormányzat célja a modern, költségtakarékos, feladatorientált rendszer kiépítése volt, melynek részleteit és a hozzájuk kapcsolódó prioritásokat az **5. számú melléklet** tartalmazza.

A dokumentum végrehajtásának értékelése jelen beszámoló feladata, illetve a következő ciklusra szóló gazdasági program része lesz.

#### 4.2.2. Területfejlesztési tervek

A ciklus egyik kiemelt feladata a 2014-2020 közötti uniós tervezési időszakhoz kapcsolódóan elfogadott, átfogó céljait tekintve 2030-ig érvényes területfejlesztési koncepció felülvizsgálata, aktualizálása, módosítása, valamint a 2021-2027-es időszakra új területfejlesztési program kialakítása volt.

Az Önkormányzat a területfejlesztési koncepció előkészítéseként frissítette és aktualizálta a helyzetfeltáró, helyzetértékelő dokumentumokat és ennek eredményeként elkészítette a „Bács-Kiskun 2030 - Bács-Kiskun Megye Területfejlesztési Koncepció” című dokumentumot (a továbbiakban: Koncepció), amely előkészítő és javaslattevő fázisfejezetből áll. A Koncepció egyeztetési verzióját a Közgyűlés 44/2020. (XI.27.) határozatával fogadta el. A véleményezésre feljogosított szervezeteknek az egyeztetési dokumentáció közvetlenül megküldésre került és társadalmi egyeztetés céljából közzé tettük a Területi Információs Rendszerben, valamint megküldtük a területfejlesztés stratégiai tervezéséért felelős miniszternek. A véleményezési eljárás időtartama alatt a Koncepció folyamatosan elérhető és letölthető volt a [www.bacs-kiskun.hu](http://www.bacs-kiskun.hu) honlapról. Az egyeztetési időszak alatt, írásban beérkezett vélemények, javaslatok feldolgozását és a miniszter állásfoglalását követően a Közgyűlés 22/2021. (IV.13) határozatával a "BÁCSKISKUN2030 - Bács-Kiskun Megye Területfejlesztési Koncepciója – I. Előkészítő fázis" és 23/2021. (IV.13) határozatával a "BÁCSKISKUN2030 - Bács-Kiskun Megye Területfejlesztési Koncepciója (II. Javaslattevő fázis)" döntött a végleges verziók elfogadásáról.

A Konceptió készítésének folyamatával párhuzamosan megkezdődött a megyei területfejlesztési program kidolgozása, amely stratégiai és operatív programrészből áll. A „Bács-Kiskun 2030 Bács-Kiskun Megye Területfejlesztési Program stratégiai programrésze (előkészítő fázis)” című dokumentum ( a továbbiakban Stratégia) egyeztetési eljárásának megindításáról az 53/2020 (XII.11.) határozattal döntött a Közgyűlés, míg a "BÁCSKISKUN2030 - Bács-Kiskun Megye Területfejlesztési Program operatív programrésze (javaslattevő fázis)" című dokumentum egyeztetési verziójáról az 1/2021. (I.15.) határozattal született döntés. A véleményezésre feljogosított szervezeteknek az egyeztetési dokumentáció közvetlenül megküldésre került és társadalmi egyeztetés céljából közzé tettük a Területi Információs Rendszerben, valamint megküldtük a területfejlesztés stratégiai tervezéséért felelős miniszternek. A véleményezési eljárás időtartama alatt a Stratégia folyamatosan elérhető és letölthető volt a [www.bacsiskun.hu](http://www.bacsiskun.hu) honlapról. Az egyeztetési időszak alatt, írásban beérkezett vélemények, javaslatok feldolgozását és a miniszter állásfoglalását követően került sor a Stratégia végleges verziójának elfogadására a következők szerint:

- a 24/2021. (IV.13) határozatával a "BÁCSKISKUN2030 - Bács-Kiskun Megye Területfejlesztési Programja - Stratégiai programrész (Előkészítő fázis)",
- 25/2021. (IV.13) határozatával a "BÁCSKISKUN2030 - Bács-Kiskun Megye Területfejlesztési Programja - Operatív programrész (Javaslattevő fázis)" dokumentumokat fogadta el a Közgyűlés.

A Konceptió egyeztetési eljárásával párhuzamosan elkészült a Konceptióhoz kapcsolódó stratégiai környezeti hatásvizsgálat, melynek egyeztetési verzióját 2/2021. (I.15.) határozatával fogadott el a Közgyűlés, továbbá a Programhoz kapcsolódó stratégiai környezeti hatásvizsgálat is, melynek egyeztetési verzióját 4/2021. (II.01.) határozatával fogadott el a Közgyűlés. A véleményezésre feljogosított szervezeteknek az egyeztetési dokumentáció közvetlenül megküldésre került és társadalmi egyeztetés céljából közzé tettük a Területi Információs Rendszerben, valamint megküldtük a területfejlesztés stratégiai tervezéséért felelős miniszternek. A véleményezési eljárás időtartama alatt az stratégiai környezeti hatásvizsgálatok folyamatosan elérhetőek és letölthetőek voltak a [www.bacsiskun.hu](http://www.bacsiskun.hu) honlapról. Az egyeztetési időszak alatt, írásban beérkezett vélemények, javaslatok feldolgozását és a miniszter állásfoglalását követően került sor az stratégiai környezeti hatásvizsgálatok végleges verziójának elfogadására a következők szerint:

- 26/2021. (IV.13) határozatával a „BÁCSKISKUN2030 - Bács-Kiskun Megye Területfejlesztési Konceptió területi hatásvizsgálata”,
- 27/2021. (IV.13) határozatával „BÁCSKISKUN2030 - Bács-Kiskun Megye Területfejlesztési Program területi hatásvizsgálata” című dokumentumok.

#### 4.2.3. Integrált területi program

2014-2020 között Bács-Kiskun vármegye integrált területi programjának (a továbbiakban: ITP 2014-2020) megvalósítására szolgáló forrást a TOP biztosította. A decentralizált fejlesztésekre rendelkezésre álló területi szintű indikatív forrásallokációt a 1702/2014. (XII.3.) Korm. határozat tartalmazza, mely szerint Bács-Kiskunban 63,23 milliárd forint állt rendelkezésre. A ciklusban egy alkalommal került sor az ITP 2014-2020 módosítására, melyet a 5/2020. (II.28.) határozatával fogadott el a Közgyűlés, a 1144/2020. (IV.8.) határozatával a Kormány.



Az Önkormányzat - a 2014-2020-as programozási időszakhoz hasonlóan - a 2021-2027 időszakban is tervezhet a TOP Plusz forrásának meghatározott részével saját területére. Ezt a korábbi időszakban is alkalmazott integrált területi program (a továbbiakban: ITP 2021-2027) tervezésével és végrehajtásával kell koordinálni. Az ITP 2021-2027-ben az előző pontban bemutatott koncepcionális és programszintű fejlesztési elképzeléseket vezettük össze a TOP Plusz végleges tartalma alapján támogatható intézkedésekkel. A TOP Plusz, valamint a vármegyei területfejlesztési koncepció és területfejlesztési program alapján az ITP 2021-2027-ben határoztuk meg, hogy a TOP Plusz egyes támogatható területein mekkora forrás kerüljön felhasználásra, és ehhez milyen számszerűsíthető eredmények párosuljanak. Az ITP 2021-2027 tartalmazza azokat a térségi forrásfelhasználási módokat – valamint az ezekhez tartozó forrásfelosztást –, amelyek támogatását a hét éves pénzügyi ciklus során kulcsfontosságúnak tartunk, továbbá az egyes fejlesztési ötletek elsődleges kiválasztási kritériumait, amelyek a megvalósítható projektek kiválasztása során érvényesítésre kerülnek. Az ITP 2021-2027 szintén tartalmazza:

- a stratégiai és területi célokhoz és prioritásokhoz illeszkedő intézkedéseket (a TOP Plusz szakmai tartalmának megfelelően);
- az ITP 2021-2027 kialakításához végbement partnerségi folyamatokat, egyeztetéseket;
- a város-vidék kapcsolatrendszer erősítő intézkedéseket;
- az egyes intézkedésekre, felhívásokra, tématerületekre allokált forrásokat;
- a fenntartható városfejlesztési eszköz keretében kijelölésre került városok körét és intézkedésenkénti, felhívásonkénti keretösszegét;
- a vármegyén belül kialakított forrásfelhasználási eszközöket, módokat és az allokált forrást, különös tekintettel a kiemelt térségekre és a komplex programokkal fejlesztendő járásokra;
- a vármegye által meghatározott kiválasztási kritériumokat;
- a vármegyei és fenntartható városfejlesztési számszerűsíthető vállalásokat a TOP Pluszban vállalt indikátorok célértékeihez képest;
- a végrehajtás ütemezését;
- az ITP 2021-2027 eredményeinek nyomon követését, monitorozását, valamint a következtetések tervezésbe történő visszacsatolását lehetővé tevő feladatokat, tevékenységeket.

A ciklus ideje alatt a 2021-2027-es időszakra vonatkozó integrált területi programot elkészítettük és többször módosítottuk. Az ITP 2021-2027 első verzióját a Közgyűlés 49/2021 (VI.25.) határozatával fogadta el, melynek időpontjában a 2021-2027-es programozási időszak tervezésének és végrehajtásának jogszabályi keretfeltételei még nem voltak véglegesek, ugyanúgy, ahogy a TOP Plusz szakmai tartalma sem. A Kormány által 1658/2021. (IX.24.) határozattal elfogadott dokumentum viseli az 1.0 verziószámot. A dokumentum első számú módosítása a 2.0 verziószámot kapta, melyet a Közgyűlés a 32/2022 (V.13) határozatában fogadott el, de a Kormány nem tárgyalta. A második számú módosítása a 3.0 verziószámot kapta, melyet a Közgyűlés a 3/2023 (III.31.) határozatában fogadott el, a Kormány pedig az 1196/2023. (V. 15.) Korm. határozattal. Legutóbb 2024. áprilisában tárgyalta a Közgyűlés az ITP újabb módosítását. Módosultak a területspecifikus mellékletek, forrásfelhasználási módok közötti átcsoportosításra került sor, rögzítésre kerültek a „fenntartható városok” azaz Baja, Kecskemét indikátorvállalásai az elfogadott TOP-Plusz városfejlesztési programtervek alapján, valamint beillesztésre kerültek a TOP Plusz Monitoring Bizottság által elfogadott kiválasztási kritériumok.

Az ITP harmadik számú módosítása a 4.0 verziószámot kapta, melyet a Közgyűlés a 13/2024 (IV.26.) határozatában fogadott el.

Az ITP 2020-2027 módosításának részleteit a **6. számú melléklet** tartalmazza.

#### 4.2.4. Ágazati tervek

A ciklus ideje alatt több ágazati fejlesztési tervet is készítettünk, melyek a következők:

##### 4.2.4.1. Bács-Kiskun megye környezetvédelmi programja 2021-2027 (2022.)

Az Önkormányzat az épített és természeti környezet védelmével kapcsolatos feladatainak ellátása érdekében a települési önkormányzatokkal és az illetékes vármegyei területfejlesztési tanáccsal egyeztetve vármegyei környezetvédelmi programot készített.

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. tv. (továbbiakban: Kvt.) meghatározza a környezetvédelem tervezési rendszerét, és szabályozza, hogy az emberi egészség védelme, valamint a természeti erőforrások és értékek megőrzése és fenntartható használata érdekében a környezettel, annak védelmével, illetve a környezetet veszélyeztető tényezőkkel kapcsolatos általános tervet (átfogó környezetvédelmi tervet), az egyes környezeti elemekkel, azok védelmével, illetve a környezeti elemeket veszélyeztető egyes tényezőkkel kapcsolatos részletes tervet (tematikus környezetvédelmi tervet) és egyedi környezeti adottsággal, problémával foglalkozó tervet (egyedi környezetvédelmi tervet) kell készíteni úgy, hogy az alacsonyabb területi szintű környezetvédelmi tervet a magasabb területi szintű környezetvédelmi tervekkel, illetve a tematikus és az egyedi környezetvédelmi terveket az adott területi szint átfogó környezetvédelmi tervével össze kell hangolni.

Az egyeztetési dokumentáció közvetlenül megküldésre került véleményezés céljából jogszabályban nevesített szervezeteknek, akik a rendelkezésre álló eszközeik kihasználásával minősítették, kiegészítő megjegyzéssel látták el, összességében pedig elfogadták a dokumentumot. A társadalmasítás keretében a Kvt. által meghatározott szakhatóságok, szervezetek mellett lehetőséget biztosítottunk a széleskörű társadalmi egyeztetésnek is.

A vármegyei környezetvédelmi programot az 58/2022. (XI.25.) határozatával fogadta el a Közgyűlés.

##### 4.2.4.2. Bács-Kiskun vármegyei kerékpáros stratégia – Vármegyei kerékpárforgalmi főhálózati terv (2023.)

A stratégia a Közgyűlés 6/2019. (II.15.) határozattal elfogadott Bács-Kiskun megyei kerékpáros stratégia felülvizsgálatával készült el, azt a „Megyei kerékpárforgalmi főhálózati terv javasolt felépítése” című útmutató szerinti felépítésnek és az ott megfogalmazott tartalmi elvárásoknak megfelelően kibővítve.

A terv célja, hogy felmérje a vármegye és környezete kerékpáros közlekedésének helyzetét, és ezek alapján javaslatot adjon a 2021-2027-es programozási időszak alatt megvalósítandó fejlesztésekre annak érdekében, hogy a kerékpáros közlekedés aránya növekedhessen, és minél többen választhassák mindennapi eszközként a kerékpárt, valamint, hogy a vármegye felkerüljön a kerékpáros turizmus térképére. Horizontja azonban túlmutat ezen a programozási cikluson, és hosszú távra tesz javaslatot a kerékpárforgalmi főhálózatra vonatkozóan.

A kerékpáros stratégiával irányt kívánunk mutatni a kerékpárosbarát infrastruktúrafejlesztés és kerékpáros turizmus fejlesztésében érdekelt szereplők számára. A célok átgondolásával, a fejlesztési irányok kijelölésével Bács-Kiskun vármegyében hosszú távon kívánjuk biztosítani a kerékpáros közlekedés és a kerékpáros turizmus számára szükséges összetett feltételrendszert. A fejlesztések átgondolt tervezése, összefüggő hálózat kialakítása a fejlesztési források felhasználásának is a leghatékonyabb módja.

A stratégia a helyi közösség bevonásával, 2412 darab kérdőíves kitöltés eredményeként született meg. Széleskörű társadalmasítás céljából a Stratégia megküldésre került a települési önkormányzatok, a közgyűlési tagok és az országgyűlési képviselők részére, valamint az Önkormányzat honlapján is közzétételre került. A dokumentumot a 31/2023. (VI.30.) határozatával fogadta el a Közgyűlés.

#### **4.2.4.3. Egészségturisztikai fejlesztéseket támogató tervek**

Elkészültek Bács-Kiskun vármegye egészségturisztikai fejlesztését támogató dokumentumok, úgy, mint a célcsoport elemzés, a fejlesztési koncepció, a fejlesztési stratégia, illetve a marketing stratégia (együttesen a továbbiakban: Dokumentumok). A Dokumentumok megalapozott elkészítése érdekében 5 darab műhelymunkát rendeztünk, hogy valós igényeken alapuló anyagok készüljenek, és az érintettek véleménye is bekerüljön azokba. A műhelymunkákon túl kérdőíves felméréseket végeztünk a turisták körében kérdezőbiztosok segítségével, valamint kérdőíves felmérést és személyes, telefonos interjúkat készítettünk a turisztikai szektor szolgáltatóival.

Bács-Kiskun megye egészségturizmusának célcsoport-elemzése (2019.) című dokumentum célja egyrészt a kereslet és a kínálat felmérése a vármegye egészségturizmusában, másrészt a kapott eredmények alapján a térség egészségturisztikai jellemzőinek, karaktereinek meghatározása volt. További cél volt a turisták és szolgáltatók körének, összetételének meghatározása, helyzetük, igényeik felmérése és véleményük megkérdezése. A kutatás eredményeként a primer és szekunder adatgyűjtésekkel pontosabb képet kaptunk a vármegye turizmusáról, egészségturizmusáról, ezzel biztosítva stabil alapot a fejlesztési javaslatoknak.

Bács-Kiskun megye egészségturizmusának fejlesztési koncepciója 2020-2030 című dokumentum célja, hogy a célcsoportelemzésben feltárt keresleti és kínálati viszonyokra alapozva feltárja Bács-Kiskun vármegye egészségturisztikai piacának erősségeit, fejlesztendő elemeit, hosszú és rövid távú célokat, fejlesztési irányokat jelöljön ki a vármegye turizmusának fenntartható fejlődése érdekében.

Bács-Kiskun megye és Vajdaság egészségturizmusának marketing stratégiája és marketing terve (2020.) című dokumentum célja javaslatot adni arra, hogy Bács-Kiskun vármegye és a Vajdaság közösen hogyan pozicionálja magát az egészségturizmus piacán és hosszabb távon milyen lépéseket tegyen meg annak érdekében, hogy a termékek és a szolgáltatások, az azokat nyújtó szervezetek és vállalkozások ismertek, keresettek és egyértelműen térség-specifikusak legyenek.

Stratégia javaslat Bács-Kiskun megye egészségturizmusának fejlesztésére (2020.) című dokumentum a fejlesztési koncepcióban már megfogalmazott célok alapján prioritásokat és intézkedéseket fogalmaz meg, valamint javaslatot tesz 5 db komplex, innovatív, több specifikus cél eléréséhez hozzájáruló zászlóshajó projektre is. Meghatározásra került továbbá az egészségturisztikai fejlesztések érintetti köre, illetve a finanszírozási lehetőségek.

A végleges Dokumentumokat széles körű véleményezésre bocsátottuk, a közel 200 címzett között ott voltak többek között a közgyűlés tagjai, minden megyei országgyűlési képviselő és minden megyei egészségturisztikához köthető szolgáltató is. A társadalmasítás célja az volt, hogy a Dokumentumok minden igényt kielégíthessenek, hiszen a vármegye szolgáltatóival közösen kell megoldoznunk azért, hogy Bács-Kiskun is szerepeljen Magyarország egészségturisztikai térképén. A Dokumentumokat a Bács-Kiskun Megyei Közgyűlés Elnöke a 11/2020. (V.25.) határozatával fogadta el.

#### **4.2.4.4. Bács-Kiskun vármegyei foglalkoztatás- és gazdaságfejlesztési együttműködés – Foglalkoztatási és gazdaságfejlesztési stratégia (2023)**

Elkészítettük a vármegyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési stratégiát, melynek széleskörű társadalmi vitája 2023. március 22-ig tartott, és amelyet a 17/2023. (IV.28) határozatával fogadott el a Közgyűlés. A dokumentum megalapozza a 2023-2027 évek szakpolitikai fejlesztéseinek irányát és tervét. Ez a stratégia Bács-Kiskun vármegye aktuális gazdasági és foglalkoztatási helyzetére, a vármegye fejlesztési elképzeléseire, a TOP\_Plusz-3.1.1 felhívás előírásaira alapozva született meg, részletesen bemutatva a tervezett intézkedések célrendszerét és tartalmát. A tervezés során kiemelt figyelem övezte a céljait, megvalósítóit, területi lefedettségét, illetve célcsoportjait tekintve hasonló, potenciálisan kapcsolódó projektekkel való összhang vizsgálatát, az egyértelmű és átfedésmentes lehatárolás biztosítását, továbbá a foglalkoztatás-gazdaságfejlesztési jövőkép és célrendszer kijelölése során meghatározó jelentőséggel bírt a vármegye hatályos, releváns stratégiai dokumentumaihoz való illeszkedés is.

#### **4.2.4.5. fi200 márkaépítési stratégia (2023.)**

Az Önkormányzat vármegyei márka létrehozásáról, tudatos márkaépítésről döntött a 82/2018 (IX.28.) határozat értelmében. Tisztelegve Petőfi Sándor születésének 200. évfordulója előtt, a vármegyei márka a fi200 márkanevet kapta, melyet a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalánál 236.667. számon lajstromba vettek.

A fi200 márka bevezetése érdekében elkészítettük a fi200 márkaépítési stratégiát, amellyel célunk a helyi termékek támogatása és a vármegye gazdaságélénkítése mellett, hogy Bács-Kiskun közösségei saját otthonukért dolgozzanak, erősödjön ezáltal a területi kötődésük, és kialakuljon az a konzervatív ökológiai gondolkodás, ami így sűrítethető egy mondatba: „Érezz lokálisan, gondolkozz nemzeti szinten!”

Az új Bács-Kiskun vármegyei védjegy bevezetése komoly átgondolást igényelt, hiszen a potenciális termelők és szolgáltatók előtt nem ismeretlen a helyi védjegy, márka ötlete, már találkoztak negatív élményekkel. Tizenegy hazai márka tanulmányozása mellett osztrák, német és szlovák márkastratégiákat elemeztünk olyan szempontból, hogy mi az, ami jó gyakorlatként adaptálható a hazai és külföldi versenytársaktól, miben tud újat hozni, hogyan találja majd meg a helyét a már meglévő vármegyei és országos védjegyek között a fi200, és hogyan tud hiteles stratégiát kínálni a csalódott célcsoportoknak, stakeholdereknek.



Az a következtetésünk, hogy a fi200 márkát egy merőben új vezérelv tudja kiemelni és megkülönböztetni a piacon. A korábban létrehozott védjegyek, márkák mindegyikének az a stratégiai iránya, hogy felkutassa a minőségi helyi termékeket/szolgáltatásokat, megkülönböztesse azokat a piacon, és megfelelő marketingtevékenységgel eljuttassa a fogyasztókhoz.

A fi200 márka esetében elsődleges cél egy olyan kapcsolatépítő szervezet felépítése (fi200 klub), ami elkötelezett a fenntarthatóság iránt, de nem kizárólag az élelmiszerfogyasztási szokásokra fókuszál, nem kizárólag a helyi termékek/szolgáltatások márka alá rendezése a célja, hanem a különböző szektorok fenntarthatóság mellett elkötelezett szereplőinek összekötése, üzleti együttműködése a fenntarthatóság jegyében.

A f200 klub olyan alappillére és egyedi megkülönböztető jegye a márkának, ami egyértelműen más, mint az eddigi magyarországi gyakorlatok. A f200 ugyanis nem helyi terméket jelent, hanem együttműködési üzleti modellt. Küldetése, hogy pozitív, támogató, strukturált háttérrel kínáljon a rövid ellátási láncban érintett és érdekelt gazdasági, állami, önkormányzati, civil közösségek számára, akik együttműködésükkel segítik a vármegyében azt a szemléletet, hogy a helyi szolgáltatások igénybevétele a vármegye közösségének, lakosságának érdeke.

A sikert a közösségek hálózatában, a különböző szektorok együttműködésének kialakításában értelmezzük, illetve abban a fogyasztói magatartásban, hogy a vármegye lakossága előnyben részesíti majd a helyben, a vármegyében megtermelt javakat, szolgáltatásokat. Ezt a reményt a primer és szekunder kutatások megalapozzák.

Az általunk készített primer kutatás és a négy felhasznált szekunder kutatások mindegyike abba az irányba mutat, hogy a fogyasztók tudatosságára és értékrendjére lehet támaszkodni, a magyar termék – jó üzenet. A rendszerváltás utáni években még egyértelműen a külföldi termékeknek szavaztak nagyobb bizalmat a magyar vásárlók, az elmúlt tizenöt évben ez a gondolkodás megfordult. A magyar vásárlók többsége (57,6%) ma már bízik a magyar áruk minőségében, a döntésben sokszor a hazafiasság is fontos szempont.

Viszont a vásárlók rendkívül árérzékenyek, ami nehézséget okoz a kistermelői márkák forgalmazása szempontjából, főleg ilyen inflációs környezetben: a vásárlók 59%-a kevesebb élelmiszert vásárol azóta; 44% visszavett a minőségből a növekvő árak hatására. A primer kutatásból viszont az is kiderült, hogy a vásárlók számára a legfontosabb értékek: az egészség, család, biztonság.

A márka kommunikációjának tervezésénél ezt figyelembe vettük, illetve meghatároztuk a potenciális célcsoportokat, felvázoltuk a vásárlóink élménytérképét, meghatároztuk azokat az offline és online kommunikációs csatornákat, ahol elérhetőek az egyes célcsoportok, illetve rögzítettük a számukra könnyen értelmezhető, releváns üzeneteket.

A marketingkommunikáció stratégiai iránya települési szintű, azaz a települési kommunikációs felületek jelentik az elsőszámú csatornákat, azon történik mind a kognitív komponensre ható, márkaismertséget megalapozó kommunikáció, mind az attitűd affektív komponensére ható imázskommunikáció. Erre épül a kommunikáció második szintje a vármegyei szintű kommunikációs csatornákon keresztül, az online és offline eszközök széles spektrumát használva a tartalommarketingtől a közösségi média marketingen át az influencers és brand awareness kampányokig. Konkrét eszközök, kampánytechnikák sokaságát nevezi meg jelen stratégiai kézikönyv. Ezek működni fognak, mert kiválasztásuk kutatásokra alapozott.

A legfontosabb az Önkormányzat azon küldetése, hogy inspirációt akar jelenteni a helyi közösségek formális és informális vezetői, tagjai számára. A legfontosabb az, hogy saját hatáskörben megfogalmazódott az a törekvés, hogy a vármegye a f200 projekt segítségével törekszik minimalizálni a kizsákmányolás társadalmi hatásait, és maximalizálni a fenntarthatóságból eredő társadalmi, környezeti, gazdasági hasznot és értéket. E cél érdekében hajlandó erőforrásokat mozgósítani egy ember- és közösségközpontú fogyasztói társadalom kialakításáért.

#### 4.2.4.6. Bács-Kiskun megyei felzárkózási stratégia és terv 2020-2027 (2020.)

A dokumentum elkészítésének célja az volt, hogy tényadatokon alapuló helyzetképet mutasson be a vármegye helyzetéről és megoldási lehetőséget adjon az egyes felzárkózási politikai hiányok megszüntetésére oly módon, hogy új együttműködések jöhessenek létre egy-egy szolgáltatás-hiány felszámolására.

A felzárkózási stratégia és terv megfogalmazza a vármegyei célokat és az elérésük érdekében megvalósítandó beavatkozásokat a hátrányos helyzetű csoportok felzárkózási érdekében. A dokumentum felvázolja a vármegye felzárkózási szempontú jövőképét, amelyben a kulcsszerepet a helyi társadalmak tagjainak és a társadalomszerveződés különböző szintjeinek (egyének, családi-rokonsági rendszerek, szomszédságok, közösségek, lokalitások) felelősségvállalása kapta.

A vármegyei felzárkózási stratégia és terv átfogó célja Bács-Kiskun vármegye hátrányos helyzetű csoportjainak felzárkózási, esélyegyenlőségük javulása. E cél elérése érdekében a stratégia specifikus célokat jelöl ki a felzárkózás szempontjából fontos beavatkozási területek vonatkozásában, az alábbiak szerint:

- A képzettség és a foglalkoztatási esélyek javítása
- Lakhatási hátrányok csökkentése
- Egészségi állapot javítása
- Szolgáltatásokhoz való hozzáférés segítése
- Társadalmi környezet javítása

A specifikus célok a stratégia által azonosított problémák által leginkább érintett kiemelt célcsoportokra vonatkoznak, úgy, mint cigányság, nők, gyermekek, idősek, fogyatékkal élők, tanyán élők.

A vármegyei felzárkózási stratégia és terv átívelő célokat is megfogalmaz olyan problémák megoldása érdekében, amelyek a specifikus céloktól független területeken, és a legtöbb célcsoport esetében relevánsak. Ezeket minden fejlesztés megvalósítása során szem előtt kell tartani:

- Az öntevékenység, a társadalmi szerep- és felelősségvállalás ösztönzése egyéni és közösségi szinten.
- A diszkrimináció és a szegregáció minden formájának megakadályozása
- Családbarát megoldások kialakítása, a családok szempontjainak érvényesítése a fejlesztések során.
- A célcsoportokra vonatkozó releváns és valid adatok előállításának és elérhetőségének elősegítése.

A célrendszer illeszkedik a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia által megfogalmazott, a stratégiai célok tervezése során követendő alapelvekhez. A vármegyei felzárkózási stratégia és terv a járási esélyteremtési programtervekben, a Bács-Kiskun Megyei Cigány Felzárkózási Programban, a Bács-Kiskun megyei esélyegyenlőségi terv – (helyzetértékelés), a Szolgáltatási Út Térkép által és a Felzárkózási Fórum és tematikus munkaközösségeinek ülésein azonosított problémák és szolgáltatási hiányosságok alapján fogalmazza meg az elérendő célokat, és jelöli ki az adott célcsoportra vonatkozóan a célok

elérése érdekében szükséges megoldásokat és beavatkozásokat. A dokumentum rögzíti az adott problémát, annak érintetteit, a problémára adható válaszokat, azonosítja a megoldásában együttműködő szervezeteket, személyek körét, megadja az eredményesség mutatóit és vázolja a lehetséges kockázatokat a kezelésük eszközeivel együtt.

A dokumentumot a Közgyűlés 26/2020. (VI.26.) határozatával fogadta el. A vármegyei felzárkózási stratégia és terv nem statikus, hanem időről-időre felülvizsgálandó, módosítható, bővíthető. Az átfogó időközi felülvizsgálat 2024-ben esedékes. A dokumentum naprakészen tartása, az újabb intézkedések, megoldások kidolgozása, az együttműködések elősegítése a Megyei Felzárkózási Fórum feladata.

A ciklus végrehajtását érintő releváns, de nem a ciklusban készített fejlesztési tervek a következők:

A dokumentum címe	A dokumentum hatálya	A dokumentum elfogadásának közgyűlési határozat száma
Bács-Kiskun megyei cigány felzárkózási program (2019. január)	2019-2027	5/2019. (II.15.)
Eurovelo 13 nemzetközi kerékpáros útvonal Bács-Kiskun megyei szakaszának fejlesztési stratégiája (2018.)	na	7/2019. (II.15.)
Bács-Kiskun megyei klímastratégia (2017. november)	2018-2030 (kitekintéssel 2050-ig)	147/2017. (XII.1.)
Duna borút létrehozatala és pozicionálása turisztikai termékként a határ-menti régióban - Közös fejlesztési és marketing stratégiája (2019.)	2019-2030	40/2019. (VI.28.)
Bács-Kiskun megye marketingstratégiája 2018-2024 (2018.)	2018-2024	82/2018. (II.15.)
Bács-Kiskun megye fenntartható energia és klíma akcióterve 2018-2030 (2018.)	2018-2030	83/2018. (IX.28.)
Bács-Kiskun megye turizmusfejlesztési terve 2016-2020 (2016.)	2016-2020	71/2016. (XI.25.)
Együttműködés a helyben foglalkoztatásért Bács-Kiskun megyei foglalkoztatás-és gazdaságfejlesztési együttműködés FOGLALKOZTATÁSI HELYZETELEMZÉS (2016.)	2016-2021	nr
Együttműködés a helyben foglalkoztatásért Bács-Kiskun megyei foglalkoztatás-és gazdaságfejlesztési együttműködés FOGLALKOZTATÁSI ÉS GAZDASÁGFEJLESZTÉSI STRATÉGIA 2016-2021 (2016.)	2016-2021	nr
Együttműködés a helyben foglalkoztatásért Bács-Kiskun megyei foglalkoztatás-és gazdaságfejlesztési együttműködés FOGLALKOZTATÁSI ÉS GAZDASÁGFEJLESZTÉSI STRATÉGIA felülvizsgálata 2016-2021 (2018.)	2019-2021	nr

14. számú táblázat: A ciklus végrehajtását érintő releváns, de nem a ciklusban készített fejlesztési tervek



#### 4.2.5. Dél-Alföldi Nagytérségi Területfejlesztési stratégia

A Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium 2024 első negyedévében megkezdte a Dél-Alföld Nagytérségi Területfejlesztési Stratégia előkészítését. A stratégia a vármegyei területfejlesztési koncepciókat összefogó, azoknak, valamint a vármegyehatárokon átnyúló területi tervezésnek keretet adó tervdokumentum. A szakpolitika célja a Dél-Alföld vonatkozásában egy olyan komplex fejlesztési terv kidolgozása, amely a területi fókusz megfelelő érvényesítése érdekében összehangolja a különböző ágazatok fejlesztési logikáját is. A területi szereplők és az ágazatok szempontjainak, érdekeinek minél szélesebb körű figyelembevételére érdekében részt vettünk a Dél-Alföldi nagytérség tervezését folytató munkacsoport munkájában.

A vonatkozó területi dokumentumokból, illetve az ágazati stratégiákból és hazai/uniós programokból, valamint a térséget érintő fejlesztési elképzeléseikből, terveikből kiemeltük azokat az elemeket, amelyek kulcsfontosságúak lehetnek a Dél-Alföld nagytérség tervezési folyamatát illetően. Közreműködünk a beavatkozási igények beazonosításában, fejlesztési javaslatok megfogalmazásában.

#### 4.2.6. 2021-2027 projektszintű dokumentumai

12 település integrált vízgazdálkodási tervét készítettük el a ciklusban: Bugac, Bugacpusztaháza, Jászszentlászló, Móricgát, Szank, Ágasegyháza, Apostag, Bátmonostor, Bócsa, Csólyospálos, Harta és Nemesnádudvar.

15 vármegyei település (Borota, Csengőd, Kiskunmajsa és Kunbaracs, Érsekcsanád, Gátér, Szakmár, Balotaszállás, Dávod, Imrehegy, Kaskantyú, Kiszállás, Pálmonostora, Tázlár, Fajsz) TOP Pluszból finanszírozható fejlesztési elképzeléseihez kapcsolódó magasépítési terveket készítettünk el.



#### 4.3. Együttműködés más vármegyei önkormányzatokkal, a települési önkormányzatokkal, egyházakkal, civil szervezetekkel

##### 4.3.1. Marketing Klub

Az Önkormányzat a TOP-5.3.2-17-BK1-2020-00003 azonosítójú projekt keretében kezdte el kiépíteni a marketing klubot, azzal a céllal, hogy javaslatot tegyen egy helymárkastratégia kialakítására.

A márkastratégia célja a következők:

- helymárka megismertetése a célcsoportokkal (helyi lakosok, gazdasági élet szereplői, potenciális partnerek, látogatók),
- a vármegye mély kapcsolatot alakítson ki a vármegyei értéken alapuló hiteles üzenetekkel a célcsoportok felé,
- a Marketing klub hosszútávú célja a márkastratégia mentén az elért eredmények folyamatos monitorozása, marketing- és kommunikációs kampányok szervezése, a tagok munkájának összehangolása és javaslattevés a szükséges korrekcióra.



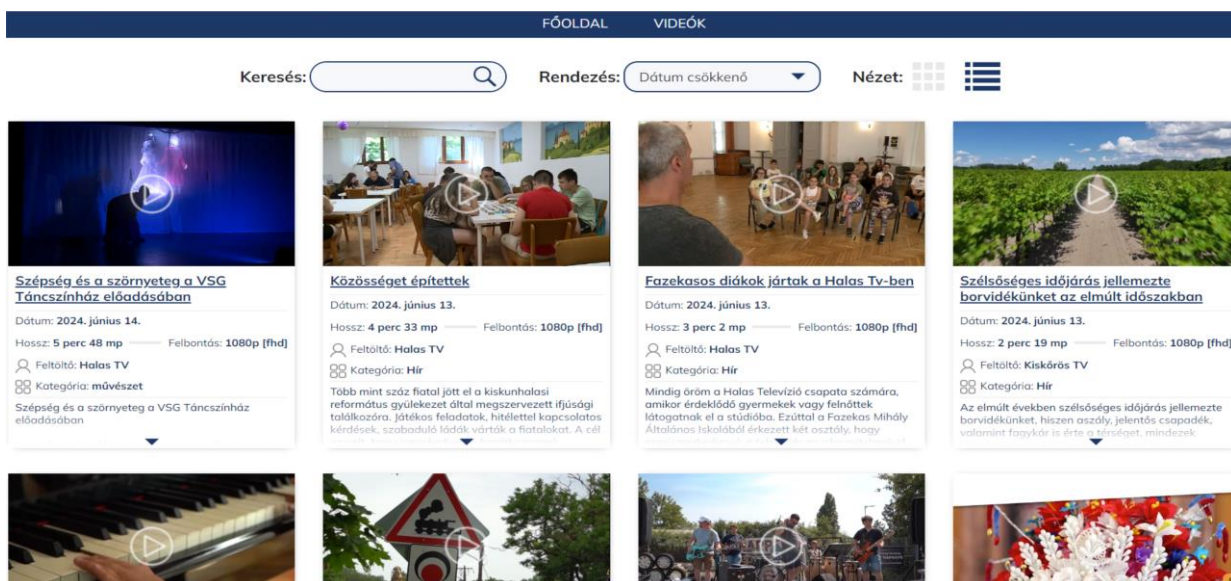
Ez a tevékenység közvetetten segíti a településfejlesztési, gazdaságfejlesztési, egészséges életmód ösztönzési, turizmus népszerűsítési, ifjúsági programok szervezése, kulturális szolgáltatások fejlesztése önkormányzati feladatokat.

A marketing klub megvalósítása során 5 darab csoportmunka került megszervezésre, amelynek a projektzáró plenáris ülésére 2023. szeptemberében került sor.

### 4.3.2. Vármegyei tartalomelőállító hálózat

Az Önkormányzat a TOP-5.3.2-17-BK1-2020-00003 azonosítószámú projekt keretében alakította ki a vármegyei tévéhálózatot, amely eredményeként egy webes alkalmazás formájában működő tartalomkezelő technikai felületet fejlesztett ki, illetve az ehhez szükséges tárhely szolgáltatás rendszerét készítette el, valamint együttműködési megállapodásokat kötött a rendszer használatára vonatkozóan.

A webes alkalmazás célja, hogy a Bács-Kiskun vármegye területén működő, ahhoz hozzáféréssel rendelkező tartalomgyártók ezen technikai felületen tárolják és elérhetővé tegyék egymás számára a megyét érintő, releváns információt tartalmazó médiatartalmakat, illetőleg a mások által feltöltött tartalmakat felhasználhassák saját híryanagukhoz. A felületen továbbá elérhetővé válnak az Önkormányzat által periodikusan létrehozott (Megyei Hírek) tartalmak is. A webes alkalmazáson keresztül a jogosult felhasználóknak lehetőségük van videó- és audiótartalmak feltöltésére, azok meghatározott ideig történő, tematizált tárolására, illetve a tárolt tartalmak közötti, szűréssel történő keresésre, a tárolt videó- valamint audiótartalmak letöltésére – segítve ezzel az információ és tartalmak megosztását.



A tartalomkezelő alkalmazás kapcsán az Önkormányzat 12 darab együttműködési megállapodást kötött.

#### 4.3.3. fi200 márka együttműködés kialakítása

A TOP-5.3.2-17-BK1-2018-00001 azonosítószámú projekt keretében kezdtük meg a Petőfi emlékévek szervezését. Az arculati elemek kialakítása és a kampányfilmek elkészítése mellett a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala által a „fi200” kifejezést és grafikát is levédettük.

A márka építése a TOP-5.3.2-17-BK1-2020-00003 azonosítószámú projektben folytatódott tovább. Ennek keretében elkészült a termékcsomagok arculatának a terve, amely kézikönyv formájában tartalmazza a logót, tipográfiát, arculati színeket és az arculat gyakorlati alkalmazását a termékeken, szolgáltatásoknál, offline és online megjelenéseket. Elkészült a csomagolóanyag minták és a direkt marketinghez 200 db mintacsomag.

A Védjegyjogosult hosszútávú célja a közösségi identitás tudat erősítése érdekében a fi200 márka által összefogott hálózat kiépítése és minél szélesebb körű megismertetése a fogyasztókkal. A fi200 márkahálózat elemei mindazon Bács-Kiskun vármegyei autentikus termékek és szolgáltatások, melyekre vonatkozóan az adott termékek termelői, illetve szolgáltatások nyújtói a fi200 védjegy használatra vonatkozóan együttműködési megállapodást kötnek az Önkormányzattal.

#### 4.3.4. Felzárkózáspolitikai együttműködések

A felzárkózás politikában érintett szervezetekkel együttműködésben 2018-ban hoztuk létre „A felzárkózás-politikai együttműködések támogatása a helyi esélyegyenlőségi programokhoz kapcsolódóan Bács-Kiskun megyében” című, EFOP-1.6.3.-17-2017-00002 kódszámú projekt keretében a Bács-Kiskun Megyei Felzárkózási Fórumot, melynek célja a különböző felzárkózás politikában érintett szervezetek (helyi és nemzetiségi önkormányzatok, hátrányos helyzetűekkel foglalkozó civil szervezetek, egyházak, közszolgáltató intézmények: oktatás, egészségügy, szociális terület, rendvédelem, család- és gyermekjólét) munkájának összehangolása, az esetleges szolgáltatáshiányok megszüntetése együttműködések generálásával. A beszámolás időszakában a Fórumot működtettük, éves találkozóját megtartottuk.

A TOP\_PLUSZ-3.1.3-23-BK2-2024-00001 azonosítószámú projekthez kapcsolódó támogatási kérelem benyújtását megelőzően az Önkormányzat 6 helyi vidékfejlesztési akciócsoporttal (LEADER), 2 nonprofit szervezettel, valamint 1 rendvédelmi szervvel együttműködési megállapodást kötött a projekt sikeres előkészítésének és megvalósításának érdekében. A megpályázott projekt célja a hátrányos helyzetűek felzárkóztatása, a közösség- és egészségfejlesztést célzó programok szervezése, valamint a közösségfejlesztés. A projekt munkacsoport működésének időtartama az együttműködési megállapodás hatályba lépésétől a projekt fizikai befejezésének dátumáig, tervezetten 2027. áprilisáig tart. Az együttműködés alapvető célja a térségi stratégiai gondolkodás elősegítése, és a minél szélesebb körű közösség elérése a projektben tervezett programok során.

A TOP\_PLUSZ-3.1.3-23-BK2-2024-00001 azonosítószámú projekt támogatási kérelme pozitív támogatási döntésben részesült, amelyhez kapcsolódó megvalósítás megkezdése átnyúlik az új ciklusra.

#### 4.3.5. Gazdaságfejlesztési és foglalkozásösztönzési együttműködés

Az Önkormányzat 2017. március 9-én együttműködési megállapodást kötött a Bács-Kiskun megyei foglalkoztatás és gazdaságfejlesztés érdekében. A 23 szervezet részvételével kötött megállapodás kapcsolódott a TOP-5.1.1-15-BK1-2016-00001 azonosítószámú „Bács-Kiskun Megyei Foglalkoztatásért” elnevezésű projekt végrehajtásához. A megállapodás célja, hogy a megyei foglalkoztatásban szereplők megismerjék Bács-Kiskun megye foglalkoztatási nehézségeit, a munkanélküliség okait, foglalkoztatást elősegítő programokat valósítsanak meg, összehangolják a térségi szereplők gazdasági és humán erőforrás-fejlesztési elképzeléseit és céljait, valamint megoldást keressenek a problémákra, valamint összehangolják a pénzügyi forrásokat a foglalkoztatáspolitikai célok eredményes megvalósításának érdekében.

Az együttműködés 21 jogi személlyel (jelenleg 20 tag) a TOP\_PLUSZ-3.1.1-21-BK1-2022-00001 azonosítószámú, „Bács-Kiskun megyei Paktum Plusz” elnevezésű projekt keretében 2022. november 18. nappal módosításra került. A megállapodással üzemeltetett Irányító Csoport és Foglalkoztatási Fórum hozzájárult a Paktum projekt sikeres végrehajtásához.

#### 4.3.6. Területi nemzetiségi önkormányzatokkal való együttműködés

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 6/C. § (2) bekezdés b) pontja értelmében a területi nemzetiségi önkormányzattal kötött szerződés alapján a Hivatal gondoskodik a területi nemzetiségi önkormányzat bevételeivel és kiadásaival kapcsolatban a tervezési, gazdálkodási, ellenőrzési, finanszírozási, adatszolgáltatási és beszámolási feladatok ellátásáról. Az Njtv. 80. § (2) bekezdése alapján a 80. § (1) bekezdése szerinti kötelezettségei teljesítése érdekében a területi önkormányzat a területi nemzetiségi önkormányzattal a helyiséghasználatra, a további feltételek biztosítására és a feladatok ellátására vonatkozóan megállapodást kötött 2016-ban.

A Közgyűlés a 2020. február 28-i ülésén az Együttműködési Megállapodásokban foglaltakat felülvizsgálta, és a 6/2020. (II. 28.) határozatával jóváhagyta módosításukat az elnevezés tekintetében Közigazgatási Szerződés megnevezésre, egyebekben változatlan feltételekkel hatályában fenntartotta azokat.

Ezt követően arra tekintettel, hogy a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény módosításáról szóló 2020. évi LXVIII. törvény 2020. július 1. napi hatállyal módosította az Önkormányzat és a területi nemzetiségi önkormányzatok közötti együttműködésre vonatkozó előírásokat, a horvát és német nemzetiségi önkormányzattal kötött együttműködés felülvizsgálatára és érdemi átdolgozására 2021-ben ismételt sor került.

A roma nemzetiségi önkormányzattal való együttműködési megállapodás érdemben lehetetlenült, miután a Bács-Kiskun Megyei Cigány Önkormányzat 2020. október 7. napján kimondta a feloszlását, majd 2022 június 26. napján megszűnt.

A megállapodások következő módosítására a Közgyűlés 63/2022. (XI.25.) számú határozata alapján került sor, melynek értelmében az Önkormányzat a Bács-Kiskun Megyei Horvát Nemzetiségi Önkormányzat és a Bács-Kiskun Megyei Német Nemzetiségi Önkormányzat számára a Baja, Szabadság út 23. szám alatti ingatlan használatát a rendelkezésükre bocsátja, szükség szerint a megyei jegyző a szakértelemmel rendelkező személyeken von be a feladatok ellátása érdekében, illetve egy fő nemzetiségi referens munkakörben – a nemzetiségi önkormányzatok adminisztrációs feladatainak ellátása érdekében – köztisztviselőt foglalkoztat.

#### 4.3.7. Polgármesterek Éghajlat- és Energiaügyi Szövetsége

Az Önkormányzat a Közgyűlés 98/2018. (XI.30.) számú határozatával csatlakozott a Polgármesterek Éghajlat- és Energiaügyi Szövetségéhez, melynek a ciklusbeszámoló időtartama alatt is tagja vagyunk.

#### 4.3.8. Falu- és tanyagondnoki képzéshez kapcsolódó együttműködések

Az Országgyűlés 2020. november 3-i ülésén fogadta el a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény és a Magyarország 2020. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2019. évi LXVI. törvény módosításáról szóló 2020. évi CXII. törvényt, amely a falu- és tanyagondnoki képzésszervezést a megyei önkormányzatokhoz delegálta. A 2021-2022-2023-as években a Vármegye Önkormányzata több vármegye önkormányzatával együttműködésben teljesítette ezirányú jogszabályi kötelezettségét az alábbiak szerint.

2021. évben együttműködési megállapodás született a képzés közös lebonyolítása tárgyában a Csongrád-Csanád Megyei Önkormányzattal, a Fejér Megyei Önkormányzattal, a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzattal, a Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzattal, a Pest Megyei Önkormányzatával, és Veszprém Megyei Önkormányzattal.

2022-ben együttműködési megállapodás született a képzés közös lebonyolítása tárgyában Békés Megyei Önkormányzattal, a Csongrád-Csanád Megyei Önkormányzattal, a Fejér Megyei Önkormányzattal, a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzattal, a Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzattal, Pest Megyei Önkormányzatával és a Veszprém Megyei Önkormányzattal.

2023-ban együttműködési megállapodás született a képzés közös lebonyolítása tárgyában Békés Vármegyei Önkormányzatával, Csongrád-Csanád Vármegyei Önkormányzatával, Fejér Vármegyei Önkormányzatával, Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Önkormányzatával, Komárom-Esztergom Vármegyei Önkormányzatával, Nógrád Vármegyei Önkormányzatával, Pest Vármegyei Önkormányzatával, Tolna Vármegyei Önkormányzatával.

A Hivatal folyamatosan tartotta a kapcsolatot a képzés közös szervezésében résztvevő vármegyei önkormányzatokkal, bekérte tőlük létszámadatokat, és a számlázáshoz szükséges információkat, tájékoztatást nyújtott részükre a szervezés, a képzés állásáról. A Hivatal látta el a képzési térítési díjakkal kapcsolatos pénzügyi feladatokat, számlázást, továbbá a képzést végző intézmény kiválasztására vonatkozó beszerzési eljárás lebonyolítását, a szerződés megkötését a nyertes ajánlattevővel.

2024-ben az Önkormányzat a korábbi évek gyakorlatával ellentétben önállóan bonyolítja le a falu- és tanyagondnoki képzést. A 2024. szeptember 2. napján indult képzésen a vármegye területéről 14 fő vesz részt.

#### 4.3.9. Megyei Önkormányzatok Országos Szövetsége

Az Önkormányzat tagja a MÖOSZ-nak, melynek legfőbb célja az érdekérvényesítés, valamint a vármegyék felvirágoztatása.

A szövetség tagjai: Magyarország tizenkilenc vármegyei önkormányzata.

A közgyűlések alkalmával döntés születik a tagdíjakról, ami alapján a szövetség működik, a monitoring bizottságokba való delegálásokról.

#### 4.3.10. Egyházi együttműködések

A közösségeink erősítésében jelentős szerepet töltenek be az egyházi és civil szervezetek megyénkben is. Szerepük Bács-Kiskun megye népességének megtartásában kiemelkedő. Éppen ezért az Önkormányzat 2015 áprilisában 7 egyházzal kötött együttműködési megállapodást (katolikus, evangélikus, görögkatolikus, református, pünkösdi, zsidó, hetednapos adventista). A felek minden év januárjában a Megyeházán egyeztetést tartottak, - 2021-ben ez a covid miatt elmaradt - ahol a megyei területfejlesztési tervezés, majd a tervek végrehajtása során a TOP, majd a TOP PLUSZ forrásai hatékony felhasználásáról tárgyaltak. Az együttműködés az oktatás-nevelés, egészségügy, sport, ifjúság, kultúra, nemzeti értékek feltárása, megőrzése területeire is kiterjed.

### 4.4. Településfejlesztés megvalósítása

A fejlesztésekhez szükséges források hazai és két (2014-2020 és 2021-2027) Európai Uniósi pénzügyi keretben álltak rendelkezésre 2019-2024 között. Az Önkormányzat és a BKMFÜ projektelőkészítésben és megvalósításban való közreműködésről a következő pontokban adunk számot.

#### 4.4.1. Magyar Falu Program

Magyarország Kormánya a Magyar Falu Programban kiemelt célként az 5000 fő lélekszám alatti kistelepülések megerősítését és fejlesztését, a helyi életminőség javítását és a lakosság elvándorlásának megállítását fogalmazta meg. Bács-Kiskun Vármegyében 99 települést érint a program.

Az MFP végrehajtása 2019-ben kezdődött. Kezdetben három pillérre támaszkodva segítette elő kistelepüléseink népességmegtartó erejének növelését. A falusi közszolgáltatások minőségének javítását elősegítő pályázati alprogram, a lakhatási támogatás (falusi CSOK) és a Falusi útalap falvaink mindennapi életére gyakorolt együttes pozitív hatása öt évvel a program indulása után is megmutatkozik.

Időközben a Kormány szélesítette a kedvezményezettek körét is. A 2020-tól magánszemélyek, az önkormányzatok és az egyházközségek mellett támogatást kapnak a falvakban működő civil szervezetek és a területileg illetékes tankerületi központok is. 2021-től pedig a program negyedik pilléréként a falvakban működő piaci szereplők is támogatáshoz juthatnak. A Kormány célja ezzel a falusi munkahelyek létrehozása, megőrzése és védelme, illetve a legkisebb falusi vállalkozások működésének előmozdítása. Négy év alatt több mint 1000 milliárd forintot fordított vidéken élők életminőségének javítására.

A BKMFÜ által kezelt MFP keretében megvalósuló projekteket áttekintve elmondható, hogy 2019-2024 között összesen 270 projekt részesült támogatásban, melyből jelenleg 17 aktív ebből várhatóan 2024.12.31-ig 7 db pályázat zárása valósul meg, összesen 56 M Ft értékben. A BKMFÜ koordinálása alatt, további 69 db pályázat elszámolt státuszú, ahol még az elszámolás elfogadása, az esetleges hiánypótlások folyamatban vannak, így a projektek a fenntartási idejüket még nem kezdték meg. A BKMFÜ által lezárt és fenntartásba lépett projektek száma 251 db 3,2 milliárd Ft összértékkel. A legutolsó felhívásra benyújtott pályázataink közül 8 részesült támogatásban, összesen 61,2 M Ft értékben. A pályázati felhívás út, híd, járda építését és felújítását támogatja, a nyertes pályázatok nagy része út és járda felújítás. Az elmúlt 5 évben a legtöbbet pályázott és támogatást nyert forma, a BKMFÜ által kezelt projektek tekintetében egyértelműen az útfejlesztést célzó pályázatok, 61 db összesen 1,2 milliárd Ft értékben a második helyen az önkormányzati épületfejlesztést célzó projektek állnak 39 db-bal, melynek összértéke 746 M Ft, ez tartalmaz elhagyott ingatlan rekonstrukciót, hivatalfejlesztést, óvodaépület fejlesztést, szolgálati lakás kialakítást vagy felújítást, orvosi rendelők fejlesztését is. A harmadik legfontosabb pályázati kategória a járdafejlesztés és a temetőfejlesztési projekteket célozza, 23-15 db támogatott projekt megvalósulását segítette a BKMFÜ az elmúlt évben, járda esetében 124 M Ft, temetőfejlesztés tekintetében 85,9 M Ft összértékben. Kedvelt forrás igények közé tartoztak még az orvosi eszköz beszerzését célzó pályázatok, a falubusz cseréjét támogató források, az önkormányzati, illetve a közösségi terekhez kapcsolható eszközbeszerzés, továbbá a kommunális eszköz beszerzést támogató pályázatok.

Felhívás	db	támogatás összege (M Ft)
MFP-AEE/2019 Orvosi eszköz	1	2,9
MFP-BJA/2019 Kistelepülések járda építésének, felújításának anyagtámogatása	1	4,9



MFP-NHI/2019 Nemzeti és helyi identitástudat erősítése	1	9,9
MFP-HOR/2019 Orvosi Rendelő	2	40,8
MFP-EKT/2019 A helyi egyházi közösségi terek fejlesztése	1	19,9
MFP-FOB/2019 Óvodafejlesztés	1	9,3
MFP-OUF/2019 Óvoda udvar	2	6,0
MFP-KKE/2019 Eszközfejlesztés belterületi közterület karbantartására	1	10,9
MFP-TFB/2019 Falu- és tanyagondnoki szolgálat támogatása	1	12,5
MFP-ÖTU/2019 Önkormányzati tulajdonú utak felújítása	1	29,6
MFP-AEE/2020 Orvosi eszköz	3	8,9
MFP-BJA/2020 Önkormányzati járdaépítés/felújítás anyagtámogatása	3	13,9
MFP-EIM/2020 Elhagyott ingatlanok közcélra történő megvásárlása	1	4,9
MFP-EKT/2020 Községi tér ki-/átalakítás és foglalkoztatás (egyházi)	1	27,1
MFP-FHF/2020 Faluházak felújítása	2	32,6
MFP-FVT/2020 Temető infrastruktúra fejlesztés	1	4,9
MFP-KTF/2020 Községi tér ki-/átalakítás és foglalkoztatás	1	14,9
MFP-KKE/2020 Közterület karbantartását szolgáló eszközbeszerzés	2	10,1
MFP-OTF/2020 Óvodai sportterem, tornaszoba fejlesztése	1	25,4
MFP-ÖTU/2020 Önkormányzati tulajdonban lévő út-, hídépítés/felújítás	3	76,2
MFP-BJA/2021 Önkormányzati járdaépítés, felújítás	1	4,7
MFP-BJA/2022 Önkormányzati járdaépítés, felújítás	2	15,8
MFP-EKT/2022 Egyházi közösségi terek fejlesztése	1	30,2
MFP-FFT/2022 Egyházi temető fejlesztés	1	5,4
MFP-KEB/2021 Község szervezéshez kapcsolódó eszköz beszerzés és közösségsszervező bértámogatása	1	5
MFP-KEB/2022 Község szervezéshez kapcsolódó eszköz beszerzés és közösségsszervező bértámogatása	1	5,0
MFP-KOEB/2021 Kommunális eszköz beszerzése	1	7,9
MFP-OJKJF/2021 Óvodai játszóudvar és játszótér fejlesztése	2	3,3
MFP-OJKJF/2022 Óvodai játszó udvar és játszótér fejlesztés	2	5,3
MFP-OTF/2021 Óvodai tornaszoba fejlesztése	1	25,5
MFP-ÖTIF/2022 Önkormányzati temetők fejlesztése	1	5
MFP-ÖTIK/2021/2 Szolgálati lakás fejlesztése	1	27,1
MFP-ÖTIK/2021/ Orvosi rendelők fejlesztése	1	22,9
MFP-ÖTIK/2022/1 Faluházak fejlesztése	2	24,5
MFP-ÖTIK/2021/6 Községi terek fejlesztése	2	54,6
MFP-ÖTIK/2022/5 Óvodaépület felújítása	2	20,8
MFP-SZLOSZL/2022 Szolgálati lakás	1	37,4
MFP-TFB/2021 Tanya és falugondnoki buszok beszerzése	3	43,7
MFP-UHK/2021 Út, híd, kerékpárforgalmi létesítmény építése/felújítása vízelvező rendszer építése/felújítás	6	129,5
MFP-FAE/2021 Felelős állattartás elősegítése	1	1,3
MFP-UHK/2022 Út, híd, kerékpárforgalmi létesítmény építése/felújítása vízelvező rendszer építése/felújítás	4	89,0
MFP-UHJ/2023 Út, híd, járda építése, felújítása	4	12,9
MFP-ÖTIFB/2024/EKB/Eszközbeszerzés	1	5,8
MFP-ÖTIFB/2024/KOEB Kommunális eszközök beszerzése	3	23,6
MFP-ÖTIFB/2024/OFKF Óvoda épületének felújítása, korszerűsítése, óvodai férőhelybővítés	1	39,9
MFP-ÖTIFB/2024/ÖTIK Önkormányzati tulajdonban lévő épület fejlesztése	1	6,9
MFP-ÖTIFB/2024/TKIF Temetők kisléptékű infrastrukturális fejlesztése	1	5,9
MFP-UHJ/2024 Út, híd, járda építése /felújítása	8	61,1
<b>Összesen</b>	<b>86</b>	<b>1085,6</b>

6. számú táblázat: Aktív MFP projektek 2024. szeptemberében felhívásonként.

#### 4.4.2. Gazdaságélénkítő Program

A Belügyminisztérium Magyarország egyes területei közötti gazdasági egyenlőtlenség csökkentése érdekében szükséges fejlesztési program kidolgozásáról szóló 1206/2019. (IV. 18.) Korm. határozatban foglaltak alapján, a Magyarország egyes területei közötti gazdasági egyenlőtlenség csökkentése érdekében szükséges fejlesztési programcsomagról szóló 1403/2019. (VII. 15.) Korm. határozat értelmében elindított Kedvezményezett Települések Gazdaságélénkítő Programja, továbbá az ennek folytatásáról rendelkező, a „Felzárkózó települések” és a gazdaságélénkítő program folytatása érdekében teendő további intézkedésekről szóló 1186/2020. (IV.28.) Korm. határozatban foglaltak és a Magyarország egyes területei közötti gazdasági egyenlőtlenség csökkentése érdekében szükséges fejlesztési program, továbbá a „Felzárkózó települések” hosszú távú programjának kiterjesztéséről szóló 1057/2021. (II. 19.) Korm. határozatban, a Magyarország egyes területei közötti gazdasági egyenlőtlenség csökkentése érdekében szükséges fejlesztési program folytatásáról, valamint a koordináló szervezet működtetéséről szóló 1909/2021. (XII.15.) Korm. határozatban foglaltak alapján támogatta a Kormányhatározatokban kijelölt településeknek a GÉP szerinti gazdaságélénkítő tevékenységeit és annak keretében munkahelyteremtő, foglalkoztatást elősegítő beruházásokat. A program célja Magyarország egyes területei közötti gazdasági egyenlőtlenség csökkentése, az adott térség, település termelőkapacitásának bővítése, gazdasági teljesítményük növelése és az ott élő emberek életminőségének javítása, az álláskereső számának csökkentése, a munkanélküliek, illetve a közfoglalkoztatott munkavállalók kivezetése a nyílt munkaerőpiacra.

Az Ügynökség 2020-ban a Gazdaságélénkítő Program I. és II. üteme során 5 településen (Sükösd, Madaras, Kunbaja, Mélykút és Homokmégy) készítette el a projekthez szükséges üzleti terveket és vállalta a projektmenedzsmenti feladatokat. A települések összesen közel 750 millió Ft támogatásban részesültek. Négy helyszínen sikeresen megvalósultak a projektek és fenntartásba léptek, a fenntartási jelentések elkészítésében is aktívan részt vesz az Ügynökség. Mélykúton a Gazdaságélénkítő Program keretében beszerzésre kerülő gépek a TOP-os „Iparterület fejlesztése Mélykúton II.” című projekt keretében megvalósuló csarnokba kerültek elhelyezésre, a projekt várhatóan 2024. december 31-én lezárul.

#### 4.4.3. Interreg – Európai Területi Együttműködés célkitűzés

Az Interreg az Európai Unió kiemelt eszköze, mely az EU-n belüli városok és régiók együttműködését erősíti. Mint a Kohéziós Politika része, kiemelt szerepet játszik a regionális fejlesztés népszerűsítésében, a gazdasági egyenlőtlenségek csökkentésében, a különböző régiók fejlettségi szintje közötti egyenlőtlenségeknek és a legkedvezőtlenebb helyzetű régiók lemaradásának a csökkentésében. Az Interreg céljai között szerepel a 2021-2027 programozási időszakban az aktuális problémák kezelése, mint a klímaváltozás, digitális átállás, társadalmi integráció, hogy a kontinens zöldebb, szociálisabb és emberközelibb legyen, emellett segíti a kormányokat egy jobban működő politikai koordináció kidolgozásában.

Az európai területi együttműködési célkitűzés keretében megvalósuló programok sajátossága a határon átnyúló karakter, a programok kidolgozása és végrehajtása minden esetben több ország részvételével történik. A programokban támogatást elnyert projektek megvalósítása is országhatárokon átnyúló együttműködések keretében történik. A program megvalósítási helyszínei az Európai Unió 27 tagállamának területei, továbbá Interreg IPA III és Interreg NEXT keretében EU-n kívüli partnerországok területei is.

Magyarország szempontjából releváns Interreg kezdeményezések:

- A Határon átnyúló (Cross border) Interreg programok – Interreg VI-A, a határ menti régiók működnek együtt a határon átnyúló gazdasági és szociális kapcsolatok fejlesztése érdekében.
- A Transznacionális programok (Transnational) – Interreg VI-B, országokon átívelő, több ország régióit felölelő úgynevezett transznacionális együttműködések létrejöttét támogatja az európai térség területi integrációjának elősegítése érdekében, közös fellépést a közös problémák megoldására. Magyarország a Közép-Európát és a Balkánt magába foglaló térség programjaiban vesz részt.
- Az Interregionális programok (Interregional) – Interreg VI-C, Magyarország egész területéről részt vehetnek különböző szervezetek, a partnerek pedig Európa teljes területéről származhatnak.

Bács-Kiskun vármegye szempontjából releváns határon átnyúló program:

- A 2021-2027 programozási időszakban az Interreg VI-A IPA Magyarország-Szerbia Program
- A 2014-2020 programozási időszakban az Interreg V-A IPA Magyarország-Szerbia Határon Átnyúló Együttműködési Program.

#### 4.4.4. Vidékfejlesztési Program

A Vidékfejlesztési Program az agrárium, és a vidéki térségben élők megerősítését szolgálja. A VP alapvető célja elsősorban a mezőgazdaság és az élelmiszeripar területén működő mikro-, kis- és középvállalkozások támogatása, a munkaerő-igényes ágazatok – mint pl. a kertészet, az állattenyésztés, az élelmiszer-feldolgozás – innovatív fejlesztése, technológiai korszerűsítése, a környezet- és klímataudatos mezőgazdaság ösztönzése, a vidék lakosság megtartó képességének erősítése a vidéki infrastruktúra fejlesztésén, munkahelyteremtésen keresztül. A VP kiemelt célja a helyi kezdeményezések támogatása, melyet a LEADER program keretében Helyi Akciócsoportok (HACS) működtetésével valósít meg.

A vidékfejlesztés az Európai Unió Közös Agrárpolitikájának (KAP) II. pilléréhez tartozik, amely EU-s (83%) és hazai (17%) társfinanszírozásból tevődik össze, forráskerete 1 295,3 milliárd forint volt 2020. végéig. 2021-ben Magyarország kormánya arról döntött, hogy a vidékfejlesztési források hazai társfinanszírozásának arányát 80%-ra emeli a 2021-2027-es időszakra, így a VP forráskerete 2942,8 milliárd forintra növekedett.

2022. november 7-én az Európai Bizottság elfogadta a 2023-2027 időszakra vonatkozó Közös Agrárpolitika (KAP) Stratégiai Tervét, melynek forráskerete – a 80%-os hazai társfinanszírozással együtt – 4 265 milliárd forint. Ezzel az agár- és vidékfejlesztési források biztosítása folyamatos.

A BKMFÜ NKft. 2022-ben Vidékfejlesztési Program keretében kiírásra került VP6-7.2.1.1-21 Külterületi helyi közutak fejlesztése pályázati felhívásra 5 db pályázat benyújtását vállalta, valamint részt vesz az 1,65 milliárd Ft összesített értékű nyertes projektek megvalósításában is. A benyújtott pályázatok közül forráshiány miatt végül 3 kapott támogatást, melyek közül mindháromprojekt elszámolt státuszban van (Városföld, Helvécia, Ballószög).

#### 4.4.5. Magyarország Helyreállítási és Ellenállóképességi Terve

A magyar Helyreállítási és Ellenállóképességi Terv célja a gazdaság ellenállóképességének, fenntarthatóságának, a zöld és a digitális átmenettel kapcsolatos kihívásokra és lehetőségekre való felkészültségének a növelése. A tervezett és folyamatban lévő beruházások fele a megújuló energiaforrásokra való átállást és az energetikai függetlenedést szolgálja.

A magyar Helyreállítási és Ellenállóképességi Terv további céljai között szerepel a 21. századi minőségi oktatás biztosítása, a hátrányosabb helyzetű települések és régiók fejlesztése, a gyermekvállalás támogatása, a felszíni és felszín alatti vízkészletek védelme, a klímaváltozás negatív hatásainak ellensúlyozása, az energiafüggetlenség és önállóság növelése, a körforgásos gazdaságra történő átállás biztosítása, a korszerű digitális technológiák alkalmazása és fejlesztése, valamint az egészségügyi szolgáltatások színvonalának növelése.

A magyar helyreállítási terv teljes mértékben megfelel a közös uniós célkitűzéseknek és minden területen megjelennek a klímavédelmi és a digitalizációs fejlesztések. Ennek eredményeképpen a tervben foglalt intézkedések klímacélokhoz való hozzájárulás 48%, míg a digitalizációs célhoz a terv 30%-a járul hozzá.

A BKMFÜ munkatársai két nyertes projektet készítettek elő 2022-23-ban az RRF-1.1.2-2021 Bölcsődei nevelés fejlesztése felhívás keretében. A projektekben kizárólag új bölcsődei, mini bölcsődei, családi bölcsődei férőhelyek létrehozása valósulhat meg a legalább 3000 fő lakónépességű településeken. A két projekt támogatási összege 895 millió Ft.

Kiskunfélegyháza megbízásából a Kiskunfélegyházi Darvas téri bölcsőde fejlesztésére 175 000 000 Ft értékben készítettünk pályázatot, melyet a pozitív támogatási döntést követően az önkormányzat a megvalósítási költségek megemelkedése miatt visszaadott. Helvécia Nagyközség Önkormányzat az RRF-1.1.2-21-2023-00151 számú pályázat keretében 720 000 000 Ft támogatási igénnyel új bölcsődei férőhelyek létrehozására adott be pályázatot munkatársaink közreműködésével mely támogatói döntése 2024. áprilisában érkezett meg, azonban a támogatási szerződéskötés még folyamatban van. A projektmegvalósítási ütemtervnek megfelelően a projekt előkészítése (műszaki tervezés) az eredetileg tervezett időkeretek között zajlik.

#### 4.4.6. A Széchenyi 2020 program

A Széchenyi 2020 Magyarország eddigi legeredményesebb uniós fejlesztéspolitikai programja. Magyarországnak járó uniós kohéziós források hazai társfinanszírozással a 2014-2020-as fejlesztési időszakban mintegy 8700 milliárd forintot tesznek ki, amelyek hozzájárultak a hazai gazdasági és társadalmi fejlődéshez, hazánk térségeinek erősödéséhez.

Magyarország jóval az uniós átlag felett teljesít a forráslehívásban, az uniós költségvetésből rendelkezésére álló forrásoknak 2023 szeptemberére már a 91%-át lehívta.

A Széchenyi 2020 kilenc operatív programot foglal magába: Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program, Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program, Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program, Magyar Halgazdálkodási Operatív Program, Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program, Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program, Közigazgatás- és Közszolgáltatás- fejlesztés Operatív Program, Versenyképes Közép-magyarországi Operatív Program és Terület- és Településfejlesztési Operatív Program.

Az operatív programok közül kifejezetten a TOP szolgálta a településfejlesztési célokat, mely keretében támogatott projektek előkészítésében és megvalósításában a következők szerint vettünk részt:

**TOP-1.1.1-15 és TOP-1.1.1-16 Ipari parkok, iparterületek fejlesztése:** A két felhívás keretében összesen 31 projekt megvalósításában vesz/vett részt a BKMFÜ, és megvalósított egy saját gazdaságfejlesztési projektet is, Ballószögön felépült egy 21. századi követelményeknek megfelelő, esztétikus, környezeti és pénzügyi szempontból is fenntarthatóan üzemeltethető ipari csarnok. A projektek eredménye a megyében 270 hektár fejlesztett iparterület, 13 új vagy fejlesztett üzemcsarnok.





TOP-1.1.2-16 Inkubátorházak fejlesztése: A BKM Fü részvételével megvalósult 7 db projekt – kimondottan induló vállalkozások igényeire szabott – termelő, szolgáltató létesítmény kialakítását célozták.

TOP-1.1.3-16 Helyi gazdaságfejlesztés: 4 település helyi piacának fejlesztése mellett a felhívás lehetőséget biztosított 3 agrárlogisztikai létesítmény kialakítására is a vármegyében.

**TOP-1.2.1-15 és TOP-1.2.1-16 Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés:** BKMFÜ és az Önkormányzat tevékenysége eredményeképp a vármegye 26 településén 33 turisztikai attrakció fejlesztése vagy kialakítása, továbbá 3 nagyobb léptékű turisztikai kerékpárút kialakítása valósult meg.

**TOP-1.4.1-15 és TOP-1.4.1-16 A foglalkoztatás és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével:** A két felhívás bölcsődei és óvodai férőhelyek létesítésére, fejlesztésére, illetve kapcsolódó eszközbeszerzésre irányult. A fejlesztési ciklusban 39 db projekt valósult meg, ezen projektek fenntartási ideje jelenleg is tart. 48 településen 32 óvoda és 33 bölcsőde fejlesztése valósult meg 5,448 milliárd forint értékben, és 3588 gyermek számára vált hozzáférhetővé a modern és racionálisan kialakított nevelési környezet.



**TOP-1.4.1-19 Bölcsődei férőhelyek kialakítása, bővítése:** A felhívás keretében új bölcsődei férőhelyek kialakítása, valamint meglévő férőhelyek korszerűsítése vált támogathatóvá. A vármegye területén 45 db projekt valósult meg 2023.12.31-ig. A fejlesztések eredményeként 45 településen 45 bölcsődeépület újult meg 6,602 milliárd forint értékben, mely által 841 gyermek élvezheti a modern és racionálisan kialakított fejlődési környezet és a versenyképes tudás elsajátításához szükséges eszközök nyújtotta előnyöket.

**TOP-2.1.2-15 és TOP-2.1.2-16 Zöld város kialakítása:** A 8 projekt egy-egy város településközponti közterületeinek megújítását célozta, kiegészülve gazdaságélénkítő elemekkel (városi piac fejlesztése, - 7 db; kereskedelmi- és szolgáltató tér kialakítás - 1 db). A projektek fenntartásba léptek.

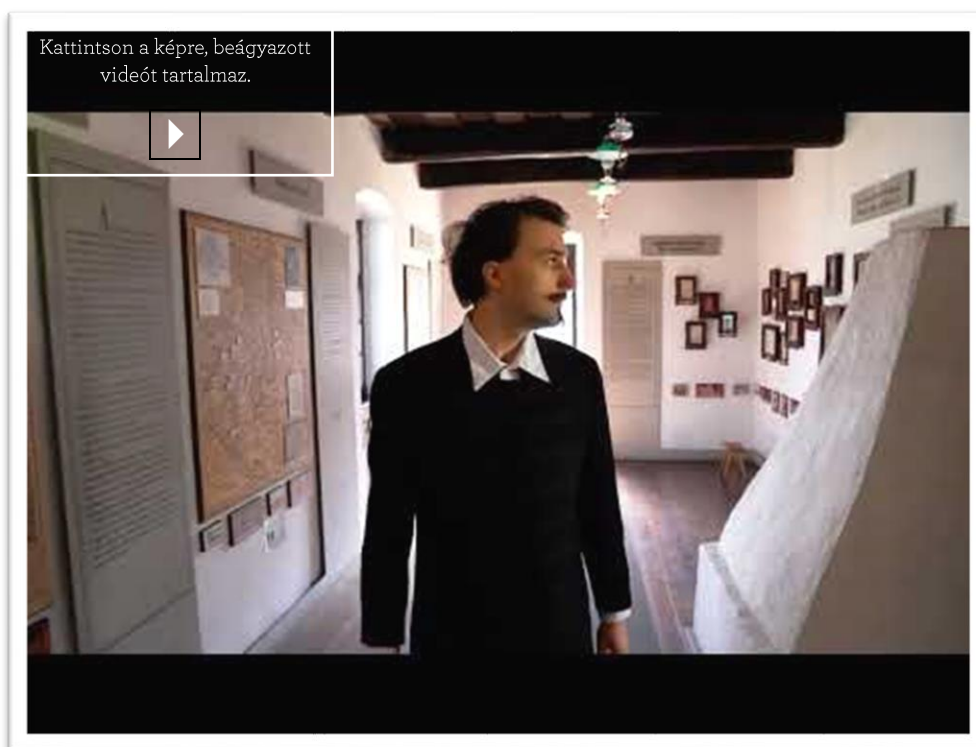
**TOP-2.1.3-15 és TOP-2.1.3-16 Települési környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztések:** A felhívások keretében kizárólag a települések belterületének védelmét szolgáló művek bel- és külterületi művek rekonstrukciójára és fejlesztésére volt lehetőség. A vármegye területén összesen 90 támogatott projektből, 83 projekt megvalósításában vett részt a BKMFÜ, ebből már csak 5 projektnek van függőben a fenntartásba helyezése.

A projekt eredményeként a vármegyében a bel- és csapadék-vízvédelmi létesítmények hossza alapján 233 875,48 m valósult meg a ciklus alatt, illetve 14 településen összesen 220 534,6 m<sup>3</sup> tárolókapacitású víztározó került kialakításra.



TOP-3.1.1-15 és TOP-3.1.1-16 Fenntartható települési közlekedésfejlesztés: Ezek a projektek lehetőséget nyújtottak a településeknek, hogy a fenntartható közlekedés feltételeit megteremtő és erősítő közlekedésfejlesztési intézkedések valósuljanak meg. A BKMFÜ által kezelt projektek esetében összesen 59,186 km hosszan valósult meg kialakított kerékpárforgalmi létesítmény, 18 településen került kialakításra közlekedésbiztonsági fejlesztés, és 11 db kialakított új, forgalomcsillapított övezet. A BKMFÜ közreműködésével 35 projekt fenntartásba helyezése megvalósult.





**TOP-3.2.1-15 és TOP-3.2.1-16 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése:** A felhívás keretében az önkormányzati tulajdonú épületek energetikai korszerűsítése vált támogathatóvá az alacsony széndioxid-kibocsátású gazdaságra való áttérés érdekében. A vármegye területén 115 db projekt valósult meg 2023.12.31-ig 9,97 milliárd forint összegű támogatás révén. A fejlesztések eredményeként 212 db épület került felújításra, ezáltal az üvegházhatású gázok becsült éves csökkenése az érintett épületek vonatkozásában mindösszesen 7068,37 CO<sub>2</sub> tonna egyenérték volt. A projektek által épített/felszerelt megújuló energiaforrásokat használó létesítmények energiatermelő kapacitásának (jellemzően napelemes- és hőszivattyús rendszerek) növekedése a 118 db projekt esetében összesen 3,02 MW volt.

**TOP-4.1.1 Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése:** A felhívás adta lehetőségek kiaknázásával a TOP 2014-2020 időszakban 38 egészségház felújítása és 1 új építés valósult meg, tehát a 39 projektből összesen 45 háziorvosi rendelő, 23 fogorvosi rendelő és 26 védőnői tanácsadó megújítása történt, összesen 2,091 milliárd forint értékben. Valamennyi projekt fenntartásba lépett.

**TOP-4.2.1 Szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése:** A vármegye területén 12db épületfelújítás, korszerűsítés és 1db új építés történt, összesen 13 db projekt valósult meg, melyek fenntartási időszakba léptek. A fejlesztés eredményeként az érintett épületekben 30 alapszolgáltatás – úgy, mint szociális étkeztetés, idősök nappali ellátása, házi segítségnyújtás - újult meg összesen 1,531 milliárd forint értékben.

**TOP-4.3.1-15 Leromlott városi területek rehabilitációja (és a kapcsolódó fejlesztéseket tartalmazó TOP-5.2.1-15 felhívás):** BKMFÜ részvételével összesen 7 város leszakadó városrészeiben valósultak meg infrastrukturális fejlesztések, melyek eredményeként felújításra került 102 db önkormányzati tulajdonú szociális bérlakás, kialakításra került 3 közösségi ház, leromlott városi közterületek és közösségi terek újultak meg.

Felzárkóztatást célzó helyi társadalmi akciókba 6.690 főt sikerült bevonni. A szociális városrehabilitációval érintett akcióterületeken élők száma összesen 3.917 fő.

#### 4.4.7. A Széchenyi Terv Plusz

A 2021-2027 évek uniós és hazai forrásait elsősorban a gazdaságélénkítésre, a kis- és középvállalkozások támogatására, a magyar települések erősítésére, valamint a kutatás, fejlesztés és innovációs célú beruházásokra kívánja fordítani a Kormány. A kedvezményezettek számára elérhető támogatás összege 9487 milliárd Ft.

A Széchenyi Terv Plusz nyolc operatív programot jelent: Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program Plusz, Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program Plusz, Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program Plusz, Magyar Halmazdálkodási Operatív Program Plusz, Digitális Megújulás Operatív Program Plusz, Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program Plusz, Végrehajtási Operatív Program Plusz és Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz.

A TOP Plusz keretében eddig megnyitott pályázati körökben a vármegyében beadott 318 db 77,2 milliárd Ft értékű pályázatból a BKMFÜ közreműködésével 204 db került benyújtásra 45,4 milliárd Ft értékben. **A teljes megyei keret 40,7%-a már hatályos támogatási szerződéssel lekötött**

A BKMFÜ munkatársai által menedzselte 228 db TOP\_Plusz projektből 197 db rendelkezik pozitív támogatói döntéssel 43,5 Mrd Ft értékben, és 189 hatályos szerződéssel 41,7 Mrd Ft értékben, további 31 db pályázat jelenleg döntésre vár 9,2 Mrd Ft összegben, melyből 15 db közoktatási pályázat már 2024 során került beadásra összesen 4,050 milliárd Ft támogatási igénnyel.

A nyertes projektek közül, 27 db projekt már megvalósult 1,75 milliárd Ft támogatás felhasználásával, ezek zárása folyamatban van. 8 db projekt 1,85 milliárd Ft összértékben - az időközben megemelkedett kivitelezési költségek miatt - visszaadásra került, ezek áttervezése és beadásra való előkészítése folyamatban van.

A 2020-2021 években megvalósult vármegyei projektgyűjtés adatai alapján, még legalább további 60 projekt előkészítése van folyamatban, közel 20 milliárd Ft értékben, ezeknek a projekteknek a beadása tervezetten 2025 során, a megnyíló felhívások függvényében történik meg.

**A fentiek alapján elmondható, hogy a BKMFÜ Nkft., mint térségi szolgáltató, jelenleg a támogatási döntéssel rendelkező projektek 97,05 %-ban közreműködik, mint előkészítő, megvalósító partner.**

A TOP\_Plusz-1.2.1-21 Élhető települések felhívás keretében eddig három beadási kör került lebonyolításra. A 2022. januári beadási körben a 23 db pályázatból 21 db pályázat beadásában, míg a 2022. februári beadásban mind a 12 db pályázatnál működött közre a BKMFÜ. A két beadási körre teljeskörűen megszületett a támogatói döntés, és megkötésre kerültek a támogatási szerződések, így 31 projekt megvalósulása indult meg.

2023. márciusában 24 db projekt került beadásra a BKMFÜ segítségével, és eddig 22 db pályázat kapott pozitív támogatói döntést. A tervezés kivétel nélkül mindenhol elkezdődött. 2024. szeptemberéig 4 projekt esetében került benyújtásra a záró csomag. Nagy igény mutatkozik egy esetleges 4. kör megnyitására, amit a 2024-es évben tervezünk újraindítani, de ebben még döntés nem született, ellenben a háttérmunkák megindultak.

A **TOP\_Plusz-2.1.1-21 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése** elnevezésű felhívásra a 2022. januárjától mostanáig beadásra és támogatásra került 40 db projekt 4,88 milliárd forint összeggel, melyek a BKMFÜ munkatársai által menedzseltek. További egy kérelem 2024. márciusában került benyújtásra 1 milliárd forint értékben, melynek támogatói döntése 2024. szeptemberében megérkezett. 8 db projekt megvalósítási időszaka már lezárult. E felhívás esetében a teljes, 2021-27-es támogatási időszakra betervezett épületenergetikai korszerűsítést célzó kérelem közül 11 lesz még benyújtva a következő beadási szakaszban.

A **TOP\_Plusz-3.3.1-21 Gyermekeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése** felhívásra a BKMFÜ kollégái 21 db projektet készített elő 4,1 milliárd Ft értékben, melyek közül 17 db döntéssel rendelkezik és 12 db megvalósítás alatt áll, 4 db projekt zárása már megtörtént. Az egyik forrásfelhasználási célterületen még nem érkezett meg egy támogatói döntés. A következő beadási szakaszban két kérelmet fogunk előkészíteni jelen információinkat tekintve.

A **TOP\_Plusz-3.3.2-21 kódszám alatt, Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése** céllal a BKMFÜ által 17db kérelem került beadásra 2 855 millió forint összeggel. 13 projekt megvalósítási szakaszban tart, 3 támogatói döntés még nem érkezett meg, egy kérelem visszavonásra került időközben. Három projekt a következő beadási szakasz megnyitására vár egészségügyi alap-és szakrendelés fejlesztése témában.

**TOP\_Plusz-3.3.3-23 Köznevelési infrastruktúra fejlesztése** című felhívásra állami (tankerületi központok) és nem állami szereplők (nemzetiségi önkormányzati, egyházak stb.) pályázhatnak, 2024. januárjában 15 db pályázatot adtak be a BKMFÜ munkatársai 4.045 milliárd forint értékben.

Szintén nagyobb számban kerültek benyújtásra pályázatok a **TOP\_Plusz-1.2.3-21 „Belterületi utak fejlesztése”** című felhívásra: összesen közel 2,7 milliárd Ft értékben érkezett be a BKMFÜ közreműködésével 30 település támogatási kérelme, melyből 24 pályázat már pozitív elbírálásban részesült, további 6 pályázat bírálat alatt áll. A nyertes projektek megvalósítása gyorsan halad, 8 projektben már befejeződött a kivitelezés, az adminisztratív zárás van folyamatban.

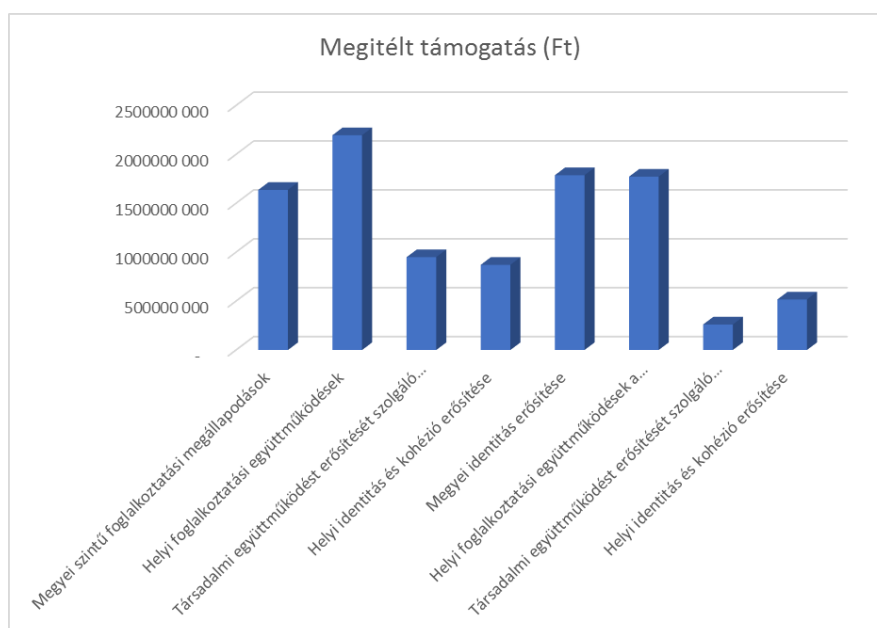
Összesen 13 pályázatot nyújtottunk be a **TOP\_Plusz-1.1.1-21 Helyi gazdaságfejlesztés** című felhívásra, ezek mindegyike pozitív elbírálásban részesült. A projektek széles körben fedik le az önkormányzati üzleti környezet fejlesztés lehetséges eszköztárát: az iparterületek alapinfrastruktúrájának javítása mellett új üzemcsarnokok épülnek, a helyi piacok és közkonyhák fejlesztése által pedig bővülnek a megyei élelmiszer-termelők piacrajutási lehetőségei. 2 projekt megvalósítása már be is fejeződött.

A TOP\_Plus-1.1.3-21 Helyi és térségi turizmusfejlesztés című felhívás keretében a BKMFÜ közreműködésével benyújtott 22 támogatási kérelem a helyi kulturális és/vagy természeti értékek bemutathatóvá tételét, az aktív – azon belül is a kerékpáros- és a horgász – turizmus feltételeinek megteremtését, fejlesztését célozza. Volumenüket és térségi hatásukat tekintve kiemelkednek közülük a Soltvadkert-Baja megyei turisztikai kerékpárút hiányzó szakaszainak megépítését tartalmazó pályázatok. A 22 támogatási kérelemből 19 rendelkezik pozitív támogatási döntéssel.

#### 4.5. Felzárkózás-politika, humánfejlesztések

A TOP 5. prioritása forrásokat biztosított a vármegyei- és helyi emberi erőforrás fejlesztések-, foglalkoztatás-ösztönzés és társadalmi együttműködés megvalósításához. 46 darab projekt részesült támogatásban 9.990.578.082 Ft összegben.

A legmagasabb támogatási összeget biztosító felhívás (Helyi foglalkoztatási együttműködések) hat darab projekt megvalósításához biztosított vissza nem térítendő támogatást. A megyei jogú város Helyi foglalkoztatási együttműködések a megyei jogú város területén és várostérségében tárgyú pályázata összegben megelőzte a Vármegye Önkormányzata Megyei szintű foglalkoztatási megállapodások tárgyú pályázatát. 21 projekt kapott támogatást a Helyi identitás és kohézió erősítése tárgyú pályázati felhívás keretéből.



9. számú diagram: TOP 5. prioritásán megítélt források

Az Önkormányzat részt vett a projektek előkészítésében – kivéve a megyei jogú város esetében -, illetve a támogatási kérelmek benyújtásában. Ezen túlmenően 5 saját projektet valósított meg az 5. prioritáson. A gazdaságfejlesztési és foglalkoztatás ösztönzési célú projektről a IV. pontban számolunk be.

A beszámolási időszakban jelentős forrás állt rendelkezésre humán fejlesztésekre az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Programban (a továbbiakban: EFOP) is, mely által támogatott saját projektekről is jelen pontban adunk számot.

#### 4.5.1. EFOP-1.6.3-17-2017-00002 – „A felzárkózás-politikai együttműködések támogatása a helyi esélyegyenlőségi programokhoz kapcsolódóan Bács-Kiskun megyében”

A 2017. július 18-ával benyújtott projektjavaslat 2017. végén támogatói döntésben részesült. Az Önkormányzat a megvalósítást 2018. márciusával kezdte meg, a projekt fizikai befejezése pedig 2020. december 31. napjával történt meg, mellyel a megvalósítás sikeresen lezárult. A záró elszámolás benyújtásának határideje 2021. június 27. napja volt. A projekthez kapcsolódó 1. sorszámú záró projekt fenntartási jelentés 2024.04.08. napon elfogadásra került.

A pályázat alapvető célja a vármegyei szintű koordinációs és konzultációs rendszer kialakítása, a már működő, az esélyteremtő környezet kialakítását célzó, szakterületekhez kapcsolódó együttműködések, hálózatok munkájának összehangolása volt, ezáltal a települési önkormányzatok segítése esélyteremtési intézkedések kialakításában és megvalósításában.

A pályázat fő tevékenységei a következők voltak:

- A Bács-Kiskun Megyei Felzárkózási Fórumot létrehozása és működtetése.
- Az Önkormányzat munkatársainak a mélyszegénységben élők iránti érzékenyítő program megtartása.
- A vármegyében élő, hátrányos helyzetű, tanyai lakosság részére mozgó szolgáltatásként 7 járásban (Kunszentmiklósi, Tiszakécskei, Kiskunfélegyházi, Kiskőrösi, Kalocsai, Kiskunhalasi, és a Kiskunmajsai) életvezetési tanácsadás, továbbá egészségügyi szűrővizsgálatok.
- Szociopoly játékok beszerzése és pedagógusok játékvezető képzése, annak érdekében, hogy a megyében minél több fiatal válhasson szociálisan érzékeny felnőtté.
- Bács-Kiskun vármegye Szolgáltatási Út Térképének elkészítése, melyből láthatóak a térség szolgáltatáshiányai, továbbá a Bács-Kiskun Megyei Felzárkózási Stratégia és Terv megalkotása.

A fentiekhez kapcsolódóan a 2019-2024-es ciklus alatt megvalósult főbb tevékenységek a következők voltak:

- 2019. novemberében 11 járásból 22 fő pedagógus vett részt a Szociopoly játékvezetői tréningen. A játékvezetői tréninget követően minden pedagógus kapott egy társasjátékot, amely segítségével érzékenyítő programokat tartanak általános iskolás diákoknak.
- 2019. novemberében az önkormányzati dolgozók vettek részt Szociopoly érzékenyítő programon. Kiskunhalason a munkatársak egy terepszemlén vettek részt, ahol testközelből tapasztalhatták a mélyszegénység körülményeit.

- 2019. november 30-án elkészült a szolgáltatási hiányokat feltérképező dokumentum, vagyis a Szolgáltatási Út Térkép, vagyis a SZÚT. A dokumentum a Stratégia helyzetelemzés fejezetének elkészítéséhez szükséges információkat tartalmazza.
- 2020 májusában elkészült a Bács-Kiskun Megyei Felzárkózási Stratégia és Terv 2020 – 2027, amely megfogalmazza az előttünk álló időszakra a megye által kitűzött célokat és az elérésük érdekében megvalósítandó beavatkozásokat, intézkedési javaslatokat tesz a hátrányos helyzetű csoportok felzárkózása érdekében.
- A projekt keretein belül beszerzésre került 2 darab kültéri információs terminál, melyek Bugacpusztaházára kerültek kihelyezésre. A kültéri információs terminálok lehetőséget biztosítanak a helyi lakosok számára, hogy a leggyorsabban és leghatékonyabb módon információt kapjanak a civil lakosságot érintő intézkedésekről.
- Továbbá gyógyászati, egészségügyi eszközök (defibrillátorok, ózongenerátorok, vérnyomásmérők) kerültek beszerzésre. Ezzel is megsegítve azt, hogy a hátrányos helyzetben lévők mihamarabbi ellátásban részesüljenek.



#### 4.5.2. Az EFOP-1.5.3-16 kódszámú „Humán szolgáltatások fejlesztése térségi szemléletben – kedvezményezett térségek” megnevezésű felhívásra benyújtott pályázatok a vidéki népesség megtartása érdekében

Az Önkormányzat konzorciumi partnerként 2017. márciusában 4 konzorciumban Tiszakécske Város Önkormányzata, Kiskunmajsa Város Önkormányzata, Kunszentmiklós Város Önkormányzata, illetve Solt Város Önkormányzata vezetésével támogatási kérelmeket (továbbiakban: EFOP-1.5.3-16 kódszámú projektek) nyújtott be az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program (EFOP) keretében kiírásra került EFOP-1.5.3-16 kódszámú „Humán szolgáltatások fejlesztése térségi szemléletben – kedvezményezett térségek” megnevezésű felhívásra:

- Az Önkormányzat az EFOP-1.5.3-16 projektek keretében a következő tevékenységeket valósította meg: közösségi kert pályázat, megyei identitást erősítő

szépművészeti pályázat, helyi gasztronómiai hagyományokat feltáró pályázat, kulturális és helyi hagyományokat bemutató programok óvodás korúaknak, valamint a felnőtt lakosságnak, helyi sikeres embereket bemutató beszélgető estek, vállalkozás-fejlesztési célú előadások, létrejött továbbá egy mobil applikáció, amely minden fontos információt tartalmaz a vidéki életre vágyók térségbe költözéséhez.

- Az EFOP-1.5.3-16-2017-00009 számú projekt fizikai befejezése 2021.03.27 napjával megtörtént. A záró szakmai beszámoló benyújtásra került 2022.01.14. napján, és a záró elszámolás döntés jóváhagyása 2024.04.03. napja volt.
- Az EFOP-1.5.3-16-2017-00016 számú projekt fizikai befejezése 2021.05.31. napjával megtörtént. A záró szakmai beszámoló benyújtásra került 2021.12.03. napján.
- Az EFOP-1.5.3-16-2017-00071 számú projekt fizikai befejezése 2021.12.23. napjával megtörtént. A záró szakmai beszámoló benyújtásra került 2022.07.09. napján.
- Az EFOP-1.5.3-16-2017-00072 számú projekt fizikai befejezése 2021.03.30. napjával megtörtént. A záró szakmai beszámoló benyújtásra került 2021.06.28. napján, és a záró elszámolás döntés jóváhagyása 2024.04.05. napja volt.

#### 4.5.3. Az EFOP-3.9.2-16 kódszámú „Humán szolgáltatások fejlesztése térségi szemléletben – kedvezményezett térségek” megnevezésű felhívásra benyújtott pályázatok a fiatalok helyben tartása érdekében

Az EFOP-3.9.2-16 kódszámú, a „Humán kapacitások fejlesztése térségi szemléletben - kedvezményezett térségek” című felhívás keretében nyertes 4 darab pályázatunkat, melyeknek célja a településméretből adódó társadalmi hátrányok mérséklése és a minőségi humán közszolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, 2018. január 1-vel kezdtük meg. A projektek minden esetben konzorciumban valósultak meg az adott térségek települési önkormányzataival együttműködésben Kunszentmiklós, Tiszakécske, Kiskunmajsa és Kiskunfélegyháza járások, valamint Kalocsa térsége területén.



A 2020. évben a „Bács-Kiskunban itthon vagy!” tanulmányi ösztöndíj két pályázati ciklusa, az ötödik és a hatodik ciklus zajlott le. Az ötödik pályázati ciklus 2020. január 15-én került meghirdetésre 3 konzorciumban 19 település tanulójának. A beérkezési határidőig, 2020. március 1. napjáig, mindösszesen 142 db pályázat érkezett be, amelyből 127 db pályázat volt érvényes. Az Ösztöndíj-veleményező Testület döntése után a 95 db nyertes pályázó összesen 16 325 000,-Ft támogatásban részesült.

A hatodik pályázati ciklus 2020. augusztus 15-én került meghirdetésre 2 konzorciumban 12 település tanulójának. A beérkezési határidőig, 2020. október 8. napjáig, mindösszesen 118 db pályázat érkezett be, amelyből 105 db pályázat volt érvényes. Az Ösztöndíj-veleményező Testület döntése után a 81 nyertes pályázó összesen 13 908 000,-Ft támogatásban részesült. 2020. december 31-én 3 konzorciumi településen véget értek az EFOP-3.9.2-16 kódszámú projektek. Összesen 429 diák részesült támogatásban legalább egyszer a 6 félév során.

Az EFOP-3.9.2-16-2017-00009 azonosító számú, „Humán kapacitások fejlesztése térségi szemléletben a Tiszakécskei járásban” megnevezésű projekt 2020. december 31-ével zárult volna, de hosszabbítási kérelem lett benyújtva, így a projektben keletkezett megtakarítás terhére új ösztöndíjpályázatot hirdethettünk. 2021. évben a „Bács-Kiskunban itthon vagy!” tanulmányi ösztöndíj hetedik pályázati ciklusa zajlott le. A hetedik pályázati ciklus 2021. január 15-én került meghirdetésre 1 konzorciumban 5 település tanulójának. A beérkezési határidőig, 2021. március 1. napjáig, mindösszesen 71 db pályázat érkezett be, amelyből 67 db volt érvényes. Az Ösztöndíj-veleményező Testület döntése után az 57 nyertes pályázó összesen 12 360 000,-Ft támogatásban részesült.

Az EFOP-3.9.2-16-2017-00007 számú projekt szakmai és pénzügyi szempontból is lezárásra került 2020. augusztus 31. napjával. A projektjéhez kapcsolódóan az irányító hatóság egyedi fenntartási jelentés ütemezését szabott meg, és a projekt fenntartási jelentés tárgyidőszakát 2020. szeptember 1. és 2021. augusztus 31. között állapították meg. 2024. április 18-ig a fenntartási jelentés benyújtásra került.

Az EFOP-3.9.2-16-2017-00008 számú projekt fizikai befejezése 2020. december 27. napja volt. A záró szakmai beszámoló benyújtásra került 2022.04.14. napján. A záró elszámolás döntés jóváhagyása 2024.02.19. napjával megtörtént.

Az EFOP-3.9.2-16-2017-00009 számú projekt fizikai befejezése 2021. december 31. napja volt. A záró szakmai beszámoló benyújtásra került 2022.01.14. napján. A záró elszámolás döntés jóváhagyása 2024. 02.16. napjával megtörtént.

Az EFOP-3.9.2-16-2017-00010 számú projekt fizikai befejezése 2020. szeptember 28. napja volt. A záró szakmai beszámoló benyújtásra került 2021.03.24. napján. A záró elszámolás döntés jóváhagyása 2024.02.06. napjával megtörtént.

#### 4.5.4. Megyei Ösztöndíj program

A „Bács-Kiskunban itthon vagy!” tanulmányi ösztöndíj tapasztalatait összegyűjtve egy új fiatalok helyben maradását elősegítő programot dolgoztunk ki, mely Megyei Ösztöndíj Program néven került bevezetésre 2020. január 15-től.



Az Önkormányzat támogatói befizetésekből, illetve saját forrásból Vármegyei Ösztöndíj Program (továbbiakban: Vármegyei Ösztöndíj) néven tanulmányi ösztöndíj programot működtet.

A Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 12/2017. (XII.13.) önkormányzati rendelete biztosítja a jogi keretet és tartalmazza az ösztöndíj rendszer működésének részleteit. A vármegyei ösztöndíj pályázat minden tanulmányi félév elején kerül meghirdetésre. A szükséges dokumentációkat, és az eljárást a vármegyei önkormányzat munkatársai készítik elő és folytatják le a korábban elfogadott, helyi igényeknek megfelelően.

Az ösztöndíj program célja a fiatalok közneveléshez, felsőoktatáshoz és felnőttképzéshez való hozzáféréseinek biztosítása, tanulmányainak segítése. További célja megfelelő szakmai felkészültséggel rendelkező humánerőforrás biztosítása Bács-Kiskun vármegyében, illetve hosszabb távon a vármegyei fiatalok megyei identitástudatának és Bács-Kiskun vármegyéhez való kötődésének erősítése, illetve a vármegyében tevékenykedő vállalkozások munkaerő-problémáinak csökkentése.

A 2021. évben a Megyei Ösztöndíj 3. és 4. ciklusa zajlott le. A 3. ciklus a 2020/2021 tanév II. félévére vonatkozó pályázati felhívása 2021. február 1. napján jelent meg, amelyre a benyújtási határidőig, 2021. március 1. napjáig, 12 db pályázat érkezett be, amelyből 6 volt érvényes. Az Ösztöndíj-veleményező Bizottság döntése után 5 pályázó összesen 750 000,- Ft támogatásban részesült.

A 4. ciklus a 2021/2022. tanév I. félévére vonatkozó pályázati felhívása 2021. szeptember 1. napján jelent meg, amelyre a benyújtási határidőig, 2021. október 1. napjáig, 18 db pályázat érkezett be, amelyből mind érvényes volt. Az Ösztöndíj-veleményező Bizottság döntése után 9 pályázó összesen 1 350 000,-Ft támogatásban részesült.

Az Önkormányzat a helyi vállalkozásokkal és önkormányzatokkal együttműködve 2023-ban is folytatta a Vármegyei Ösztöndíj Programot. A sikeres pályázók 5 hónapon keresztül akár havi 30 000 forintban is részesülhettek. A 2023/2024. tanév I-II. féléveire négy-négy pályázat érkezett be, amelyek elbírálását követően két, illetve négy tanuló részesülhetett támogatásban. A 2024/2025. tanév I. félévére vonatkozó aktuális pályázati felhívás 2024. augusztus 29. napján jelent meg, és a pályázatok benyújtási határideje: 2024. október 1.

#### 4.5.5. Identitáserősítés és közösségfejlesztés

Az Önkormányzat 2019-ben kezdte meg a (vár)megyei identitás erősítését tervezett módon. Az Önkormányzat legfőbb célja az volt, hogy Bács-Kiskunban az önszerveződő közösségeket segítse, és hogy a program megvalósítása során megtalálja azon helyben lakó, a közösségek motorját alkotó embereket, akiket képezve, velük együttműködve a projekten túlmutató közösségi aktivitást lehet generálni.

Ezen cél elérése érdekében az Önkormányzat komplex programcsomagot állított össze, melynek mentén 4 darab TOP pályázat megvalósítása zajlott az alábbiak szerint:

A TOP-5.3.2-BK1-17-2018-00001 azonosító számú, „Érték-Élmény-Egészség megjelenítése közösségi programokban” című pályázattal kezdte meg a fenti célok megvalósítását az Önkormányzat 2019. január 1-jétől, amely projekt 2023. november 30. napjával zárt. A projekt végrehajtása során elért eredményeket részletesen a *7. számú melléklet* tartalmazza.

A vármegyei identitás erősítésére irányuló célkitűzések megvalósítása a TOP-5.3.2-17-BK1-2019-00002 azonosító számú, **Bács-Kiskun Boldoggá tesz** című projekttel folytatódott, a pályázat 2019. szeptember 30. napon történt benyújtásával, amelyet 2020. február 1. nappal a Pénzügyminisztérium Regionális Fejlesztési Programok Végrehajtásáért Felelős Helyettes Államtitkárság vezetője támogatásra érdemesnek ítélte. A projekt megvalósítása 2023. november 30. napjáig zajlott.

Ezen második projekt keretében a további közösségi rendezvények szervezése és rendezése mellett nyomtatásban megjelent a mesekönyv és a legendáskönyv második kötete, nyolc alkalommal megjelent továbbá a Bács Megyeháza újság. Az identitás projektek keretében végzett hagyománykutatások során feltárt megyei motívumok divattervezési tevékenység keretében a mai modern kor ruházatán egyedi ruhadarabokon köszöntek vissza, amelyek divatbemutató keretében bemutatásra is kerültek. A Meseföld két meséje alapján két rajzfilm készült.

A szubszidiaritás elvét követve egyre fontosabbá vált a településvezetők településfejlesztési ismereteinek fejlesztése, amely képzés formájában helyett kapott ebben a projektben. Eszközök beszerzése által videokonferencia terem került kialakításra. A rendezvények, fesztiválok dokumentálása érdekében egy drón eszköz is beszerzésre került tartozékaival együtt. Nyomtatott formában is megjelent a klíma kódex három kötete, valamint gyermekek részére a mese és a legenda karakterekre alapozott foglalkoztató füzet. A projekt végrehajtása során elért eredményeket részletesen a *8. számú melléklet* tartalmazza.

A TOP-5.3.2-17-BK1-2020-00003, azonosító számú, „**Itthon maradunk**” című pályázat 2020. április 28-án került benyújtásra, és azt 2020. szeptember 1. nappal a Pénzügyminisztérium Regionális Fejlesztési Programok Végrehajtásáért Felelős Helyettes Államtitkárság vezetője a támogatásra érdemesnek ítélte.

A projekt részben folytatta az első identitás projektben megkezdett tevékenységeket, mint a táboroztatás és a sportrendezvények, valamint a közösségi találkozók, megyenapok szervezése. A projektben ellátandó tevékenységek nagy része gondot fordít arra, hogy a megyei identitás erősítése érdekében az online térben is rendelkezésünkre álljanak az eszközök. Online verzióban kiadásra kerültek az értéktár gyűjtemények, megyei tévéhálózatot alakítottunk ki, illetve Bács-Kiskun vármegye honlapja is megújult. A gazdaságfejlesztési feladatként a marketing klub szervezése is helyet kapott a projektben. A projekt végrehajtása során elért eredményeket részletesen a *9. számú melléklet* tartalmazza.

#### 4.5.6. Petőfi emlékévek

2023. január 1-jén ünnepeltük hazánk legnagyobb költőjének és Bács-Kiskun vármegye legjelentősebb alakjának, Petőfi Sándor születésének 200. évfordulóját. Petőfi Sándor sokkal több, mint költő: a márciusi ifjak egyik vezetőjeként a forradalom szimbólumává vált. Életét a magyar szabadságért áldozta fel. Ezért az egész magyarságnak példaképet jelentő Petőfi Sándor születésének 200. évfordulója olyan esemény, amelyet a költő életművéhez, életútjához méltóan kell megünnepelni – úgy a vármegyében, mint mindenhol, ahol magyar ajkúak élnek. A Bács-Kiskun Megyei Közgyűlés 2020 szeptemberi ülésén a 35/2020. (IX.25.) határozatával döntött arról, hogy Petőfi Sándor születésének 200. évfordulója méltó megünneplése céljából a Vármegye Önkormányzata kezdeményezte egy megyei, országos és Kárpát-medencei program elindítását Talpra Magyar! címmel, amely a nemzettudat, a magyar összetartozás és a közép-európai együttműködés erősítése szolgálatában.

Az Országgyűlés a 37/2020. (XII. 1.) OGY határozat értelmében, a Bács-Kiskun Megyei Közgyűlés javaslatára a 2022-2023. éveket Petőfi Emlékévvé nyilvánította.

A vármegyei emlékprogram előkészítésének, kidolgozásának és koordinálásának érdekében 2021. március 10-én megalakult a Bács-Kiskun Megyei Petőfi Emlékbizottság, amely a munkában részt vevő 30 szervezet együttműködésének keretében végezte feladatait.

A program céljai a következők voltak:

- a nemzettudat, a magyar összetartozás és a megyei identitás erősítése,
- a közép-európai együttműködés erősítése,
- a magyar hős példaképének kialakítása,
- a Petőfi márka létrehozása,
- az emlékéven átívelő, maradandó beruházások létrehozása.

A Talpra Magyar! Program indításáról sajtótájékoztatót szerveztünk Kiskőrösön, melyen Prof. Dr. Kásler Miklós emberi erőforrások minisztere is részt vett.

A program előkészítését, koordinálását és lebonyolítását az Önkormányzat vállalta fel az együttműködés keretében. A Bizottság tagjai az Önkormányzat felé javaslatokkal éltek a Program tartalmára vonatkozólag. A projektgyűjtés során beérkezett javaslatokat áttekintettük, rendszereztük, a projekteket összefűztük, továbbfejlesztettük. 2021 nyarán elkészült a megyei Talpra Magyar! Program, mely tartalmazta azt a csaknem 100 projektötletet, ami elsősorban a bizottsági tagoktól érkezett. Az emlékbizottság szeptemberben elfogadta a programot.

A program földrajzi területe elsősorban Bács-Kiskun vármegye volt, de néhány projekt esetében kilépett a megyehatárokra és érintette a Kárpát-medencét. Időbeliségét tekintve a program előkészítése a 2020-2021. éveket, míg megvalósítása 2022. és 2023. éveket érintette. A program célcsoportja elsősorban a megye ifjúsága, az itt élő családok, gazdasági szereplők, illetve a vármegyébe érkező vendégek voltak. A tevékenységek kiterjedtek a kultúra, oktatás, gazdaságfejlesztés és marketing területére.

A program eseményei 2022. január 1-jén kezdődtek meg, a megvalósításhoz szükséges források megszerzése érdekében együttműködve Szabadszállás Önkormányzatával, Kunszentmiklós Város Önkormányzatával, Kiskunfélegyháza Város Önkormányzatával és a KŐRÖSSZOLG Kiskőrösi Önkormányzat Településüzemeltetési Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Kft.-vel a TOP-5.3.2 felhívásra pályázatot nyújtottunk be „Petőfi 200” címmel, mely támogatásban részesült.



A projekt érdekessége, hogy a partnerek felkarolták a Program azon elemeit, amelyek egyéb módon nehezen juthattak volna támogatási forráshoz a pályázatot benyújtó szervezet jogállása miatt és illeszkedtek a pályázati felhívás elvárásaihoz. Ezeket az elemeket a partnerek sajátjukként valósították meg, az eredeti projektgazda ötletei mentén. A projekt-elemek végtelenül színessé váltak így, megszólították Bács-Kiskun vármegye minden lakosát.

A program lebonyolítását segítő céllal létrehoztuk a [www.petofi200.hu](http://www.petofi200.hu) weblapot és a Petőfi200 Youtube csatornát, kidolgoztuk arculatát és elkészítettünk két marketingfilmet is. Valamennyi rendezvényen találkozhattak a rendezvényre látogatók „a mi Petőfinkkel” Bánföldi Szilárddal is. A projekt végrehajtása során elért eredményeket részletesen a **10. számú melléklet** tartalmazza.

## 5. Gazdaságfejlesztés és foglalkoztatás ösztönzése

### 5.1. Foglalkoztatás ösztönzése Bács-Kiskun vármegyében

A TOP-5.1.1-15-BK1-2016-00001 azonosító számú, Együttműködés a helyben foglalkoztatásért – Bács-Kiskun megyei foglalkoztatási és gazdaságfejlesztési együttműködés című projektet (a továbbiakban: Paktum) 1,637 milliárd Ft-tal támogatta Magyarország Kormánya.

A támogatás elnyerésével lehetőség nyílt arra, hogy a Vármegye Önkormányzata vezetésével létrejövő és az egész vármegyére kiterjedő foglalkoztatási partnerségek hozzájussanak azon forrásokhoz, melyek segítségével – kialakított stratégiájuk mentén – képzési és foglalkoztatási programjaikat megvalósíthatják.

A Vármegye Önkormányzata a 2019-2024-es ciklusban is folytatta a projekt keretében korábban részletesen kidolgozott foglalkoztatási stratégia és akcióterv megvalósítását az alábbiak szerint.

Az ernyőszervezeti tevékenység keretében 2019. november 27-én Soltvadkerten került megrendezésre a Paktum Akadémia, ahol a járási programok előrehaladását is figyelembe véve, a gazdaságfejlesztési feladatok kerültek előtérbe, illetve a Magyar Államkincstár, mint közreműködő szervezet vett részt és tartott előadást az eddigi helyszíni ellenőrzések tapasztalatairól.

2019. november 29-én Kiskunmajsán került megrendezésre a 4. Turisztikai Konferencia, ahol a turisztikai szakemberek mellett sok település polgármestere is megjelent. A rendezvényen szó volt a vármegyei turisztikai fejlesztésekről, az ágazat szereplői közötti összehangolt együttműködés fontosságáról, a vármegyei termálturizmus erősítéséről.

2020-ban a Paktum keretében az Önkormányzat a Bács-Kiskun Vármegyei Kereskedelmi és Iparkamara, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara és Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata folyamatosan és kölcsönösen együttműködtek. Az együttműködés során felmerült egy üzleti kapcsolatok előmozdítására szolgáló képviseleti iroda megnyitásának lehetősége Moszkvában. Ehhez kapcsolódóan egyeztetések folytak a Külügyminisztérium helyettes államtitkárával, többek között egy Moszkvában tartandó vármegyei bemutatkozó rendezvény lehetőségéről.

Ebben a kérdésben 2020 augusztusában a Nemzeti Befektetési Ügynökség vezetője és munkatársai is fogadták az Önkormányzat delegációját, ahol egy november elején Moszkvában tartandó kiállításon való részvételről és a további együttműködés formalizálásáról is szó esett.

Budapesten 2020 tavaszán megrendezésre került a „Munkaerőhiány 2020” Konferencia, ahol részt vett a Program szakmai vezetője. A konferencián egyrészt a munkaerőpiac aktuális kérdéseiről volt szó, valamint a 2020-ban tervezett HR Konferenciához sikerült több előadóval egyeztetni a lehetséges részvételükről.

A program keretében 2020 évben az Önkormányzat szervezésében 3 belföldi tanulmányút valósult meg, elsősorban olyan vármegyei szakemberek részvételével, akik a borturisztikában érintettek, mint például turisztikai szakértők, borászok, kommunikációs munkatársak, projektmenedzserek a Felhívás „3.1.4 C. d) a kidolgozott helyi gazdaságfejlesztési projektek megalapozása és közösségi integrálása; gazdasági – és foglalkoztatási fókuszú vállalkozói fórumok, rendezvények szervezése, tapasztalat-csere támogatása” pontjában foglaltak teljesítése érdekében.

Az úticélul választott térségek / települések és környékük – Tokaj, Bükk és Villány – hasonló munkaerő-piaci kihívásokkal szembesülnek (fiatalok elvándorlása, hátrányos helyzetű csoportok bevonása a munkaerő-piacra, átképzés nehézségei, turizmus és gazdaság élénkítése, stb.), mint Bács-Kiskun vármegye, így az ottani példák, jó gyakorlatok a mi projektjeink résztvevői számára is hasznosíthatóak.

2020. szeptember 18-án került megrendezésre a következő uniós fejlesztési ciklus forrásairól és a vármegyét érintő jövő évi fejlesztésekről szóló „Polgármesteri Tájékoztató Nap” című konferencia, melyen az érdeklődők képet kaptak az elmúlt hét év fejlesztései mellett arról is, hogy Magyarország részére milyen fejlesztési források állnak majd rendelkezésre, és azokat milyen keretek között lehet majd felhasználni.

Az ernyőszervezeti tevékenység keretében továbbra is aktív együttműködés folyt a Helyi Paktumokkal (Kecskemét, Tiszakécske, Kiskőrös, Solt, Kiskunfélegyháza, Baja és Bácsalmás-Kiskunhalas-Jánoshalma). A Helyi Paktumok lezárásával kapcsolatos feladatok teljesültek.

A Paktum keretében a 2020. év tavaszára tervezett HR Konferenciát a pandémia miatt csak ősszel lehetett megtartani. A legnagyobb elővigyázatosság mellett 2020. szeptember 24-én a Hajósi Kastélyban mintegy 50 érdeklődő – köztük vállalkozásvezetők és polgármesterek – gyűlt össze a HR szakma vezető előadóinak aktuális előadásaira.

Az Önkormányzat 2020. december 3-án már ötödik alkalommal – az eddigi évek gyakorlatától eltérően online térben – rendezte meg a Bács-Kiskun vármegyei turisztikai konferenciát. Konferencia résztvevői tájékoztatást kaptak a 2021-2027 ciklusban megvalósítható turisztikai fejlesztési lehetőségekről, a Bács-Kiskun vármegyei turisztikai beruházásokról és fejlesztésekről, az Önkormányzat törekvéseiről, idegenforgalmi vállalkozások együttműködésén alapuló sikerekről, a digitális korszak és a digitális ökoszisztémák működéséről, az EuroVelo 13 európai kerékpárút-hálózat részét képező Vasfüggöny kerékpáros túraútvonal csomagajánlatairól. Előadás hangzott el a kerékpáros és a vízi turizmus fejlesztési lehetőségeiről és irányairól, turisztikai szolgáltatások környezettudatos működési lehetőségeiről és az aktív turisztikai fejlesztésekről.

A projekt 2021. június 30. napjával a minőségbiztosítás eredményes teljesítésével zárult. A projekt teljes megvalósítása során az Önkormányzat biztosította a vármegyei szintű koordinációt, előkészítette, segítette a helyi foglalkoztatási és gazdaságfejlesztési kezdeményezéseket, ösztönözte a helyi termékek tudatos fogyasztását és vásárlását.

A támogatással a munkaerő-piaci programba mindösszesen 1122 ügyfél került bevonásra, a projekt keretében, illetve a program hatására – akiknél a foglalkoztatás időtartama elérte a hat hónapos időtartamot – összesen 770 fő helyezkedett el, továbbá az álláshoz jutók közül a programból való kilépést követő 180. napon 683 fő volt foglalkoztatásban.

Az előző programozási időszakban sikeresen megvalósított vármegyei és helyi paktumok tapasztalataira és jó gyakorlataira alapozva a Vármegyei Önkormányzata – konzorciumban a Bács-Kiskun Vármegyei Önkormányzati Hivatallal és a Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatallal – 2022. január 14-én támogatási kérelmet nyújtott be a TOP Plusz keretében megnyitásra került TOP\_Plusz-3.1.1-21 kódszámú, „Megyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések” című pályázati felhívásra.

A TOP\_Plusz-3.1.1-21-BK1-2022-00001 számú, „Bács-Kiskun megyei Paktum Plusz” című projekt (a továbbiakban: Paktum Plusz) célja, hogy a korábbi foglalkoztatási programtapasztalatait felhasználva folytassa az egész vármegyére kiterjedő foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések, képzési és foglalkoztatás-ösztönzési tevékenységet. A Paktum Plusz megvalósulási ideje: 2022. július 1. – 2027. december 31., tervezett összes költsége 3,347 milliárd Ft, a támogatás mértéke 100 %.

A projektjavaslat támogatásban részesült, a támogatási szerződés 2022. március 29. nappal lépett hatályba.

A projekttevékenységek alapját képező Megyei Foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési Stratégia a széleskörű társadalmasítást követően 2023. március 29-re készült el, amelyet a 17/2023. (IV.28) határozatával fogadott el a Közgyűlés. E dokumentum alapozza meg az elfogadását követő öt év szakpolitikai fejlesztéseinek irányát és tervét.

A Paktumiroda munkatársai és a projektmenedzsment előkészítő munkatevékenysége részeként a vármegyei együttműködések megújítása a 2023. március 28-i Irányító Csoport ülésen végéhez ért, megalakult az új, Paktum Plusz Szervezet, amelybe a szándék- és belépési nyilatkozatok alapján az önkéntes tagság beléptetése folyamatos.

A Projekt előkészítési időszaka 2022. július 1. napján indult meg, majd 2023. március 29. napon elért mérföldkövel kezdetét vette a Projekt szakmai megvalósítása, illetve a projektfejlesztés időszaka. A projekt megvalósításához kapcsolódó közbeszerzési eljárás előkészítése is megkezdődött.

## 5.2. Gazdaságfejlesztés Bács-Kiskun vármegyében

A 2014-2020-as uniós fejlesztési időszakban TOP 1. prioritása biztosított lehetőséget Bács-Kiskun vármegye települései számára (Kecskemét kivételével) az üzleti környezet mennyiségi és minőségi fejlesztésére. A prioritás három felhívása - TOP-1.1.1-15 és -16 „Ipari parkok, iparterületek fejlesztése”, TOP-1.1.2-16 „Inkubátorházak fejlesztése”, TOP-1.1.3-16 „Helyi gazdaságfejlesztés” – felhívás keretében a BKMFÜ 42 projekt előkészítésében és/vagy megvalósításában vett részt. A projektekben iparterületek alpinfrastruktúrájának kialakítására, bővítésére, meglévő barnamezős ipari épületek korszerűsítésére és új üzemcsarnokok kialakítására is sor került.

A fejlesztések eredményeként - a korszerű önkormányzati tulajdonú gazdasági infrastruktúrát piaci áron megvásárolva vagy bérelve - a betelepülő vállalkozások termelés/vagy szolgáltató tevékenységeikkel, munkahelyek létrehozásával fokozzák a kedvezményezett települések gazdasági versenyképességét.



Sor került inkubátorházak létrehozására is épületek felújításával vagy új építésével is. Ezek sajátossága, hogy induló vállalkozások részére, az ő speciális igényeiket figyelembevéve kerültek kialakításra, az önkormányzatok vagy az általuk kiválasztott üzemeltetők inkubációs szolgáltatásokat is nyújtanak a betelepülőknek. A helyi termelők, élelmiszer-előállítók piacrajutási lehetőségeinek bővítése érdekében települési piacterek, -csarnokok újultak meg, új elárusítóhelyek kerültek kialakításra, továbbá három településen új agrárlogisztikai létesítmény könnyíti meg az termékek, élelmiszerek post-harvest feldolgozását, raktározását, szállítását.

A felhívások számszerű eredményei bemutatásra kerültek a 4.4. fejezetben. Fontos külön kiemelni, hogy a vármegyei közreműködés eredményeként olyan komplex fejlesztések is megvalósultak, melyek volumenükben és hatásaikban is kiemelkednek a projektek közül. A következő két beruházás a Településfejlesztési Szövetség minden évben kiírt pályázatán Településfejlesztési Díjat nyert épp a fejlesztések integrált jellege miatt:

- Jánoshalmán a helyi gazdaságfejlesztést és a foglalkoztatás növelését az önkormányzat rövid ellátási láncokhoz kötődő agrárlogisztikai központ és inkubátorház felállításával kívánta elősegíteni. Az első fejlesztési szakaszban (TOP-1.1.1-15-BK1-2016-00006 Iparterület fejlesztése Jánoshalmán” c. projekt) sor került a közművesítésre, kiépültek az iparterülethez csatlakozó utak, a létesítmény bekerítése megtörtént. A második szakaszban (TOP-1.1.2-16-BK1-2017-00005 „Jánoshalma térségi szerepének erősítése a mezőgazdaságban” c. projekt) történt meg a gyümölcsfeldolgozó üzem építése, valamint a feldolgozó gépek beszerzése. Végül pedig megépült a mai kor követelményeinek megfelelő technológiai berendezésekkel ellátott hűtőház (TOP-1.1.3-16-BK1-2017-00007 „Agrár-logisztikai központ létrehozása a Jánoshalmán” c. projekt).



- Kalocsán két projekt (a TOP-1.1.1-15-BK1-2016-00005 azonosító számú, Iparterület fejlesztése Kalocsán, valamint a TOP-1.1.2-16-BK1-2017-00006 azonosító számú, Inkubátorház kialakítása Kalocsán elnevezésű projektek) keretében egy komplex barnamezős beruházás valósult meg az iparterület és inkubátorház fejlesztésével. A két projekt műszakilag összefügg és funkcióikat tekintve kiegészítik egymást. A Foktői úti laktanya ezredforduló óta kihasználatlan épületállománya egy részének felújítása a település életminőségének és versenyképességének javítása mellett településképi szempontból is kiemelt jelentőséggel bír.
- A korábban már bemutatott TOP-1.1.1-16-BK2-2020-00001 „BKMFÜ NKft. iparterület fejlesztése Ballószögön” című projekt és Ballószög Község Önkormányzatának TOP-1.1.1-16-BK1-2020-00030 „Ipari terület kialakítása Ballószögön” című projekt közösen elnyerte a Településfejlesztési Szövetség Gazdaságfejlesztési különdíját. A beruházás keretében megvalósult egy új, 800 négyzetméteres acél szerkezetű ipari csarnok és egy új 360 m2 alapterületű üzemcsarnok felépítése. A fejlesztések célja, hogy az üzleti környezetet elfoglaló vállalkozások tevékenységük megkezdésével vagy bővítésével új munkahelyeket hozzanak létre, javítva ezzel a térség foglalkoztatottságát, jövedelmi szintjét, a település adóerő képességét.

A BKMFÜ többféle eszközzel segítette a gazdaságfejlesztési projektek megvalósítását. A többi TOP-os projekthez hasonlóan részt vett a felhívásokra benyújtott pályázatok előkészítésében, vállalta a kötelező mellékletet képező üzleti tervek és költség-haszon elemzések elkészítését, a projektmenedzsmentet (igény szerint akár a megvalósítási időszakot követően is, a fenntartási időszak lezárásáig). Ezen túlmenően, annak érdekében, hogy a projektek ne keletkeztessenek kihasználatlan kapacitásokat, és maximalizálható legyen azok gazdasági és társadalmi haszna, a BKMFÜ kibővítette a tevékenységét a befektetésösztönzés irányába is, melynek keretében:

- A vármegyei önkormányzat vezetésével már lezárult TOP-5.1.1-16-BK1-2016-00001 azonosítószámú „Együttműködés a helyben foglalkoztatásért – Bács-Kiskun megyei foglalkoztatási- és gazdaságfejlesztési együttműködés” című projektben létrehozta a bacsinvest.hu internetes vagyonszámvetés rendszerét, melynek legfőbb célja, hogy összegyűjtse a vármegyében található befektetési lehetőségeket, és elősegítse azok megfelelő felhasználását. Az adatbázis a kijelölt terület/épület/ingatlan paramétereinek alapján a befektetők számára egy online keresőfelületet biztosít, ezzel is hozzájárulva Bács-Kiskun vármegye gazdaságának élénkítéséhez. A vagyonszámvetésben szereplő adatok nyilvánosak, melyet az internetes oldalról bárki elérhet, és informálódhat az üzleti infrastruktúra elemeiről, kapacitásairól, elérhetőségéről, sőt az üzleti infrastruktúrának otthont adó településen elérhető ügyviteli-, adminisztrációs szolgáltatásokról, helyi adókról, segítve ezzel a befektetők telephelyválasztási döntését. Az adatbázis minél részletesebb és szakmailag releváns adatokkal történő feltöltése érdekében a BKMFÜ NKft. munkatársai felvették a kapcsolatot a települések vezetőivel, ügyintézőivel, akik felhasználói belépési azonosítót és átfogó tájékoztatás mellett segítséget kaptak az adatbekérő felület kitöltésével kapcsolatban. Jelenleg már 89 db ingatlan került feltöltésre, és kereshető a honlapon.
- Több záró, üzleti környezet fejlesztését célzó TOP projekthez a BKMFÜ NKft. szakértői tanulmányt készített a további fejlesztési lehetőségek feltárása céljából, konkrét javaslatokat fogalmazva meg a településvezetőknek a gazdaságfejlesztési tevékenységük további irányainak és fókuszainak kijelöléséhez. A BKMFÜ települési

önkormányzatok felkérésére gazdasági programokat is készített, Lajosmizse és Kisszállás részére.

- Számos gazdaságélénkítő TOP projekt keretében került sor befektetésösztönzési marketing rendezvény lebonyolítására, befektetésösztönzési kiadvány készítésére.

A BKMFÜ elkötelezetten támogatja a vármegyei települések gazdaságfejlesztési tevékenységét, legyen szó a fejlesztési irányok kijelöléséről és a települési és vármegyei stratégiai beágyazottság biztosításáról, konkrét beruházások megvalósításáról, illetve befektetés-ösztönzésről. Fontos szempont volt az is, hogy ezt ne csak „kívülről”, szakértői szerepben tegye, hanem a településekkel szorosan együttműködve, aktívan alakíthassa a vármegye üzleti infrastruktúráját, kínálatát mind minőségben, mind mennyiségben, példát adva ezzel a vármegyei településeknek, akár olyanoknak is, akik ezt megelőzően talán nem is gondolkodtak önkormányzati gazdasági infrastruktúra kialakításában, bővítésében.

Térségi, de valószínűleg országos léptékben is innovatívnak tekinthető az a kistélepülési és vármegyei szint közötti – Ballószög Nagyközség Önkormányzata és a BKMFÜ NKft. között – együttműködés, mely a TOP-1.1.1-16-BK2-2020-00001 „BKMFÜ NKft. iparterület fejlesztése Ballószögön” c. helyi gazdaságfejlesztési mintaprojekt megvalósítását lehetővé tette. 2020. decemberében érkezett a pozitív támogatási döntés, melyben 293 millió Ft vissza nem térítendő támogatás került megítélésre a BKMFÜ részére egy új ipari csarnok kialakítása céljából, melyet később valamivel több mint 173 millió Ft-os többlettámogatás egészített ki. A projekt megvalósítási helyszínéül szolgáló Ballószög, Wass Albert utca 25. szám alatti ingatlant a BKMFÜ ugyanezen támogatásból vásárolta meg Ballószög Nagyközség Önkormányzatától.

2023. október 18-án fejeződött be a csarnok műszaki-átadás-átvétele. Megépült a 800 négyzetméter hasznos alapterületű, acél szerkezetű ipari csarnok szendvicspaneles falszerkezettel és tetőhéjazattal, melynek alaprajzi elosztása a következő: a csarnok két végén kialakításra került egy műhely- és egy gyártócsarnok-rész, melyek mérete megközelítőleg egyenként 300-300 m<sup>2</sup>. A középső részen irodák, szociális blokkok, valamint raktárak találhatók két szinten. A valamivel több, mint nettó 450 millió Ft beruházás keretében kivitelezett épület széles körű termelő/szolgáltató tevékenység ellátásra alkalmas, az alkalmazott környezettudatos technológiáknak – napelemes rendszer, hőszivattyús hűtés-fűtés a középső épületrészben, innovatív hűtő-fűtő-szellőztető rendszer a csarnokrészekben – pénzügyileg is fenntarthatóan üzemeltethető, egyben kellemes és korszerű munkakörnyezetet jelent az ott dolgozók számára. A létesítmény kiszámítható bérleti díj bevételt jelent majd az elkövetkezendő évekre.

Újszerű a vármegyei szerepvállalás ezen formája a helyi gazdaságfejlesztésben, mely több szinten realizálódott:

- A vármegyei szint a helyi igényekre alapozva belefoglalta a Megyei Területfejlesztési Programba és az Integrált Területi Programjába célként a gazdaságfejlesztést, munkahelyteremtést, üzleti környezet-fejlesztést, hozzáférhetővé téve ezzel a TOP forrásait a települések, köztük Ballószög számára.
- BKMFÜ már Ballószög Nagyközség Önkormányzata alapinfrastruktúra megteremtését célzó projektjében is részt vett, projektelőkészítési- és projektmenedzsment szakértőként támogatta a projekt eredményes megvalósulását.

- Ballószög Nagyközség Önkormányzata érintettként minden lehetséges eszközével – pl. eljárások gyorsítása, helyi vállalkozók bevonása – segítette a csarnok megépítését, a kivitelezés hatékony lebonyolítását.
- Egy további ballószögi pályázat, a TOP-1.1.1-16-BK1-2020-00030 „Ipari terület kialakítása Ballószögön” c. projektben az önkormányzat a BKMFÜ, mint konzorciumi tag bevonásával megépítette a saját, 360 m<sup>2</sup> alapterületű üzemcsarnokát 318 millió Ft támogatás felhasználásával. A projekt keretében elkészült „Az ipari területek továbbfejlesztési és az ipari park kialakításának lehetőségei Ballószögön” c. szakértői tanulmány, mely kijelöli a település gazdaságfejlesztési irányait az elkövetkezendő évekre, és megalapozza az együttműködés továbbélésének lehetőségeit is.

A 2021-2027-es uniós időszakban egy felhívás tömöríti magában a korábbi TOP-os gazdaságfejlesztési felhívásokat: TOP\_Plusz-1.1.3-21 „Helyi gazdaságfejlesztés”. A TOP tapasztalatokkal gazdagodva a BKMFÜ ugyanúgy segíti a települési projektek előkészítését és megvalósítását, az infrastrukturális beruházásokhoz kapcsolódó befektetésösztönzési és egyéb ESZA-jellegű tevékenységeket is beleértve. Egy már lezárult projektben a BKMFÜ valósított meg a felújított kistelepülési piacokhoz kapcsolódóan helyi termék promóciós akciókat: helyi termék bemutatót és kóstoltatást. A projektek témájához illeszkedő befektetésösztönzési tevékenység megvalósítása a helyi gazdaságfejlesztési TOP Plusz projektek többségében tervezett.

A hátrányos helyzetű települések gazdaságfejlesztés általi felzárkóztatása céljából kapcsolódott be a BKMFÜ a Gazdaságélénkítő Programba, melynek I. és II. üteme során 5 település (Sükösd, Madaras, Kunbaja, Mélykút és Homokmégy) részére készítette el a projekthez szükséges üzleti terveket és vállalta a projektmenedzsmenti feladatokat. A BKMFÜ Gazdaságélénkítő Programmal kapcsolatos tevékenysége részletesen bemutatásra került a 4.4.2. fejezetben.

Az ipari parkokról szóló 297/2011. (XII. 22.) Korm. rendelet<sup>1</sup> 2. § (1) bekezdése alapján a nemzetgazdasági miniszter pályázatot írt ki 2017-ben az „Ipari Park” cím elnyerésére azzal a céllal, hogy lehetőséget adjon az „Ipari Park” cím elnyerésére olyan szervezetek számára, amelyek a vállalkozások versenyképességének növelésével vonzó befektetési környezetet teremtenek, korszerű telephely kialakításával és emelt szintű szolgáltatások nyújtásával. Mélykút város részére az „Ipari Park” cím elnyerése érdekében készült pályázat benyújtásához szükséges megvalósíthatósági tanulmányt a BKMFÜ készítette el, ahogy azzal összefüggésben három TOP gazdaságfejlesztési projekt előkészítésében és megvalósításában is együttműködött a településsel. 2023. őszén ítélték meg Mélykút Város Önkormányzata részére az „Ipari park” címet. Ezen kívül Orgovány részére készült egy tanulmány, amely a település gazdaságfejlesztési irányait tekinti át „A helyi gazdaságfejlesztés további lehetőségei, befektetések ösztönzése Orgoványon” címmel.

---

<sup>1</sup> A kormányrendeletet azóta hatályon kívül helyezte a tudományos és innovációs, a technológiai, az ipari és a logisztikai parkokról szóló 161/2023. (IV.28.) Korm. rendelet.

### 5.3. Turizmusfejlesztés

A turizmus egyértelműen kitörési lehetőséget kínál Bács-Kiskun vármegye számára, turisztikai potenciáljának kiaknázása koordinált és szinergikus fejlesztések által a vármegyei önkormányzat és szervezetei egyértelmű, mégis önként vállalt feladata.

#### 5.3.1. Saját attrakciók fejlesztése

##### 5.3.1.1. TOP-1.2.1-16-BK2-2017-00001 - „Az EuroVelo 13 kerékpáros útvonal és környezetének ökoturisztikai fejlesztése”

A Közgyűlés 113/2017. (IX.29.) Kgy. számú határozatával döntött arról, hogy a TOP-1.2.1-16 kódszámú, „Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés” című pályázati felhívásra támogatási kérelmet nyújt be és hozzájárult a pályázat benyújtásához szükséges konzorciumban való részvételhez. A pályázó az Önkormányzat, valamint a Felső-Bácska - Homokhát Natúrpark által alkotott konzorcium volt, A projektet az irányító hatóság 199.954.822,- Ft támogatásban részesítette.

A fejlesztés közvetlen célja az EuroVelo 13 kerékpáros útvonal Hercegszántó és Kelebia közti szakaszának, valamint a nyomvonalat övező Felső-Bácska - Homokhát Natúrpark közös ökoturisztikai fejlesztése volt, amely hozzájárul a szolgáltatáskínálat színvonalának javításához, valamint új ökoturisztikai létesítmények létrehozásával a kínálat bővítéséhez.

A 2020. szeptember 28-ával befejeződött Projekt keretében nagyobb léptékű fejlesztésekre Bácsalmáson, Tompán és Kelebián került sor, amely hozzájárul a Felső-Bácskai és Homokhádi Natúrpark fejlesztéséhez, attrakcióinak látogatóbarát fejlesztéséhez. A támogatás segítségével a célcsoportok igényeihez illeszkedő szolgáltatások valósultak meg annak érdekében, hogy az elégedett vendégek közül mind több legyen a visszatérő vendégek száma, valamint - a hatékony marketingnek (is) köszönhetően - emelkedjen a térségbe látogató turisták száma és növekedjen az itt tartózkodás ideje.

A megvalósuló fejlesztések fenntartásáért és üzemeltetéséért az érintett települési önkormányzatok felelnek. A projektet 5 éves fenntartási kötelezettség érinti, az 1. és 2. éves fenntartási jelentéseket benyújtottuk.

##### 5.3.1.2. TOP-1.2.1-16-BK2-2019-00005 - „Borturisztikai útvonal kialakítása a Sváb Sarok településein”

2019. évben az Önkormányzat partnerségben a Bács-Kiskun Megyei Turizmusfejlesztési és Marketing Nonprofit Kft-vel (a továbbiakban: Nkft.) – mint konzorciumvezetővel – és Császártöltés Község Önkormányzatával támogatási kérelmet nyújtott be a TOP-1.2.1-16 kódszámú, „Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés” című pályázati felhívásra. Az Nkft. 2020. augusztus 1. napján beolvadt a BKMFÜ-be, amely az Nkft. által tervezett projektelemeket és a konzorciumvezetői feladatokat is átvette. Később az Önkormányzat Közgyűlése 39/2020. (IX.25.) határozatával vállalta, hogy a BKMFÜ által tervezett projektelemeket megvalósítja és az ehhez a szükséges önerőt biztosítja.

A „Borturisztikai útvonal kialakítása a Sváb Sarok településein” című projekt – amely 71.057.014,- Ft támogatásban részesült – elsődleges célja egy tematikus borturisztikai útvonal kialakítása a Sváb Sarok településein: Császártöltés-Hajós-Érsekhalmánemesnádudvar településein. A fejlesztés keretében létrejött egy bemutató préház Nemesnádudvaron, valamint 2023-ban megújult egy régi préház és pince Császártöltésen, amely a település borturisztikai központjának feladatait látja el a község központjában. Táblázásra került a tematikus útvonal, hatékony marketing segítségével pedig a termék piacra vitelét szeretnénk segíteni.

2020-ban az Önkormányzat megvásárolta a fejlesztés helyszínéül szolgáló pince-préházat Nemesnádudvaron. 2021. évben elkészült a nemesnádudvari bemutató préház bővítésének, felújításának engedélyezési és kiviteli tervdokumentációja. A fejlesztés keretében létrejött és 2022. évben megnyitott a Bor Bagoly pince Nemesnádudvaron, melynek célja a vármegyei értékek fenntartása, megőrzése, valamint a vármegyei borok népszerűsítése és egy valódi közösségi, kiállító tér kialakítása.



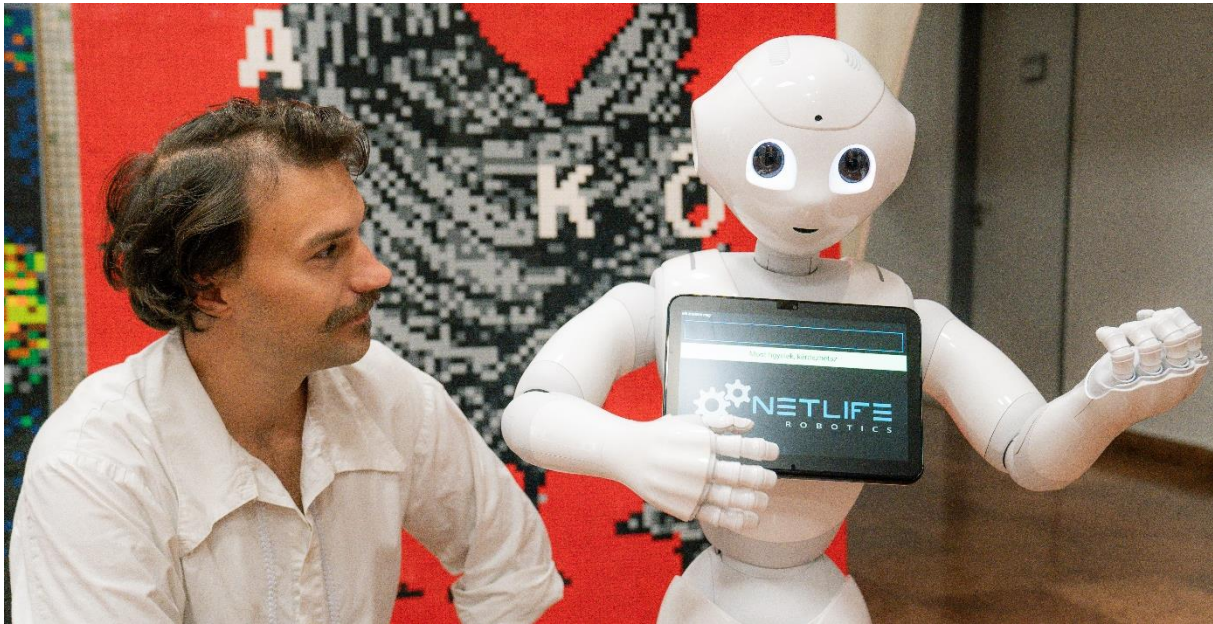
Ezen nagyobb léptékű beruházások hozzájárulnak a két település attrakcióinak látogatóbarát fejlesztéséhez. A támogatás segítségével a célcsoportok igényeihez illeszkedő szolgáltatások valósultak meg annak érdekében, hogy az elégedett vendégek közül mind több legyen a visszatérő vendégek száma, valamint - a hatékony marketingnek is köszönhetően - emelkedjen a térségbe látogató turisták száma és növekedjen az itt tartózkodás ideje.

A megvalósuló fejlesztések fenntartásáért és üzemeltetéséért a konzorciumi partnerek felelnek. A projektet 5 éves fenntartási kötelezettség érinti.

#### 5.3.1.3. TOP-1.2.1-16-BK2-2019-00004 – „Petőfi kulturális-tematikus útvonal kialakítása Bács-Kiskun megyében”

2020. május 18-án az Önkormányzat, mint konzorciumvezető, partnerségben Dunavecse Város Önkormányzatával, Kiskőrös Város Önkormányzatával, valamint Szalkszentmárton Község Önkormányzatával 102.229.957,- Ft összegű vissza nem térítendő támogatást nyert a TOP-1.2.1-16-BK2-2019-00004 azonosítójú „Petőfi kulturális-tematikus útvonal kialakítása Bács-Kiskun megyében” című projekt megvalósítására.

A projekt alapvető célja volt a Bács-Kiskun vármegyében található három Petőfi emlékhely, a kiskőrösi szülőház, valamint a dunavecsei, szalkszentmártoni emlékházak kiállítótereinek fejlesztése, a kiállítóházak attrakciófejlesztése, egy tematikus útvonal kitáblázása, továbbá az interaktivitás keretei között olyan új technikai megoldások használata, amelyek élményszerűvé teszik a programokat. Ezen élményelemeket jelentő technikai fejlesztések, interaktív bemutatási formák kialakítása lehetőséget teremtenek időjárásfüggetlen, illetve célcsoport-specifikus kínálati programelemek megvalósítására.



Önkormányzatunk megrendelésére kifejlesztésre került egy olyan alkalmazás, mely Petőfi Sándor társágába és korába kalauzolja el a felhasználókat, narrációt, szöveges- és képi anyagokat alkalmazva. Az ehhez szükséges hardver eszközök, összesen 10 db Virtuális valóság bemutató szett beszerzése, valamint a szoftverek és multimédia tartalmak fejlesztése megtörtént.

Az Önkormányzat további virtuális élményt adó interaktív eszközök beszerzését is megvalósította. Egy, az alapvető emberi anatómiával és mesterséges intelligenciával rendelkező információs robot, illetve 4 db érintőképernyős játékasztal kínál lehetőséget az egyes településeken az ismeret- és kulturális élményszerzésre, turisztikai fejlesztésekhez kötődő kulturális attrakciókra.

A projekt fizikai befejezésének időpontja 2023. augusztus 31. volt, ezen időpontig az összes projekttevékenység végrehajtásra került, 2023. októberében pedig a projekt konzorciumi szintű záró helyszíni ellenőrzése sikeresen megtörtént. A megvalósuló fejlesztések fenntartásáért és üzemeltetéséért a konzorciumi partnerek felelnek. A projektet 5 éves fenntartási kötelezettség érinti.

5.3.1.4. TOP\_Plusz-1.1.3-21-BK1-2023-00027 - „Érsekhalma - Nemesnádudvar - Sükösd Bács-Kiskun Vármegyei kiemelt kerékpárút megvalósítása”

Bács-Kiskun Vármegye Önkormányzata a Bács-Kiskun Vármegyei kerékpáros program megvalósításának KIEMELT ELEMEKÉNT a projekt fő célja a térség turisztikai attrakcióinak összekötése és az EUROVELO6 kerékpárútba kötésén túl a megyében már rendelkezésre álló SZIGETSZERŰ KERÉKPÁROS ÚTVONALAK EGY HÁLÓZATBA KÖTÉSE. A pályázat keretén belül Érsekalmát, Nemesnádudvart és Sükösdöt összekötő kerékpárút építése valósul meg. A projekt konzorciumban valósul meg, átfogó célja a térség gazdasági erejének javítása Érsekhalma - Nemesnádudvar - Sükösd turisztikai infrastruktúrájának fejlesztése által, mely jelentősen hozzájárul a meglévő attrakciók látogatottságának növeléséhez, a helyi KKV-k megerősödéséhez, az aktív turisztikai eszközök bővítéséhez és a térség egészségturizmusának javításához. A tervezett nyomvonal, a konzorciumban lévő települések bel- és külterületén kerül közel 12 kilométer hosszúságú kerékpárút építésével és további közel 7 km kijelöléssel megvalósításra, mely a Duna-völgy és a Duna-Tisza-közi hátság területén helyezkedik el. A kerékpárút az 54-es főút mellett futó, a már meglévő Hajós-Érsekhalma kerékpárutat köti össze majd az Érsekhalmi földvár, a Nemesnádudvari pincesor és -a Duna Völgyi Csatorna (dvcs) partjának érintésével- 51-es főút keresztezésével és az Ósükösi úton nyomfelfestéssel, a Sükösd mellett futó EuroVelo 6 nemzetközi kerékpárúttal. A projekt támogatási szerződése 2024. szeptember 3-án hatályba lépett visszamenőlegesen 2024.04.11-i dátummal. A projektben 2023. évi LXIX. törvény az állami építési beruházások rendjéről törvény alapján az Építési és Közlekedési Minisztérium által kijelölt szervezetként a Magyar Közút is részt vesz mint építtető. A projekt tervezett költsége 2 200 000 000 Ft, tervezett záró mérőföldköve 2026. december 31-én esedékes.



A Érsekhalma - Nemesnádudvar – Sükösd (ÉNS) kerékpárút „folytatásaként” a benyújtott pályázatok döntésre várnak a Hajóst Császártöltéssel, illetve a Császártöltést Kecellel összekötő kerékpárutas projektek is. Befejezésüket követően Sükösdről (EuroVelo 6) akadálymentesen, közvetlenül kerékpárúton elérhetővé válik Császártöltésen át Kecel, Kecelen át Soltvadkert, Soltvadkerten át Akasztó, Kiskőrös és Kiskunhalas is.

### 5.3.2. Egyéb szereplők turisztikai fejlesztéseinek menedzselése

A TOP, majd a TOP Plusz forrásainak felhasználásával történő turisztikai attrakciófejlesztéssel kapcsolatos feladatokat – projektelőkészítés, projektmenedzsment, turisztikai szakértés – sok esetben a BKMFÜ látja el, melybe 2020-ban beolvadt a korábbi Turizmusfejlesztési és Marketing Kft.

A TOP-1.2.1-15 és TOP-1.2.1-15-16 Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés c. felhívás keretében a BKMFÜ közreműködésével megvalósult 24 projekt elsősorban a települési és térségi kulturális és természeti örökség bemutatathatóvá tételét, illetve aktív turisztikai (horgász- és kerékpáros turizmus) fejlesztéseket tartalmazott. A projektek részletesen megtalálhatók a ciklusbeszámoló **11. számú mellékletét** képező összegző táblázatban. Külön említést érdemel néhány fejlesztés, elsősorban azok komplexitása, volumene vagy településhatárokon átívelő jellege miatt:

- Közel 1,3 milliárd Ft támogatás felhasználásával elkészült a Bugaci Aranymonostor Látogatóközpont első üteme (a TOP Pluszból a második ütem megvalósítása már folyamatban van), illetve 350 millió Ft-ból megvalósult és működik Szankon a Kiskun Emlékhely.
- Két város, Kiskunhalas és Bácsalmás valósított meg több települési attrakció fejlesztését célzó, összetett projektet. Kiskunhalason megújításra került a Sóstó környezete, a Csipkeház, a Sáfrik-féle szélmalom, a Bay-gyűjteményt befogadó Thorma János Múzeum, és látogatható vált a Városháza tornya, elkészült a Halasi Tánchagyományok Háza, míg a Bácsalmáson megvalósult projekt öt attrakciót hozott létre: Siskovics-kúria, Bácsalmási tájház és régészeti emlékpark, Kossuth park élmény tanösvény, Bácsalmási Sóstó tanösvény, Bácsalmási Ökoturisztikai Látogatóközpont és a kapcsolódó környezet- és természettudatos szemléletformáló tanösvény.
- Évtizedek óta várt, hiánypótló fejlesztésként három ütemben került sor a Vadkerti-tó strand fejlesztésére. Elkészült a Vadkerti-tó fejlesztési lehetőségeit feltáró tanulmány is, mellyel összhangban előkészített negyedik fejlesztési ütemre vonatkozó TOP Plusz pályázat bírálatra vár.
- Több mint 1 milliárd Ft-os beruházás keretében elkészült a Solt-Dunatétlen-Akasztó turisztikai kerékpárút, rákötve ezzel Akasztó, Kiskőrös és Soltvadkert egész térségét az EuroVelo 6-os nemzetközi kerékpárút-hálózatra.

A fejlesztések folytatódnak a TOP\_Plusz-1.1.3-21 „Helyi és térségi turizmusfejlesztés” c. felhívás keretében az eddig vármegyei közreműködéssel beadott 22 támogatási kérelemmel, melyek közül 19 már megvalósítás alatt áll.



Ahogy a TOP esetében is, a BKMFÜ azon túl, hogy összeállítja a támogatási kérelmet és a mellékletét képező projekt-előkészítő tanulmányt és ellátja a projektmegvalósítás- és akár a fenntartás időszakában is a projektmenedzsmentet, szakértői feladatokat is vállal igény szerint a turisztikai projektekhez kapcsolódóan. Az elmúlt években emellett, hogy több saját munkavállalóval is képes ellátni a fejlesztésekhez kötelezően kapcsolódó turisztikai szakértői tevékenységet, komoly külső hálózatot épített ki képzett és egy-egy turisztikai szegmensben (például kulturális- és ökoturizmus, kerékpáros turizmus) kiemelkedően jártas szakértőkből. Emellett a vármegyei önkormányzattal együttműködve turisztikai marketing tevékenységgel járul hozzá az új és megújított attrakciók népszerűsítéséhez.

### 5.3.3. Turisztikai együttműködések

Az Önkormányzat 22 társkiállítóval 2020-ban is megjelent az Utazás Kiállítás 2020. rendezvényen, Budapesten. A kiállításon a Bács-Kiskun vármegyei turisztikai kínálat népszerűsítése volt a cél. A kiállításon résztvevő települések részére Lajosmizsén értékelő rendezvényt tartottunk, ahol felvázoltuk a vármegye jövőre vonatkozó törekvéseit és bemutattuk az egészségturizmusban rejlő lehetőségeket megyei szinten. 2020-ban egy németországi és egy szerbiai utazás kiállításon is részt vettünk.

A ciklus ideje alatt 3 alkalommal tartottuk meg éves, turisztikai szakmai konferenciánkat. A sajtó képviselőinek pedig rendszeresen szerveztünk tanulmányutat a vármegye turisztikai látnivalóinak népszerűsítése céljából. Az ágazat résztvevői számára 6 alkalommal hazai és külföldi tanulmányutakat szerveztünk jó gyakorlatok bemutatása érdekében.

A ciklus ideje alatt minden évben összeállítottuk a vármegyénket bemutató turisztikai anyagot a Magyar Tájakon című kiadványhoz magyar és angol nyelven.

## 6. Nemzetközi jelenlét, kapcsolatok

Az Önkormányzat jelen ciklus során is folytatta a már meglévő nemzetközi kapcsolatainak erősítését.

Tovább erősödött a kapcsolat a Hargita és Kovászna Megyei Tanáccsal, melynek eredménye többek között több ezer ember egészségügyi szűrése, a Temesvári Magyar Napokon, a Petőfi Székelyföldön rendezvényen való részvétel, a cserediák program.

Részt vettünk több alkalommal a Villingen-Swenningen városában megrendezésre kerülő Südwest Messe kiállításon, a Schwarzwald-Baar kerület fennállásának 50. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségen a nemzetközi kapcsolatok fejlesztése, az együttműködések ápolása és Bács-Kiskun vármegye népszerűsítése érdekében.

Az Önkormányzathoz többek között Kínából, Szerbiából, Erdélyből, Németországból és Dániából is érkeztek látogatók az elmúlt években.

A Bács-Kiskun Vármegye Önkormányzata pályázatokat nyújtott be az Interreg-IPA CBC HUSRB pályázat keretében.

A **Health-Tour HUSRB/1602/31/0084** c. pályázat fő célja volt, hogy minél jobban megismertessük a határmenti régió egészség- és balneoturisztikai értékeit a külvilággal és ezzel párhuzamosan egy hatékony turisztikai csomag kidolgozása, hogy minél több gyógyulni és pihenni vágyó vendéget és turistát csábítsunk közösen a régióba a közös értékekre alapozva.

A projekt tartalmi elemei: piacfelmerések, kapacitás felmerések, célcsoport meghatározások készítése, fejlesztési koncepciók kidolgozása, határmenti régióra vonatkozó közös arculat kialakítás, integrált marketing stratégia és akció terv készítése, megalapozott fejlesztési terv készítés, közös kiadványok megjelentetése, tanulmányutak lebonyolítása a média és a szakértők számára, turisztikai kiállításokon való megjelenés, konferenciák rendezése, szóróanyag tervezése és legyártása, imázsfilm-készítés, weboldalfelújítás.

**Danube Wine Route HUSRB/1602/31/0209** c. pályázat célja olyan közös, fenntartható turisztikai termék létrehozása, ami kombinálja a borturizmust, a márkaépítést, a marketinget és a Bács-Kiskun vármegyei, valamint a vajdasági borászok népszerűsítését. Cél, hogy egy olyan a határon átnyúló új tematikus borturisztikai útvonal jöjjön létre, amely segíti a minőségi és újgenerációs borturizmus megvalósítását.

A projekt tartalmi elemei: Közös fejlesztési és marketing stratégia kidolgozása, Borászati képzések rendezése, Turisztikai kiállításon való megjelenés, Tanulmányi út lebonyolítása, Borászati kiállítások megvalósítása, Hajóépítés, Média megjelenések biztosítása, Promóciós film készítése, Weboldalfelújítás, Turisztikai térkép és útlevel készítés, Borfesztiválokon való megjelenés, Bormarathon szervezés.

A projekt 5 éves fenntartási idejéből 3 év telt el, a 2023-as évre szóló fenntartási riport 2024. márciusában került megküldésre.

A Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. támogatásban részesítette Hargita és Bács-Kiskun három projektjét is az elmúlt években, amelyek sikeresen megvalósultak. Az „Együtt, boldogabban” - Kárpátalja, Hargita megye és Vajdaság kapcsolatának erősítése Bács-Kiskun megyével” című pályázat keretében Hargita megyéből a Szilvamag Néptánccsoport látogatott el Kerekegyházára a XVII. Arató Fesztiválra 2019. augusztus 18-20 között. A „Jöttünk, láttunk, visszamennénk” című pályázatnak köszönhetően a turizmus területén kaptak lehetőséget eszmecserére a két térség szakértői, míg "Az Ej mi a kő!" című projekt lehetőséget nyújtott a két megyének arra, hogy közös kezdeményezéseket is kidolgozzanak a 2022-2023-as Petőfi Emlékévekre. A 2022-es tanulmányútnak több eredménye is lett: kiemelendő, hogy itt találkoztak Önkormányzatunk munkatársai a NO SUGAR nevű együttessel, akivel együttműködve még ebben az évben elkészült Bács-Kiskun új imázsfilmje – az együttes által megzenésített Petőfi verssel.

A **Visegrad Grants program** kiváló lehetőséget biztosított az Önkormányzat számára, hogy klímavédelmi ismereteit határon átnyúló jó példákkal, gyakorlatokkal bővítse, és vice versa, az újonnan megnyílt nemzetközi platform által az Önkormányzatnak is módjában áll, hogy klímabarát innovációit, tevékenységeit, tapasztalatait ne csak regionális szinten, hanem a visegrádi országokban is megossza.

A projekt tevékenységei által az önkormányzatokon kívül a kis- és középvállalkozásokat és a lakosságot is elérte a projekt, kiszélesítve az érintettek körét, ezáltal a környezettudatosság növeléséhez is hozzájárult a projekt, melynek keretében a következő események valósultak meg:

- Partner találkozó és tanulmányi látogatás (zártkörű) 2022. március 28-29. Kecskemét, Magyarország
- Partner találkozó és tanulmányi látogatás (zártkörű) 2022. április 12-13. Trnava, Szlovákia
- Partner találkozó és tanulmányi látogatás (zártkörű) 2022. április 25-26. Brno, Csehország
- Tükör rendezvény (nyilvános) 2022. június 15. minden országban.

Bács-Kiskun vármegye delegációja a 30. partnerségi évforduló alkalmából 2024. szeptember 12-16. között kilátogatott Hargita Megyébe.

A 2024-es évben a BKMFÜ Bács-Kiskun Megyei Fejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft. a TOP Plusz pályázati és megvalósítási menetrendje mellett már lehetőséget látott a nemzetközi pályázati területre való visszatérésre is, melyet a ciklus korábbi éveiben a feszes TOP megvalósítási menetrend nem tett lehetővé.

Az ügynökség munkatársai első körben az European Urban Initiative program **Vízérzékeny város, és Épületek dekarbonizációja**, és a **NetZeroCities** központi partnerségi projekteken való részvételi lehetőségekhez kapcsolódó, illetve az **European City Facility (EUCF)** pályázati lehetőségeket kínálták az önkormányzatok részére.

A nemzetközi szintre való visszatérés a vármegyei ügynökségnek és a településeknek is azért fontos, hogy egy esetlegesen szűkülő támogatási rendszerben - közvetlen uniós - előkészítő vagy beruházási támogatások is érkezzenek a vármegyébe, hiszen számos - az operatív programokban nem támogatható - területre nyerhető el központi EU-s forrás.

Emellett a nemzetközi terület egy jó lehetőség a szakmai fejlődésre, a tapasztalatcsere támogatására és a nemzetközi jó gyakorlatok feltérképezése is.

## 7. Klímaváltozáshoz való alkalmazkodás és a káros anyag kibocsátás csökkentése

### 7.1. A vármegyei klímastratégia

A KEHOP-1.2.0-15-2016-00014 kódszámú, „Éghajlatváltozásra adott innovatív válaszok Bács-Kiskun megyében” című pályázatával a Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program keretében került sor a megyei klímastratégia elkészítésére. A projekt megvalósítás 2019. november 21. napjával befejeződött, és megkezdődött az 5 éves fenntartási időszak.

A 2019-2024. ciklus időszaka alatt az 1-4. számú projekt fenntartási jelentések benyújtásra kerültek a jelentési ütemezésnek megfelelően.

### 7.2. Fenntartható energia- és klíma akcióterv

A Közgyűlés 52/2016. (IX.30.) Kgy. határozatával döntött arról, hogy az TOP-3.2.1-15 kódszámú, „Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése” című pályázati felhívásra támogatási kérelmet nyújt be (TOP-3.2.1-15-BK1-2016-00044 azonosító számú, SECAP kidolgozása Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat részére című projekt), amelyet az Irányító Hatóság támogatásban részesített.

A konzorciumban részt vevő önkormányzatok Szentkirály Községi Önkormányzat, Bátya Község Önkormányzata, Kunadacs Község Önkormányzata. A Megyei Klímastratégiában kijelölt fő fejlesztési, cselekvési irányok által kijelölt fejlesztési keretrendszer gyakorlati megvalósításának lehetőségeit a projekt eredményeképpen elkészített megyei Fenntartható Energia- és Klímaakcióterv (a továbbiakban: SECAP) tartalmazza.

A projekt keretében 2020-ban kidolgozásra került a Bács-Kiskun Megyei SECAP nyomkövetési jelentésének összeállításához szükséges módszertan, valamint megtervezésre került a monitoring folyamat. A projekt megvalósítása 2020-ban befejeződött.

Az Önkormányzat 2020. április 6-án újabb támogatási kérelmet nyújtott be a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretében meghirdetésre került TOP-3.2.1-16 kódszámú, „Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése” című pályázati felhívásra.

A „SECAP-ok kidolgozása Bács-Kiskun megyében” című projektet az Irányító Hatóság támogatásban részesítette.

A felhívás szerint támogatási kérelem benyújtására kizárólag konzorciumi formában volt lehetőség, konzorciumvezetőként megyei önkormányzatok szerepelhettek, konzorciumi tagok pedig csak helyi önkormányzatok lehettek. Ennek megfelelően az Önkormányzat, mint konzorciumvezető vesz részt a projekt megvalósításában, amely keretében elkészült a konzorciumi partnerek: Baja Város Önkormányzat, Kalocsa Város Önkormányzata, Kiskőrös Város Önkormányzata, Kiskunfélegyháza Város Önkormányzata, Kiskunhalas Város Önkormányzata, Kiskunmajsa Város Önkormányzata, Lajosmizse Város Önkormányzata és Tiszakécske Város Önkormányzata Fenntartható Energia és Klíma Akcióterve (a továbbiakban: SECAP).

A felhívás lehetőséget adott a megye területén működő hat Helyi Fejlesztési Stratégiával rendelkező vidékfejlesztési közösségek (a továbbiakban: HACS-ok) SECAP-jainak az elkészítésére is, de mivel ezek a szervezetek nem lehetnek konzorciumi partnerek, ezért a megyében található valamennyi HACS-nak az Önkormányzat készítette azt el, ezzel lefedve a megye teljes térségét.

A projekt eredményeképpen 2022. évben Bács-Kiskun megye valamennyi települése részére elkészült a Fenntartható Energia- és Klíma Akcióterv, mely a következő Unió ciklusban feltétele lesz egyes támogatási források megszerzésének.

A projekt 2022. szeptember 30-án befejeződött, a záró helyszíni ellenőrzés a támogatásban részt vevő mindegyik konzorciumi tag vonatkozásában 2023. március 8-án eredményesen lezárult.

### 7.3. Megyei környezetvédelmi program elfogadása, jelentősége

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 46. § (2) bekezdés a) pontja értelmében a vármegyei önkormányzat az épített és természeti környezet védelmével kapcsolatos feladatainak ellátása érdekében a települési önkormányzatokkal és az illetékes megyei területfejlesztési tanáccsal egyeztetve megyei környezetvédelmi programot készít.

E terv - a környezeti elemek állapotának bemutatásán és az azt befolyásoló főbb hatótényezők elemzésén alapuló helyzetértékelés alapján - tartalmazza azokat a fenntartható fejlődéssel összhangban álló, elérni kívánt célokat és intézkedéseket, amelyek elérése, illetve megvalósítása vármegyei szinten hatékony és indokolt.

A vármegyei környezetvédelmi program kidolgozására a „A 2021-27 tervezési időszak stratégiai és projektszintű előkészítése” megnevezésű és TOP-1.5.1-20 jelű pályázat keretében, a „Bács-Kiskun megye 2021-27 tervezési időszak stratégiai és projektszintű dokumentumainak összeállítása” című projekt keretében, és forrásai terhére került sor. A programot 2022 év folyamán széleskörű társadalmi és hatósági véleményezés után a Közgyűlés 2022. november 25-i ülésén fogadta el.

#### 7.4. Épületek energetikai korszerűsítése

A bajai Nemzetiségi Központ épületének energetikai korszerűsítésére nyert Önkormányzatunk forrást, mely keretein belül külső-belső szigetelés, nyílászáró csere, tető szigetelés, akadálymentesítés és fűtéskorszerűsítés történt. Az épület Baján helyi védettségi alatt áll, így a felújítási munkálatok szakszerű elvégzéséhez műemlékvédelmi szakértői jogosultsággal rendelkező szakértő bevonására is sor került.

A felújítási munkálatok befejeződtek, így 2020. október 16-án került sor a műszaki átadásra. Az átadást követően az ott dolgozó kollégák egy képzésen vettek részt, mely keretein belül bemutatásra került a teljes projekt és a várható energetikai megtakarítás is.

A projekt fizikailag 2020. október 31. napjával zárult. Ezt követően került sor a pénzügyi zárásra, majd azt követően a záró szakmai beszámoló benyújtására. A projekt lezárása sikeresen megtörtént.

#### 7.5. Duna-Tisza Közi Homokhátsági Térségi Fejlesztési Tanács programjai

Duna-Tisza Közi Homokhátsági Térségi Fejlesztési Tanács Pest, Csongrád és Bács-Kiskun Vármegye Önkormányzatai által életre hívott szervezet. A munkaszervezeti feladatok ellátásával a Hivatalt bízták meg. A Térségi Fejlesztési Tanács koordinálja az érintett vármegyei önkormányzatoknak és egyéb, a Térségi Fejlesztési Tanács munkájában résztvevő szervezeteknek a Homokhátság vízutánpótlása érdekében végzett tevékenységét.

##### 7.5.1. Homokhátság területfejlesztési terve

A Térségi Fejlesztési Tanács megbízásából készülő „A Duna-Tisza közti Homokhátság Területfejlesztési Konceptiója és Programja” elnevezésű (a továbbiakban: Területfejlesztési Konceptió) dokumentumot a 2022. november 22-én létrejött, 2148-14/2022 iktatószámú vállalkozási szerződésnek megfelelően a Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont állítja össze. Ennek részeként elkészült Helyzetelemző, helyzetértékelő részt a partnerségi tervvel, valamint a Javalattevő fázis (a területfejlesztési koncepció fejlesztési irányainak elkészítése) társadalmi egyeztetésre szánt változatát a Térségi Fejlesztési Tanács a 12/2023.(V.18.) határozatával fogadta el. A beérkezett releváns javaslatok alapján átdolgozott változat 2023. augusztus 21-ére készült el.

A második véleményezési fázisban további részdokumentumokként a tervezők elkészítették a Területfejlesztési Program Stratégiai és Operatív programrész, valamint a Területi hatásvizsgálat egyeztetési változatait, amelyet a Térségi Fejlesztési Tanács 7/2024.(I.25) számú határozatával fogadott el. Az így elfogadott dokumentum a véleményezésre jogosult szervezet részére megküldésre került, továbbá a Területi Információs Rendszerben történő közzététele is megtörtént. A véleményezés határideje 2024. március 17 volt. A beérkezett releváns javaslatok alapján átdolgozott változat 2024. április 15. napjára készült el, melyet a Tanács 2024. május 9-i ülésén elfogadott.

### 7.5.2. Csatári Bálint konferencia, valamint szakdolgozat és diplomamunka pályázat

A Térségi Fejlesztési Tanács 2021., 2022. és 2023. évben is megrendezte a Csatári Bálint emlékkonferenciát. Ezen az eseményen került kihirdetésre minden alkalommal a Csatári Bálint szakdolgozat és diplomamunka pályázat eredménye, és hallgathatták meg a jelenlévők a nyertes pályaművek prezentációját. Az Alföld kutatása, a tanyavilág, a Homokhátság megmentése, vízmegtartása terén vitathatatlan érdemeket magáénak tudható szakember emléke előtt tisztelegve született a díj, a jövő szakemberei számára. Olyan fiatalok előtt nyitotta ki a lehetőséget a vármegye önkormányzata, akik diplomamunkájuk témájaként a klímaváltozás, a Homokhátság vízmegtartásának megoldási kérdéseire keresik a választ. Több fiatal nyújtott be igen értékes és különleges diplomamunkát, melyek mindegyike tartalmaz a lehetséges megoldásokba beépíthető, hasznosítható javaslatokat, elképzeléseket.

### 7.5.3. Természetközeli szennyvíztisztítási mintaprojekt

A Térségi Fejlesztési Tanács első mintaprojektjének a „Természetközeli szennyvíztisztítási mintaprojekt” (a továbbiakban: Első projekt) megvalósítására a PM-től 28.500.000,- Ft vissza nem térítendő támogatást kapott. Az Első projekt fő eleme a szennyvíztisztítás, természetközeli megoldási lehetőséggel. A szennyvíztisztító mű elkészült, a próbaüzem sikeresen befejeződött, a vízjogi létesítési engedélyt a Bugaci Közös Önkormányzati Hivatal megadta. Az Első projekt keretein belül elkészült a „Használt- és szennyvizek mennyiségi felmérése a Homokhátság térségében” című dokumentáció, mely adatokkal alátámasztva bemutatja a Homokhátság területén lévő csatorna és ivóvíz hálózat állapotát.



Az Első projekt fizikai zárása, valamint elszámolása megtörtént 2020. augusztus 31. napjáig. A Magyar Államkincstár az utóellenőrzést 2020. decemberében lefolytatta. A támogatási szerződésben foglalt 3 év időtartamú fenntartási kötelezettség 2021. február 3. napján kezdődött és 2024. február 3. napjáig tartott.

#### 7.5.4. Szürke szennyvíz- és csapadékvíz hasznosítás mintaprojekt

A „Szürke szennyvíz- és csapadékvíz hasznosítási mintaprojekt” (a továbbiakban: Második projekt) – amely 29.000.000,- Ft vissza nem térítendő támogatásban részesült – az előző tevékenységek folytatása. A Második projektben 2020. augusztus 25. napján elkészült a Bugacpusztaháza teljes közigazgatási területére vonatkozó tanulmány („Használt-szennyvizek hasznosítási programja”), amely a csapadékvizek és a szennyvizek kezelésének összehangolásával települési szintű komplex ökológiai szemléletű szennyvízkezelést és vízgazdálkodást célzott meg. A Második projekt célja volt, hogy egy szürke szennyvíz- és csapadékvíz hasznosító rendszer épüljön ki, integrálva az Első projekt szennyvíztisztító művéhez. Ezzel a beruházással egy olyan komplex, ökológikus vízgazdálkodási rendszer valósult meg, amely az alábbi célokat szolgálja:

- szennyvíz tisztítása és helyben történő hasznosítása;
- szürke és fekete szennyvizek szétválasztása, szürke szennyvizek újrahasznosítása kezelés után, ezzel csökkentve a létesítmény ivóvíz felhasználását;
- csapadékvíz tárolása és újrahasznosítása, ezzel csökkentve a létesítmény ivóvíz felhasználását;
- az újrahasznosításra nem kerülő kezelt szürke szennyvíz és csapadékvíz hányad részére egy kerti tó és csobogó kialakítása a helyi mikroklíma javítására és vizes élőhely létrehozására;
- a fennmaradó vízkészlet helyben történő elszívárogtatása;
- a csapadékvíz és szürke szennyvíz kezelése természetközeli módszerekkel történjen;
- alkalmas tanösvényszerűen a technológia bemutatására és szemléletformálásra.

A Második projekt műszaki átadás-átvétele 2020. november 10-én megtörtént, a műszaki ellenőr jóváhagyását követően a Térségi Fejlesztési Tanács a Bugaci Közös Önkormányzati Hivataltól megkapta a vízjogi üzemeltetési engedélyt.

A Második projekt kivitelezését követően a csapadékvíz hasznosítása érdekében egy 14 öntözőkörből álló automata öntözőrendszer került megvalósításra, melynek beszerzése, illetve telepítése 2020. november 26. napján készült el.



## 8. Vármegyemarketing

Munkatársaink az önkormányzati kommunikáció és a Bács-Kiskun vármegyei térségmarketing keretében 2019-2024 között számos saját rendezvény szervezését és lebonyolítását, sajtókapcsolatok ápolását, hírek generálást, kiadványok megjelentetését, filmek készítését, marketing akciók megvalósítását, közösségi oldalak működtetését, projektek lebonyolítását látták el.

### 8.1. Külső kommunikáció

Jó és intenzív kapcsolatot ápolunk a vármegyei és az országos elektronikus és nyomtatott sajtóorgánumokkal. Rendszeresen jelentek meg cikkek az Önkormányzat munkájáról, rendezvényeiről. A kiküldött sajtóközleményeinket, híryanagyainkat nem csak a helyi, hanem az országos média is megjelentette, rendezvényeinkre a sajtó képviselői ellátogattak és azokról tudósítottak. A beszámolási időszakban jelen voltunk a vármegyei online felületeken. Stúdióbeszélgetések, riportok, helyszíni közvetítések voltak hallhatók a Gong Rádióban, Sirius Rádióban, a Kiskőrös Tévében, a Kecskeméti Tévében, összeállítások jelentek meg a Megyei Krónika adásai keretében szerte a vármegye településeinek kábeltelevízióiban. A hatékony együttműködésnek köszönhetően könnyebben kerültek tartalmaink a vármegyei kommunikációba, és jutottak el a kisebb településekre, közösségekhez.



Az online tartalomgyártás keretében az Önkormányzat egy web alapú tartalomkezelő oldallal (megyehaza.bacskiskun.hu) tette lehetővé, hogy az audiovizuális tartalom-előállítók egy hálózatban megosszák egymással a tartalmaikat. A vármegyei audiovizuális hálózat közel 20 tagja – köztük az Önkormányzat is - tartalmait tárolja és teszi elérhetővé az érdeklődők számára. A bacskiskun.hu oldalon is elérhető a BácsKiskunTv aloldala.

2022-ben megkezdődött a www.bacskiskun.hu oldal megújítása. Mára az Önkormányzat központi és szakmai honlapjait egy közös integrált honlapban fogjuk össze.

A Bács-Kiskun vármegyei identitás erősítése érdekében folytattuk hivatalos Facebook oldalunk működését „Bács-Kiskun, a mi megyénk” néven. Az aktuális hírek mellett az oldal állandó rovatokat tartalmaz és az aktuális kulturális programkínálatot. Folytattuk Youtube csatornánk új tartalmakkal való feltöltését. 2022-ben elindítottuk a Spotify csatornánkat is. A Tik-Tokon való megjelenésnek a Petőfi-Emlékevek adtak apropót.

2020-2022 között évente három, 2023-ban két alkalommal készült el az Önkormányzat időszakos kiadványa, a Bács Megyeháza Magazin, melyet Bács-Kiskun minden háztartásába, több mint 200 ezer példányban juttattunk el. A ciklusban számos további nyomdai kiadványt is elkészítettünk, melyek listáját a következő táblázat tartalmazza.

Kiadvány	Kiadás éve	Tartalom
MESEFÖLD	2021	Történetek a vármegyéből gyerekeknek
LEGENDÁS ÚT	2022	Történek, legendák a vármegyéből ifjúsági és felnőtt korosztálynak
PETŐFI ÚTJA	2023	Kulturális- tematikus útvonal ajánló felnőtteknek, családoknak
PETŐFIVEL UTAZOM + ÚTLEVÉL	2023	Kulturális- tematikus útvonal ajánló gyerekeknek, családoknak
A MI PETŐFINK	2023	Válogatott Petőfi versek végzős diákoknak
SZÜLŐFÖLDEMEN, A KÉT VÍZ KÖZÉN	2023	A vármegye természeti örökségei Petőfi vonatkozásaival
BARANGOLÁS A DUNA- TISZA KÖZÉN	2023	Túraajánló a Kiskunsági Nemzeti Parkban Petőfi vonatkozásaival
MESEFÖLD 2	2023	Történetek a vármegyéből gyerekeknek II. kötet
MESEFÖLD 2 FOGLALKOZTATÓ FÜZET	2023	A Meseföld könyvekhez tartozó foglalkoztató füzet gyerekeknek
LEGENDÁS ÚT 2	2023	Történek, legendák a vármegyéből ifjúsági és felnőtt korosztálynak II. kötet
KLÍMAKÓDEX 1, 2, 3	2023	Lakossági cselekvési lehetőségek, intézményi megoldások, cégek szerepe az éghajlatváltozásban - frissített kiadás
MOTÍVUMOK BÁCS-KISKUN VÁRMEGYÉBŐL	2023	A vármegye történelmi, népművészeti motívumgyűjteménye

Kiadvány	Kiadás éve	Tartalom
SVÁB SAROK	2023	A Sváb-sarok turisztikai, gasztronómiai ajánlója
BÁCS MEGYEHÁZA ÚJSÁGOK ÉS MELLÉKLETEI	2019- 2024	Bács-Kiskun Vármegye Önkormányzatának időszakos kiadványa - összesen 14
Meseföld Melléklet	2020. decem ber	Meseföld ajánló
Ej, MI A KŐ! Melléklet	2022. decem ber	Petőfi 200 emlékévk
Legendás út Melléklet	2022. márciu s	Legendás út ajánló
TOP TARISZNYA Melléklet 11 járás szerint	2024. április	A TOP fejlesztéseket összefoglaló kiadvány járásonként

7. számú táblázat: Az Önkormányzat nyomtatott formában elkészült kiadványai 2019-2024 között

A kommunikációs munkához az erőforrásokat, személyi és technikai feltételeket megteremtette az Önkormányzat, így a vármegye egyik legjobban felszerelt stúdiója és eszközparkja, felkészült szakember gárdája szolgálja a térségi kommunikációt és marketinget. A beszámolás időszakában megvalósított marketing kampányokat a következő pontok tartalmazzák.

## 8.2. Vármegyei értékek

Az Önkormányzat hitvallásának tartja a kis közösségek életben tartását, melynek egyik fontos pillére a közösségeket egységgé kovácsoló helyi értékek megismertetése és főként a fiatalabb korosztály részére való tovább örökítése.

Az Önkormányzat az Agrárminisztérium és a Hungarikum Bizottság támogatásával „Értékvitrin” tárgyban támogatást nyert el. Bács-Kiskun vármegye területéhez köthető nemzeti értékek – 106 érték – válogatott bemutatása céljából egy 760x500 cm méretű, 21. századi technológiákat használó és vizuális élményt nyújtó installáció valósult meg a Megyeháza földszintjén, a díszterem bejáratánál.

Az Önkormányzat minden év szeptemberében (kivéve 2020.) megrendezte a vármegyei értékek konferenciáját. Az eseményeken került sor a vármegyei értékek felkutatói és őrzői munkásságának elismerésére is.

### 8.3. Vármegye Bora Program

Az Önkormányzat 2019-2024 között minden évben megrendezte a Bács-Kiskun Megye/Vármegye Bora versenyt. A vármegye legjobb fehér-, rozé- és vörösborát a Kunsági Borvidék és a Hajós-Bajai borvidék borversenyének aranyérmes borai közül, szigorú pontozási rendszer alapján, szakmai zsűri választotta ki. A megválasztott borok egy éven át viselhetik a kitüntető címet. A legjobb borkategóriák mellett a Bács-Kiskun Megye/Vármegye Feltörekvő Borásza cím is gazdára talált, melyet a hegyközségek ajánlásai alapján, a bírálóbizottság objektív adatok alapján választott ki.



### 8.4. Vármegye Pálinkája Program

Az Önkormányzat 2019-2022 között megválasztotta a vármegye legjobb pálinkáját és legeredményesebb főzdejét, amelyek egy éven át viselhetik a Bács-Kiskun Megye Pálinkája, illetve a Bács-Kiskun Megye Legeredményesebb Pálinkafőzdeje kitüntető címet. A versenyt 2023-tól nem szervezzük meg, tekintettel arra, hogy a minőségi pálinkák fogyasztása a magas árak miatt csak sokkal összetettebb marketinggel ösztönözhető.

### 8.5. Vármegye Kenyere Program

A vármegyei összetartozás jelképekéül az Önkormányzat szervezésében 2019-ben készült el az első „megye kenyere”, amelyet azóta évről-évre megsüttetünk. A vármegye körülbelül 40 települése búza felajánlásával támogatja a kenyér megsütését. A lisztet minden alkalommal kémleletes, hideg-malomköves eljárással őröltöttük meg, amelyből adalékmentes, hagyományosan kovászolt kenyér készült. A kenyerek szentelését-áldását, illetve kóstoltatását az államalapítás és az új kenyér ünnepén, augusztus 20-án ejtettük meg. Az eseményen egy vándorzászlót adományozunk a település részére, amellyel minden évben a vendéglátó önkormányzatot tiszteljük meg.

### 8.6. Kötelező kommunikáció

A vármegyebeli települési önkormányzatok részéről igény merült fel, hogy a TOP és TOP Plusz keretében elnyert pályázataik kötelezően biztosítandó nyilvánossága kapcsán nyújtson segítséget az Önkormányzat. Ennek megfelelően 200 pályázat kötelező kommunikációját végezték el munkatársaink 2019-2024 között.

## 8.7. Szemléletformálás

Az Önkormányzat részt vett a TOP és TOP Plusz projektekhez kapcsolódó szemléletformálási feladatok ellátásában is. Hozzávetőleg 60 darab projekt szemléletformálási feladatait láttuk el energetikai, gazdaságfejlesztési, csapadékvíz elvezetési és megtartási, valamint turisztikai projektek keretében.

## 8.8. Talpra Magyar! Program

A Közgűlés 2020 szeptemberi ülésén a 35/2020. (IX.25.) határozatával döntött arról, hogy Petőfi Sándor születésének 200. évfordulója méltó megünneplése céljából az Önkormányzat kezdeményezi egy vármegyei, országos és Kárpát-medencei program elindítását Talpra Magyar! címmel. Az Országgyűlés a 37/2020. (XII. 1.) OGY határozat értelmében, a Közgűlés javaslatára a 2022-2023. éveket Petőfi Emlékévvé nyilvánította.

A vármegyei emlékprogram előkészítésének, kidolgozásának és koordinálásának érdekében 2021. március 10-én megalakult a Bács-Kiskun Megyei Petőfi Emlékbizottság, minegy 30 szervezet együttműködésével.

A program céljai a következők voltak:

- a nemzettudat, a magyar összetartozás és a vármegyei identitás erősítése,
- a közép-európai együttműködés erősítése,
- a magyar hős példaképének kialakítása,
- a Petőfi márka létrehozása,
- az emlékeven átívelő, maradandó beruházások létrehozása.

A program előkészítését, koordinálását és lebonyolítását az Önkormányzat vállalta fel az együttműködés keretében. A Bizottság tagjai az Önkormányzat felé javaslatokkal éltek a Program tartalmára vonatkozólag. A csaknem 100 projektötletet tartalmazó Talpra magyar! programot az emlékbizottság 2021 szeptemberben elfogadta.

A program földrajzi területe elsősorban Bács-Kiskun vármegye, de néhány projektelem esetében kilép a vármegyehatáron és érinti a tágabb Kárpát-medencét is. Időbeliségét tekintve a program előkészítése a 2020-2021. éveket, míg megvalósítása 2022. és 2023. éveket érintette. A program célcsoportja első sorban a vármegye ifjúsága, az itt élő családok, gazdasági szereplők, illetve a vármegyébe érkező vendégek. A tevékenységek kiterjedtek a kultúra, oktatás, gazdaságfejlesztés és marketing területére.

A program sikerességét nagy mértékben meghatározta az a tényező, hogy egy sok szereplős, jól koordinált együttműködés révén volt csak megvalósítható több eleme.

A program eseményei 2022. január 1-jén elkezdődtek, a megvalósításhoz szükséges források megszerzése érdekében együttműködve Szabadszállás Önkormányzatával, Kunszentmiklós Város Önkormányzatával, Kiskunfélegyháza Város Önkormányzatával és a KÖRÖSSZOLG Kiskőrösi Önkormányzat Településüzemeltetési Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Kft.-vel a TOP-5.3.2 felhívásra pályázatot nyújtottunk be „Petőfi 200” címmel, mely támogatásban részesült

A Bizottság 2022 őszén elfogadta a Talpra magyar! Program előrehaladásáról szóló beszámolót, a félévi értékelését. A Petőfi200 projektről a beszámoló 4.5.6. pontjában adunk tájékoztatást.



A Petőfi Emlékévek tovább színesítették a kommunikációs palettát, weboldalt ([www.petodofi200.hu](http://www.petodofi200.hu)) és közösségi média platformokat (Petőfi200 Youtube csatornát, Petőfi Sándor Tik-Tok és Instagram csatornákat) üzemeltetett sikerrel az Önkormányzat. A 2022-23-as évek évtizedek óta a legeredményesebb időszak volt, hiszen az országos médiajelenlét a többszörösére emelkedett a lineáris, az online és az offline piacon.

## 9. Területrendezés

A területrendezési terv az ország, illetve egyes térségek műszaki-fizikai szerkezetét meghatározó és befolyásoló tervdokumentum, amely biztosítja a területi adottságok és erőforrások hosszú távú, illetve nagy távú hasznosítását és védelmét, az ökológiai elvek érvényesítését, a műszaki infrastrukturális hálózatok összehangolt elhelyezését és a területfelhasználás rendszerét, optimális hosszú távú területi szerkezetét.

A területrendezési törvény szerint a területi tervezés alapja a területfejlesztési koncepció, a területfejlesztési program és a területrendezési terv. A területrendezési terv a területfejlesztési koncepciókban megállapított célokkal összhangban meghatározza a térségi területhasználat módját. A területrendezési terv tartalmazza a térségi szerkezeti tervet, a térségi övezeti tervlapokat és a területrendezési szabályozási előírásokat.

A településeknek településrendezési eszközeik módosításakor a magasabb rendű tervekhez való illeszkedést tervi, és szöveges munkarésszel, valamint terület-kimutatással is igazolniuk kell. A településszerkezeti terveiknek a hatályos OTrT, és a vármegyei területrendezési tervvel összhangban kell lenniük.

A ciklus során két új területrendezési terv készült. 2018-2020 között átfogó felülvizsgálatra került sor, majd 2022. novemberében a napelempark elhelyezésére szolgáló egyedileg meghatározott megyei övezet felülvizsgálata érdekében döntött arról, hogy megindítja a módosítást.

Az első alkalmmal a terv módosítása megvalósításának finanszírozása központi forrásból történt, melynek alapjául a GF/SZKF/981/7/2017 iktatószámon 2017 decemberében a Miniszterelnökséggel megkötött támogatási szerződés szolgált. A megyei közgyűlés 2020. június 26-i ülésén fogadta el Bács-Kiskun Megye Területrendezési Tervét a 7/2020. (VII. 8.) önkormányzati rendelettel és hozott 18/2020. (VI. 20.) számon határozatot a tervvel összefüggő intézkedésekről.

Mindkét esetben elsőként az adatszolgáltatások, előzetes javaslatok és észrevételek érkeztek be, mely után az egyes tervek és programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet 7. §-a alapján a környezeti értékelés tematikájára vonatkozó egyeztetésre került sor. A tervezők ezt követően az országos területrendezési tervhez illeszkedve elkészítették az Előkészítő munkarészt, a javaslattevő fázis és környezeti értékelés dokumentációját. Ezek közgyűlési elfogadása után zajlott az egyeztetési eljárás. A kapott észrevételekre készült tervezői válaszokat elfogadta a közgyűlés, az elfogadott vélemények a tervbe beépítésre kerültek, az így véglegesített dokumentációval az állami főépítész előtt folytatódott az eljárás. Az OTrT-vel való összhang fennállásáról szóló nyilatkozat kiadása után beszereztük a területrendezésért felelős miniszter állásfoglalását. A széleskörű társadalmi és államigazgatási egyeztetés során sok észrevétel érkezett mindkét alkalommal, melyek jórészt beépítésre is kerültek, hiszen a vármegyei területrendezési terv középtávon kell, hogy szolgálja a kitűzött célokat, mely széleskörű konszenzus révén érhető el.

A vármegye hatályos területrendezési tervét a Közgyűlés 2024. februári ülésén fogadta el, arról a 2/2024. (II.26.) önkormányzati rendelet rendelkezik. A rendelet elfogadása mellett ajánlásokat is fogalmazott meg a közgyűlés. A szabályozás célja, hogy a vármegye térszerkezete a területi kohézió erősítésével, a társadalmi és gazdasági növekedés elősegítésével, a fenntartható fejlődés feltételeit megteremtse. A terv segíti annak az elvárásnak a teljesülését, amely a társadalmi, a gazdasági és a környezeti célok megvalósulását, a területi különbségek mérséklését eredményezi. A területrendezési terv a páratlan adottságok fenntartható megőrzését, kiegyensúlyozott térszerkezeti, társadalmi és gazdasági állapot megteremtését célozza. A határozattal elfogadásra kerülő intézkedések a megvalósítást segítik, míg a javaslatok teret biztosítanak azoknak a szakmai elveknek, amelyeket Bács-Kiskun vármegye érvényesíteni szeretne településeinek rendezése során.

Bács-Kiskun megyében a ciklus során szinte valamennyi település módosította településrendezési eszközeit, több helyen több alkalommal is. Sok esetben a fejlesztések, azok feltételei megteremtése indokolták a módosításokat. A településrendezési eszközök módosításairól elmondható, hogy betartották a települések a jogszabályokban rögzített magasabb rendű tervekhez való illeszkedési szabályt, és elkészítették az igazoló dokumentumokat, ezért a tervi megfelelés igazolható.



## Mellékletek

1. számú melléklet: Bizottságok és tagjai (2024. augusztus 31.)

**Fejlesztésekért, Turizmusért és Klímaügyekért Felelős Bizottság**

Dongó József  
Dr. Magóné Tóth Gyöngyi Mária  
Fercsák Róbert  
Gáspár Ferenc  
Horváth Roland Károly  
Lenkei Róbert  
Szántó István  
Székely Dániel  
Temerini Ferenc (elnök)  
Varga Nelli

**Pénzügyi és Eljárásjogi Bizottság**

Cseh Ilona  
Darabos András  
Dr. Skribanek Zoltán (elnök)  
Dr. Zöld László Csabáné  
Hornyák Józsefné  
Jankovszki Zoltán  
Kecskés Mihály Gábor  
Lesi Árpád  
Pap Ágnes  
Szűcs Imre

2. számú melléklet: A Bács-Kiskun vármegyei területi nemzetiségi önkormányzatok tagjai  
(2024. augusztus 31.)

Bács-Kiskun Vármegyei Horvát Önkormányzat tagjai:

- Sibalin József elnök
- Matos Anna elnökhelyettes
- Anisity Ferenc képviselő
- Filákovity Ildikó képviselő
- Dódony Anikó képviselő
- Filkovity Mladen képviselő
- Ivó Mária képviselő

Bács-Kiskun Vármegyei Horvát Önkormányzat Kulturális Bizottságának tagjai:

- Matos Anna elnök
- Filákovity Ildikó
- Filákovity Mladen

Bács-Kiskun Vármegyei Horvát Önkormányzat Pénzügyi Bizottságának tagjai:

- Anisity Ferenc elnök
- Dódony Anikó
- Ivó Mária

Bács-Kiskun Vármegyei Német Önkormányzat tagjai:

- Glasenhardt János elnök
- Röckl Éva Magdolna elnökhelyettes
- Csorbai Péter képviselő
- Krix János képviselő
- Hómann Márta képviselő
- Krausz Éva képviselő
- Faané Wolfárd Beáta képviselő

Bács-Kiskun Vármegyei Német Pénzügyi Bizottságának tagjai:

- Röckl Éva Magdolna elnök
- Hómann Márta
- Csorbai Péter

A roma nemzetiségi területi önkormányzat tagjai (2020. október 7. napján):

- Horváth István Szilveszter elnök
- Burai Béla képviselő
- Horváth Zoltán képviselő
- Kolompár László képviselő
- Györgye Zalán képviselő
- Lakatos Ferenc képviselő
- Buza Flórián képviselő

A roma nemzetiségi területi önkormányzat Kulturális és Sportbizottságának tagjai (2020. október 7. napján):

- Burai Béla elnök
- Lakatos Ferenc képviselő
- Mányi István bizottsági tag

A roma nemzetiségi területi önkormányzat Pénzügyi Bizottságának tagjai (2020. október 7. napján):

- Györgye Zalán elnök
- Horváth Zoltán képviselő
- Pintye Józsefné bizottsági tag

3. számú melléklet: dr. Szobonya Zoltán Emléklappal kitüntetettek

**2020. év**

Vitéz Varga Péter Pál (Bócsa),  
D. Szabó István (Kalocsa)  
Hajagos Csaba (Nyárlőrinc)  
Obádovics István (Baja)  
Rutay Istvánné (Baja)  
Mándity Péter (Baja)  
Czár Ignácné (Öregcsertő)  
Török Lajosné (Kalocsa)  
Kosztáncsi Józsefné (Kalocsa)

Posztumusz

Takács Gergely (Homokmégy)  
Lóki László (Solt)  
Dugár Imre (Kecskemét)  
Lázár Ferenc (Tázlár)  
Babó Sándor (Kiskunhalas)  
Babenyecz Cs. Vilmos (Kiskunhalas)  
Czár Ignác (Öregcsertő)  
Fejes Imre (Kecel)  
Herczeg József (Kecel)

**2021. év**

Szabó László Dezső (Kalocsa)  
Özv. Schmidtné Nagy Mária (Baja)  
Kiss Károly (Kiskunmajsa)  
Bányóczy György (Kiskunfélegyháza)  
Hugyecz Ferencné (Hajós)  
Manga Györgyné (Hajós)  
Fiedler Jánosné (Hajós)

Posztumusz

Paulisz István (Hajós)  
Vitéz Cserhalmy József (Kecskemét)  
Mácsai István (Homokmégy)  
Túri Mihály (Kömpöc)  
Visnyei Lajosné (Szank)  
Pál Imre (Szank)  
Kócsó Sándorné (Szank)  
Borbény Lajos (Kecel)  
Borbényi Mihály (Kecel)  
Flaisz Ferenc (Kecel)  
Flaisz József (Kecel)  
Bundula János és Csőke Ágnes  
(Kisszállás)  
Horváth Lajos (Tass)  
Gyöngyösi Papp Ida (Kiskunhalas)  
Poloznyik Kálmán (Kiskunhalas)  
Knob Sándor (Pirtó)  
Siflis Géza (Kelebia)  
Pethő Péter Pál (Tázár)  
Dobó Szilveszter (Tázlár)  
Horváth Pál (Kecskemét)

**2022. év**

Varga Lászlóné (Kecskemét)  
Varga László Imre (Kecskemét)  
Nagy Gáborné (Solt)  
Deák Józsefné (Ballószög)

Posztumusz

Torgyik Pál (Kiskőrös)  
Cseh Imre (Kiskőrös)  
Kudron János (Kiskőrös)  
Dudás Jenő Imre (Tázlár)  
Frei Imre (Tázlár)

2023. év

Dr. Horváth Teréz

Preininger György János

Posztumusz

Paulisz Lajos

Csóti Ágnes

Tóth Kálmán

Horák Jenő

Frittmann József

Szabadi János

Szabadi Ferenc

Dudás Jenőné

Mészáros Imre

Holczimmer Mihály

Dani Dezső

Pintér Péter

Oszlányi Pálné

Oszlányi Pál

Dudás József Dávid

Csepregi Lajosné

Hegedűs István

Keleti István

Balog Lajos

Beck István

Gausz István

Fenyvesi János

Lajter Mátyás

Fejes Ferencné

Hirsch Konrád

Jeney Béla István

Jeney Mihály Gábor

Lázár Jenő

2024. év

Duduka Istvánné (Dunavecse)

Szabó Gusztávné (Dunavecse)

Kulcsár Lajos (Szalkszentmárton)

Gyökeres Gáborné (Szalkszentmárton)

Lőrincz István (Lakitelek)

Csatai István (Akasztó)

Posztumusz

Gyökeres Gábor (Szalkszentmárton)

Szabadi Márton (Homokmégy)

Lehr Imre (Soltvadkert)

Herke János (Tázlár)

Hollósi József (Tázlár)

Fogl Mátyás (Tázlár)

Lajos Józsefné (Soltvadkert)

Soós Péter Ferenc (Solt)

vitéz Katus Imre (Kisszállás)

Bognár István (Akasztó)

Suhajda Mihály (Akasztó)

4. számú melléklet: Bács-Kiskun Vármegyei Közgyűlés elismerő díjai és kitüntetettjei

Név	Település	Év	Díj
Bajai SBO	Baja	2020	Bács-Kiskun Megye Egészségügyéért Díj
Dr. Egri Antal	Kunfehértó	2020	Bács-Kiskun Megye Egészségügyéért Díj
Dr. Váraljai György Péter	Szank	2020	Bács-Kiskun Megye Egészségügyéért Díj
Gera Árpád Zoltánné	Izsák	2020	Bács-Kiskun Megye Ifjúságának Neveléséért Díj
Dr. Hollóné Ruska Zsuzsanna	Kecskemét	2020	Bács-Kiskun Megye Ifjúságának Neveléséért Díj
Horváth János	Tázlár	2020	Bács-Kiskun Megye Ifjúságának Neveléséért Díj
Schindler Mátyás	Baja	2020	Bács-Kiskun Megye Nemzetiségeiért Díj
Hunyiné Dr. Domokos Emőke	Kunszentmiklós	2020	Bács-Kiskun Megye Sportjáért Díj
Kovács Marcell	Kelebia	2020	Bács-Kiskun Megye Sportjáért Díj
Nitsch József	Solt	2020	Bács-Kiskun Megye Sportjáért Díj
Lezsák Sándorné	Lakitelek	2020	Bács-Kiskun Megyéért Díj
Bozóné Nemes Gizella	Kecskemét	2020	Bács-Kiskun Megyei Kgy. Elnökének Kitüntető Díja
Marsi Béla	Kecskemét	2020	Bács-Kiskun Megyei Kgy. Elnökének Kitüntető Díja
Szabó Monika	Kecskemét	2020	Bács-Kiskun Megyei Kgy. Elnökének Kitüntető Díja
Arnold Adrien	Kalocsa	2020	Bács-Kiskun Megyei Közgyűlés Elnökének Elismerő Oklevele
Patakiné Gelányi Márta	Felsőszentiván	2020	Bács-Kiskun Megyei Közgyűlés Elnökének Elismerő Oklevele
Renner Bt.	Jánoshalma	2020	Bács-Kiskun Megye Gazdaságáért Díj
Szomor Dezső	Dömsöd, Apajpuszta	2020	Bács-Kiskun Megye Vidékfejlesztéséért Díj
Dr. Kiss József	Kecskemét	2020	Bács-Kiskun Megye Közigazgatásáért Díj
Csolyospálosi Tamburás Együttes	Csolyospálos	2020	Bács-Kiskun Megye Kultúrájáért Díj
Daróczi Csaba	Soltvadkert	2020	Bács-Kiskun Megye Kultúrájáért Díj

Név	Település	Év	Díj
Tóth Péter Lóránt	Kunszentmiklós	2020	Bács-Kiskun Megye Kultúrájáért Díj
Dr. Fekecs Dénes	Kecskemét	2020	Bács-Kiskun Megye Lakosságának Védelméért Díj
Önkormányzati Tűzoltó Parancsnokság	Kunszentmiklós	2020	Bács-Kiskun Megye Lakosságának Védelméért Díj
Schütz István	Bácsalmás	2020	Bács-Kiskun Megye Lakosságának Védelméért Díj
Béres Béla	Baja	2020	Bács-Kiskun Megye Közösségfejlesztéséért Díj
Máté Sándor és Sándorné	Szabadszállás	2020	Bács-Kiskun Megye Közösségfejlesztéséért Díj
Fekete Szabolcs	Kecel	2020	Bács-Kiskun Megye Közösségfejlesztéséért Díj
Csányi József	Kiskunfélegyháza	2020	Év Polgármestere Bács-Kiskun Megyében Díj
Kovács Antal	Csátalja	2020	Év Polgármestere Bács-Kiskun Megyében Díj
Csáki Béla Ifj.	Fülöpjakab	2020	Bács-Kiskun Megye Turizmusáért Díj
Márin Istvánné Dr.	Császártöltés	2020	Bács-Kiskun Megye Turizmusáért Díj
Dr. Danis László	Tiszakécske	2021	Bács-Kiskun Megye Egészségügyéért Díj
Forgóné Török Judit	Kunszentmiklós	2021	Bács-Kiskun Megye Egészségügyéért Díj
Dr. Judák József	Tázlár	2021	Bács-Kiskun Megye Egészségügyéért Díj
Hajdók Róbert	Baja	2021	Bács-Kiskun Megye Ifjúságának Neveléséért Díj
Suhajda Jánosné és Suhajda János	Kiskőrös	2021	Bács-Kiskun Megye Ifjúságának Neveléséért Díj
Vargyai Antalné	Bácsalmás	2021	Bács-Kiskun Megye Ifjúságának Neveléséért Díj
Fuchs József	Császártöltés	2021	Bács-Kiskun Megye Nemzetiségeiért Díj
Garai Ifjúsági Táncsoport	Gara	2021	Bács-Kiskun Megye Nemzetiségeiért Díj
Szőgyi László	Dusnok	2021	Bács-Kiskun Megye Nemzetiségeiért Díj
Horváth Gábor	Kecskemét	2021	Bács-Kiskun Megye Sportjáért Díj



Név	Település	Év	Díj
Szemes Gergő	Kunszentmiklós	2021	Bács-Kiskun Megye Sportjáért Díj
Kovács Zoltánné	Kerekegyháza	2021	Bács-Kiskun Megyei Kgy. Elnökének Kitüntető Díja
Sipos Sándor	Kecskemét	2021	Bács-Kiskun Megyei Kgy. Elnökének Kitüntető Díja
Szabó Katalin	Kecskemét	2021	Bács-Kiskun Megyei Kgy. Elnökének Kitüntető Díja
Cserép Lukács	Kiskunfélegyháza	2021	Bács-Kiskun Megyei Közgyűlés Elnökének Elismerő Oklevele
Izsáki Házitészta Kft.	Izsák	2021	Bács-Kiskun Megye Gazdaságáért Díj
Mogyi Kft.	Csávoly	2021	Bács-Kiskun Megye Gazdaságáért Díj
Szűcs Pál	Kunszentmiklós	2021	Bács-Kiskun Megye Vidékfejlesztéséért Díj
Cseh Tamás	Kecskemét	2021	Bács-Kiskun Megye Közigazgatásáért Díj
Korom Pálné	Kömpöc	2021	Bács-Kiskun Megye Közigazgatásáért Díj
Sükösdi PoHi dolgozói	Sükösd	2021	Bács-Kiskun Megye Közigazgatásáért Díj
Lisztes János	Lakitelek	2021	Bács-Kiskun Megye Tudományos Életének Fejlődéséért Díj
Dr. Schindler Árpád	Kiskunhalas	2021	Bács-Kiskun Megye Tudományos Életének Fejlődéséért Díj
Dr. Döme Ottó Emil	Kiskunhalas	2021	Bács-Kiskun Megye Kultúrájáért Díj
Kiskunmajsai Ifjúsági Fúvószenekari Egyesület	Kiskunmajsa	2021	Bács-Kiskun Megye Kultúrájáért Díj
Kőhalmi Csaba	Bácsalmás	2021	Bács-Kiskun Megye Lakosságának Védelméért Díj
Kalocsai Gerillakertész, Szabadidő, Vízisport és Környezetvédő Egyesület	Kalocsa	2021	Bács-Kiskun Megye Közösségfejlesztéséért Díj
Mártáné Czékus Györgyi	Tázlár	2021	Bács-Kiskun Megye Közösségfejlesztéséért Díj
Szigeccsán József	Baja	2021	Bács-Kiskun Megye Közösségfejlesztéséért Díj
Balogh Károly	Helvécia	2021	Év Polgármestere Bács-Kiskun Megyében Díj

Név	Település	Év	Díj
Domonyi László	Kiskőrös	2021	Év Polgármestere Bács-Kiskun Megyében Díj
Dr. Szilágyi László	Kunszentmiklós	2021	Bács-Kiskun Megye Nemzetközi Kapcsolataiért Díj
Jonathermál Zrt.	Kiskunmajsa	2021	Bács-Kiskun Megye Turizmusáért Díj
Bács-Kiskun Megyei Kórház	Kecskemét	2022	Bács-Kiskun Megye Egészségügyéért Díj
Bajai Szent Rókus Kórház	Baja	2022	Bács-Kiskun Megye Egészségügyéért Díj
Szent Kereszt Kórház	Kalocsa	2022	Bács-Kiskun Megye Egészségügyéért Díj
Kiskunhalasi Semmelweis Kórház	Kiskunhalas	2022	Bács-Kiskun Megye Egészségügyéért Díj
Városi Kórház	Kiskunfélegyháza	2022	Bács-Kiskun Megye Egészségügyéért Díj
Fuchs Attila	Akasztó	2022	Bács-Kiskun Megye Ifjúságának Neveléséért Díj
Laskovicsné Terzics Edit	Kiskunhalas	2022	Bács-Kiskun Megye Ifjúságának Neveléséért Díj
Dr. Szilágyiné Dr. Szinger Ibolya	Baja	2022	Bács-Kiskun Megye Ifjúságának Neveléséért Díj
Bátyai Hagyományőrző és Horvát Nemzetiségi Egyesület	Bátya	2022	Bács-Kiskun Megye Nemzetiségeiért Díj
Schön Mária	Hajós	2022	Bács-Kiskun Megye Nemzetiségeiért Díj
Kolics János	Kalocsa	2022	Bács-Kiskun Megye Sportjáért Díj
Polyák Imre	Hercegszántó	2022	Bács-Kiskun Megyéért Díj
Rausch Sándor (posztumusz)	Madaras	2022	Bács-Kiskun Megyéért Díj
Juhászné Kerekes Nikolett	Szeged	2022	Bács-Kiskun Megyei Kgy. Elnökének Kitüntető Díja
Nagy Györgyi	Kecskemét	2022	Bács-Kiskun Megyei Kgy. Elnökének Kitüntető Díja
Szekeres Béla	Kiskunmajsa	2022	Bács-Kiskun Megyei Kgy. Elnökének Kitüntető Díja
Merényi Jakab	Kiskunhalas	2022	Bács-Kiskun Megye Gazdaságáért Díj
TERRÁN Tetőcserépgyártó Kft.	Kunszentmiklós	2022	Bács-Kiskun Megye Gazdaságáért Díj
Tooltechnik Kft.	Szank	2022	Bács-Kiskun Megye Gazdaságáért Díj

Név	Település	Év	Díj
Ágoston Béla	Kecskemét	2022	Bács-Kiskun Megye Vidékfejlesztéséért Díj
Csanádi Lajos (posztumusz)	Kiskunhalas	2022	Bács-Kiskun Megye Vidékfejlesztéséért Díj
Balláné Kis Ilona	Petőfiszállás	2022	Bács-Kiskun Megye Közigazgatásáért Díj
Dr. Balogh Melinda	Ágasegyháza	2022	Bács-Kiskun Megye Közigazgatásáért Díj
Czabainé Csada Márta	Géderlak	2022	Bács-Kiskun Megye Közigazgatásáért Díj
Csomák Lászlóné	Szabadszállás	2022	Bács-Kiskun Megye Kultúrájáért Díj
Jankovszki Zoltánné	Kiskunfélegyháza	2022	Bács-Kiskun Megye Kultúrájáért Díj
Tapodiné Máté Ilona	Tiszakécske	2022	Bács-Kiskun Megye Kultúrájáért Díj
Rácz Róbert	Kiskunhalas	2022	Bács-Kiskun Megye Lakosságának Védelméért Díj
Rigó János	Kecskemét	2022	Bács-Kiskun Megye Lakosságának Védelméért Díj
Görgei-Reiner Rita	Baja	2022	Bács-Kiskun Megye Közösségfejlesztéséért Díj
Kereskedő Zoltán	Baja	2022	Bács-Kiskun Megye Közösségfejlesztéséért Díj
Turcsányi László	Kisszállás	2022	Bács-Kiskun Megye Közösségfejlesztéséért Díj
Á. Fűrös János	Csolyospálos	2022	Év Polgármestere Bács-Kiskun Megyében Díj
Németh Balázs	Bácsalmás	2022	Év Polgármestere Bács-Kiskun Megyében Díj
MagánZOO	Felsőlajos	2022	Bács-Kiskun Megye Turizmusáért Díj
Józsáné Dr. Kiss Irén	Lajosmizse	2023	Bács-Kiskun Vármegye Egészségügyéért Díj
Dr. Szász Éva	Kiskunhalas	2023	Bács-Kiskun Vármegye Egészségügyéért Díj
Olajos István	Lakitelek	2023	Bács-Kiskun Vármegye Ifjúságának Neveléséért Díj
Szabóné Lang Mária	Solt	2023	Bács-Kiskun Vármegye Ifjúságának Neveléséért Díj
Zsámboki Anna	Kecskemét	2023	Bács-Kiskun Vármegye Ifjúságának Neveléséért Díj
Balatináczy István	Hercegszántó	2023	Bács-Kiskun Vármegye Nemzetiségeiért Díj

Név	Település	Év	Díj
Schuszter Istvánné	Császártöltés	2023	Bács-Kiskun Vármegye Nemzetiségeiért Díj
Halácsi Tivadar István	Csolyospálos	2023	Bács-Kiskun Vármegye Sportjáért Díj
Somogyi Lajos	Ballószög	2023	Bács-Kiskun Vármegye Sportjáért Díj
Kis János	Kecskemét	2023	Bács-Kiskun Vármegyéért Díj
Vangel Imre	Kunszentmiklós	2023	Bács-Kiskun Vármegyéért Díj
Ballainé Svébis Márta	Bács-Kiskun Vármegyei Önkormányzati Hivatal	2023	Bács-Kiskun Vármegyei Kgy. Elnökének Kitüntető Díja
Frits Szilvia	Bács-Kiskun Vármegyei Önkormányzati Hivatal	2023	Bács-Kiskun Vármegyei Kgy. Elnökének Kitüntető Díja
Ripcse Péter	Bács-Kiskun Vármegyei Önkormányzata Bács-Kiskun Megyei Fejlesztési Ügynökség	2023	Bács-Kiskun Vármegyei Kgy. Elnökének Kitüntető Díja
Ganzair Kft.	Kiskunhalas	2023	Bács-Kiskun Vármegye Gazdaságáért Díj
Hugyecz Pál	Kiskunmajsa	2023	Bács-Kiskun Vármegye Gazdaságáért Díj
Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesülete	Kecskemét	2023	Bács-Kiskun Vármegye Vidékfejlesztéséért Díj
Vargyas Mihály (posztumusz)	Dunaszentbenedek	2023	Bács-Kiskun Vármegye Közigazgatásáért Díj
Vincze Jánosné	Szank	2023	Bács-Kiskun Vármegye Közigazgatásáért Díj
Genevation Aircraft Kft.	Jakabszállás	2023	Bács-Kiskun Vármegye Tudományos Életének Fejlődéséért Díj
Sáli Levente	Kiskunhalas	2023	Bács-Kiskun Vármegye Kultúrájáért Díj
Tetézi Lajos	Izsák	2023	Bács-Kiskun Vármegye Kultúrájáért Díj
Zsigó Józsefné	Kecskemét	2023	Bács-Kiskun Vármegye Kultúrájáért Díj
Babák Péter	Kecskemét	2023	Bács-Kiskun Vármegye Lakosságának Védelméért Díj
Faddi József	Sükösd	2023	Bács-Kiskun Vármegye Lakosságának Védelméért Díj

Név	Település	Év	Díj
Ossó János	Baja	2023	Bács-Kiskun Vármegye Lakosságának Védelméért Díj
Balogh Csaba Zoltán	Homokmégy	2023	Bács-Kiskun Vármegye Közösségfejlesztéséért Díj
Nemes Lászlóné	Uszód	2023	Bács-Kiskun Vármegye Közösségfejlesztéséért Díj
Szász János	Petőfiszállás	2023	Év Polgármestere Bács-Kiskun Vármegyében Díj
Visnyei Miklós	Zsana	2023	Év Polgármestere Bács-Kiskun Vármegyében Díj
Fekete András	Felsőszentiván	2023	Bács-Kiskun Vármegye Nemzetközi Kapcsolataiért Díj
Kovács Zoltán (posztumusz)	Kecskemét	2023	Bács-Kiskun Vármegye Turizmusáért Díj
Ladó-Rec Kft.	Balotaszállás	2023	Bács-Kiskun Vármegye Fenntarthatóságáért Díj
Bergmann János	Kalocsa	2024	Bács-Kiskun Vármegyéért Díj
Haldorádó Team Kft.	Kiskunhalas	2024	Bács-Kiskun Vármegye Gazdaságáért Díj
Mazug Tibor	Baja	2024	Bács-Kiskun Vármegye Gazdaságáért Díj
Varga Antal	Kiskunfélegyháza	2024	Bács-Kiskun Vármegye Gazdaságáért Díj
Deutschné Sipos Irén	Kecskemét	2024	Bács-Kiskun Vármegye Turizmusáért Díj
"Árva Károly Józsefné Dr. Szilágyi Krisztina	Dusnok	2024	Bács-Kiskun Vármegye Egészségügyéért Díj
Bari József	Nagybaracska	2024	Bács-Kiskun Vármegye Egészségügyéért Díj
Dr. Botykai János	Dunapataj	2024	Bács-Kiskun Megye Közigazgatásáért Díj
Gózon Tamás	Kecskemét	2024	Bács-Kiskun Megye Közigazgatásáért Díj
Dr. Héjja Bella Emerencia	Pálmonostora	2024	Bács-Kiskun Vármegye Kultúrájáért Díj
Kerti István	Solt	2024	Bács-Kiskun Vármegye Kultúrájáért Díj
N. Kovács Zita	Baja	2024	Bács-Kiskun Vármegye Kultúrájáért Díj
Ballószögi Csillagvár Művészeti Alapítvány	Ballószög	2024	Bács-Kiskun Vármegye Ifjúságának Neveléséért Díj
Mayerné Simola Zsuzsanna	Bácsalmás	2024	Bács-Kiskun Vármegye Ifjúságának Neveléséért Díj

Név	Település	Év	Díj
Sebestyénne Márin Anna	Császártöltés	2024	Bács-Kiskun Vármegye Ifjúságának Neveléséért Díj
Gama-Kovács Gábor	Kiskunmajsa	2024	Bács-Kiskun Vármegye Lakosságának Védelméért Díj
Gyapjas János	Kecskemét	2024	Bács-Kiskun Vármegye Lakosságának Védelméért Díj
Keresztény Értelmiségiek Szövetsége	Kecskemét	2024	Bács-Kiskun Vármegye Közösségfejlesztéséért Díj
Kovács Imréné	Szabadszállás	2024	Bács-Kiskun Vármegye Közösségfejlesztéséért Díj
Szent Cecília Kórus	Baja	2024	Bács-Kiskun Vármegye Közösségfejlesztéséért Díj
Knipf János	Vaskút	2024	Bács-Kiskun Vármegye Nemzetiségeiért Díj
Kubatov Márton	Gara	2024	Bács-Kiskun Vármegye Nemzetiségeiért Díj
Sztojka Mariann	Kalocsa	2024	Bács-Kiskun Vármegye Nemzetiségeiért Díj
Szabó Gellért	Szentkirály	2024	Év Polgármestere Bács-Kiskun Vármegyében Díj
Takácsné Stalter Judit	Császártöltés	2024	Év Polgármestere Bács-Kiskun Vármegyében Díj
Decsi Dorina	Szalkszentmárton	2024	Bács-Kiskun Vármegye Sportjáért Díj
Vasas József	Kiskunhalas	2024	Bács-Kiskun Vármegye Sportjáért Díj
Gajág Kálmán	Kiskunhalas	2024	Bács-Kiskun Vármegyei Közgyűlés Elnökének Elismerő Oklevele
Umenhoffer Pál	Hajós	2024	Bács-Kiskun Vármegyei Közgyűlés Elnökének Elismerő Oklevele
Dóka Gábor	Kecskemét	2024	Bács-Kiskun Vármegyei Közgyűlés Elnökének Kitüntető Díja
Rádóczi Ildikó	Kiskunmajsa	2024	Bács-Kiskun Vármegyei Közgyűlés Elnökének Kitüntető Díja
Tóthné Dr. Hegedűs Adrienn	Kecskemét	2024	Bács-Kiskun Vármegyei Közgyűlés Elnökének Kitüntető Díja

5. számú melléklet: Bács-Kiskun Vármegye Önkormányzata 2030-ig szóló célkitűzéseiről és prioritásairól

Célok 2030	Területi önkormányzati szerepkör erősítése	Szolgáltatások színvonalának fejlesztése	Teljesítmény növelése	Költségtakarékos működés	Kommunikáció fejlesztése	Kapcsolati háló erősítése
Prioritási fókuszok 2030	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Terület-, vidék- és településfejlesztési feladatok koordinálása a tervezés és végrehajtás tekintetében a megye teljes területén.</li> <li>2. Aktív részvétel terület-, vidék- és településfejlesztési tervezésben.</li> <li>3. Részvétel a fejlesztési támogatások döntéshozatalában.</li> <li>4. Részvétel a projektmegvalósításban.</li> <li>5. Aktív szerepvállalás a helyi gazdaság kiegyenlített fejlődéséért.</li> <li>6. Erőforrásaink megőrzése és hatékony használata.</li> <li>7. Megyemarketing koordinálása, működés marketing centrumként.</li> <li>8. Fenntartható turizmusfejlesztés.</li> <li>9. Területrendezés, melynek középpontjában az ember, annak jóléte, valamint a környezetéhez való kölcsönhatása áll.</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Portfólió tisztítás és szervezetek közötti kompetenciák lehatárolása.</li> <li>2. Tervezés, végrehajtás és monitoring szervezeti elkülönítése.</li> <li>3. A stratégiai tervezés döntés előkészítő folyamatának szabályozása.</li> <li>4. Egyéni és szervezeti kompetenciafejlesztés.</li> <li>5. A minőségirányítási rendszer bevezetése.</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Az egyéni és szervezeti teljesítményértékelés, - növelés és hatékonyságmérés.</li> <li>2. A motivációs rendszer kidolgozása.</li> <li>3. Naprakész feladatnyilvántartási rendszer kialakítása.</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Költségek csökkentése.</li> <li>2. Bevételek növelése.</li> <li>3. Pénzügyileg fenntartható projektek generálása</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Külső és belső kommunikáció erősítése elfogadott kommunikációs stratégia mentén.</li> <li>2. A kifelé irányuló kommunikáció hálózatosodása.</li> <li>3. Vezetői információs rendszer bevezetése.</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. A civil szervezetekkel kialakult együttműködés erősítése.</li> <li>2. Az egyházakkal való együttműködés erősítése.</li> <li>3. Szakmai szervezetekkel való együttműködés erősítése.</li> <li>4. Megyei szervezetekkel való együttműködés erősítése.</li> <li>5. Határon átnyúló, elsősorban nemzeti kapcsolatok erősítése.</li> <li>6. Vállalkozói szférával való együttműködés erősítése.</li> <li>7. Ágazatok közötti formális és informális együttműködések koordinálása.</li> <li>8. Partnerségi egyeztetések</li> </ol>

## 6. számú melléklet: Az ITP 2021-2027 módosításairól

Az eredeti dokumentum elkészítésekor a TOP Plusz, illetve vármegyei forráskezeiről a Kormány még nem döntött, a 2021-2027 időszakra vonatkozó TOP Plusz pénzügyi keretének területi felosztásáról az 1086/2022. (II. 23.) Korm. határozat rendelkezik. A 2021-2027-es programozási időszak partnerségi megállapodása és az operatív programok szakmai tartalma még nem voltak véglegesek, de az Európai Unióval folytatott tárgyalások, a 2021-2027 időszak hazai operatív programjainak összehangolása, illetve a 2021-ben megjelent TOP Plusz pályázati felhívások alapján a TOP Plusz indikatív forráskerete, valamint a finanszírozó alapok (ERFA, ESZA +) egymáshoz viszonyított aránya megváltozott. A lezajlott egyeztetések nyomán a TOP Plusz keretösszege az operatív programok közötti átcsoportosításoknak köszönhetően 163 milliárd forinttal növekedett, továbbá a humáninfrastruktúra fejlesztésére fordítandó keretösszeg növelése miatt a TOP Plusz eddigi forráskeretén belül alapok közötti átcsoportosítás is történt. Az új vármegyei, a 2021-2027 időszakra vonatkozó TOP Plusz pénzügyi keretének területi felosztásáról az 1086/2022. (II. 23.) Korm. határozat rendelkezik.

A fenti változások tették indokolttá a Kormány által elfogadott előzetes ITP-k módosítását - így az előzetes Bács-Kiskun megyei ITP (ITP 1.0) felülvizsgálatát is.

Az ITP 2021-2027 1.0 módosítása a fentiek értelmében a következőkre terjedt ki:

- a vármegyei forráskeret megemlése (107,829 milliárd forint),
- az ERFA és ESZA + alapok egymáshoz viszonyított arányának módosulása (ERFA 94,787 milliárd forint, ESZA +13,042 milliárd forint),
- csökkentésre került a TOP\_Plusz-3.1.1-21 „Megyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések” és TOP\_Plusz-3.1.3-21 „Helyi humán fejlesztések” című felhívások keretösszege. Az átcsoportosításra kerülő (ESZA+) forrás a TOP\_Plusz-3.3.4-21 „Köznevelési infrastruktúra fejlesztése” című felhíváson (ERFA) kerül felhasználásra,
- a TOP\_Plusz-3.3.4-21 forráskeret felhasználásának tervezésénél szükséges volt érvényesíteni, hogy a megyei keret 80%-a a tankerületi központokra kerüljön allokálásra, ez szintén OP-elfogadási feltétel. A tankerületi központok is a „Kiemelt kedvezményezett” forrásfelhasználási módba tartoznak, így csak az azon felül allokált forráskeretet szükséges a meglévő forrásfelhasználási módok között tervezni,
- új felhívás került betervezésre TOP\_Plusz-1.1.4-21 „Aktív turizmus fejlesztése” címmel 3 633 901 840 millió Ft keretösszeggel,
- megemlése került a TOP\_Plusz-2.1.1-21 felhívás 2 884 049 080 forinttal gyógyfürdők energetikai korszerűsítésének céljából. Minden olyan gyógyfürdő jogosult TOP\_Plusz-2.1.1-21 felhívásra projektet benyújtani, amely Budapest Főváros Kormányhivatalának országos nyilvántartásában szerepel és nem nemzetközi jelentőségű (nemzetközi jelentőségűnek tekintendő a Nemzeti Turizmusfejlesztési Stratégia 2.0 dokumentum 242. oldalán zászlóshajónak nevezett gyógyfürdő),
- a TOP\_Plusz-1.1.2-21 számú, „4+5 számjegyű utak fejlesztése” című felhívás keretösszege 7 384 049 080 forintra emelkedett,
- pontosítottuk a döntés-előkészítő bizottság területi kiválasztási eljárásrend szerinti döntési folyamatát,



- A TOP\_Plusz-1.2.1-21, a TOP\_Plusz-3.3.1-21 és a TOP\_Plusz-3.3.2-21 felhívások kapcsán forrásátcsoportosításokat kezdeményezünk.

Az ITP 2021-2027 1.0 a TOP Plusz akkor aktuális változata, az 1086/2022. (II. 23.) Korm. határozat és a Pénzügyminisztérium útmutatása alapján került átdolgozásra, előre meghatározott formai és tartalmi követelmények szerint, és véleményezésre megküldésre került a Pénzügyminisztériumnak, amely a dokumentumot jóváhagyta. Az irányító hatóság által lezárt minőségbiztosításokat követően kerülhetett volna Kormány elé újból benyújtásra, ez azonban nem történt meg. A 2022 tavaszán a vármegyei közgyűlés által elfogadott, de Kormány által nem tárgyalat dokumentum az ITP 2.0 verziószámot kapta.

Az ITP 2021-2027 2. számú módosítása az 1658/2021. (IX. 24.) Korm. határozatban a Kormány által elfogadott előzetes integrált területi programok módosítására irányult, figyelembe véve az időközben elkészített 2.0 verziót. Az ITP 2021-2027 2.0 módosításának oka, hogy a TOP Plusz elfogadására került 2022. december 22-én a C(2022)10008 számú brüsszeli Bizottsági határozattal. Az elfogadott verzió legfőbb változásai az alábbiak voltak:

- A TOP Plusz 1.1 intézkedésből önálló prioritás jött létre TOP Plusz 6. prioritási tengelyként. A prioritások új megnevezése: 1. prioritás: Élhető vármegye; 6. prioritás: Versenyképes vármegye.
- A TOP Plusz forráskeretének legalább 65%-át a legkevésbé fejlett négy régióban szükséges felhasználni.
- A TOP Plusz forráskeret legalább 10%-át a komplex programmal fejlesztendő járásokban (36 LHH járás) szükséges felhasználni.
- A 4 és 5 számjegyű, állami tulajdonban lévő közutak fejlesztésére a TOP Plusz 1. és 6. prioritások együttes keretösszegének legfeljebb 15%-a fordítható, a 290/2014. (XI. 6.) Korm. rendelet szerinti kedvezményezett járásokban megvalósuló fejlesztésekre, kiemelt figyelemmel a 36 komplex programmal fejlesztendő járásra. Nem kedvezményezett járásban indokolt esetben (pl.: több járást érintő úthálózat folytatólagos felújítása vagy hátrányos helyzetű járás teljes úthálózatának igazoltan megfelelő útminősége esetén) fordítható támogatás.
- Energetikai fejlesztésekre a TOP Plusz 2. prioritáson vissza nem térítendő támogatás tervezett a 290/2014. (XI. 26.) Korm. rendelet szerinti kedvezményezett járásokban, valamint az 5.000 fő alatti településeken megvalósuló fejlesztések esetében. Az ország többi területén megvalósuló fejlesztések esetén kombinált (hitel+VNT) támogatás tervezett. Az eszköz alkalmazásának közgazdasági indoka a támogatott tevékenységek részbeni megtérülő jellege.
- A TOP Plusz az alap és középfokú köznevelési intézmények, illetve kollégiumok fejlesztésére tervezett források legalább 90%-át az állami intézmények támogatására fordítja. Magán oktatási intézményeket nem támogat.
- A TOP Plusz a 36 komplex programmal fejlesztendő járás területén megvalósuló beruházások támogatására fordítja az alap- és középfokú köznevelési intézmények fejlesztésére tervezett keretösszeg legalább 15%-át.
- A TOP Plusz a 36 komplex programmal fejlesztendő járás területén megvalósuló beruházások támogatására fordítja a helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztésére tervezett keretösszeg legalább 15%-át.
- Fenntartható városfejlesztés keretében az útberuházások stratégiával alátámasztva támogathatók.

- Szociális célú városrehabilitáció célú projektekben alapvető elvárás lett a deszegregáció megvalósítása a program keretében a szegregált területen élő hátrányos helyzetű lakosok egy része a város integrált területére kell költözzön, ezzel csökkentve a meglévő szegregátum, veszélyeztetett terület méretét, lakos- és lakásszámát.

A fenti változások indokoltá tették az előzetes integrált területi programok, így az előzetes Bács-Kiskun vármegyei ITP 2021-2027 (ITP 2.0) felülvizsgálatát is -, amelyek az irányító hatóság által lezárt minőségbiztosításokat követően kerültek Kormány elé újból benyújtásra. Az ITP 2021-2027 2. számú módosítása a fentiek értelmében a következőkre terjedt ki:

- a TOP\_Plusz-3.3.3-21 „Köznevelési infrastruktúra fejlesztése” forráskeret felhasználásának tervezésénél szükséges volt érvényesíteni, hogy a megyei keret 90%-a tankerületi központokra kerüljön allokálásra, mely OP-elfogadási feltétel. A tankerületi központok a „Kiemelt kedvezményezett” forrásfelhasználási módba tartoznak, illetve a fenntartható városok területén megvalósuló fejlesztéseket ezek forrásfelhasználási módjára, a 3.4.1 Fenntartható humán infrastruktúra felhívásra terveztük,
- a 3.4.1 "Fenntartható humán infrastruktúra" felhívásra, fenntartható város forrásfelhasználási mód tartalmazza a Bács-Kiskun Megyei Pedagógiai Szakszolgálat fejlesztési igényét is,
- új felhívás kerül betervezésre TOP\_Plusz-1.1.2 „Klímatudatosság, éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás” címmel 500 millió Ft keretösszeggel,
- a TOP Plusz 1.1 intézkedésből önálló prioritás jött létre TOP Plusz 6. prioritási tengelyként, így az 1. prioritásról a 6. prioritásra soroltuk át a „Helyi gazdaságfejlesztés”, a „4 és 5 számjegyű utak fejlesztése”, a „Helyi és térségi turizmusfejlesztés”, az „Aktív turizmus fejlesztése”, a „Fenntartható versenyképes városfejlesztés” című felhívásokat.
- az energetikai fejlesztések esetében a kombinált (hitel+VNT) támogatás a kecskeméti járás 5000 fő feletti településeit érinti,
- Baja MJV közigazgatási területén megvalósuló fejlesztéseket a fenntartható város forrásfelhasználási módba soroltuk át, melynek oka, hogy az egyházak hitéleti és közcélú tevékenységének anyagi feltételeiről szóló 1997. évi CXXIV. törvény és egyéb törvények módosításáról szóló 2022. évi I. törvény 36. §-a által megállapított Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 21. § (3) bekezdése és annak 3. számú melléklet 1. pontja értelmében Baja város 2022. május 1. napján a törvény erejénél fogva megyei jogú városi rangra emelkedett,
- a TOP\_Plusz-1.2.1, a TOP\_Plusz-1.2.3, a TOP\_Plusz-1.3.1, a TOP\_Plusz-1.3.2, a TOP\_Plusz-2.1.1, a TOP\_Plusz-2.1.2, a TOP\_Plusz-2.1.4, a TOP\_Plusz-3.1.1, a TOP\_Plusz-3.1.3, a TOP\_Plusz-3.3.1, a TOP\_Plusz-3.3.2, a TOP\_Plusz-3.3.3, a TOP\_Plusz-3.4.1, a TOP\_Plusz-6.1.1, a TOP\_Plusz-6.1.3 és a TOP\_Plusz-6.2.1 felhívások kapcsán forrásátcsoportosításokat kezdeményezünk, melyet az 1.számú táblázat összegez.

Az ITP 2021-2027 2.0 a TOP Plusz akkor aktuális változata, az 1086/2022. (II. 23.) Korm. határozat és a Pénzügyminisztérium útmutatása alapján került átdolgozásra, előre meghatározott formai és tartalmi követelmények szerint. A Bács-Kiskun vármegyei ITP módosításának egyeztetési változata véleményezésre megküldésre került a Pénzügyminisztériumnak, amely a dokumentumot jóváhagyta. A Közgyűlés 3/2023 (III.31.) határozatával fogadta el a dokumentumot, míg a Kormány az 1196/2023. (V. 15.) Korm. határozatában döntött a TOP Plusz keretében megvalósuló integrált területi programok elfogadásáról. A dokumentum az ITP 2021-2027 3.0 verziószámot kapta.

Az ITP 2021-2027 3. számú módosítását a 256/2021. (V. 18.) Korm. rendelet 68.s alapján az Irányító Hatóság kezdeményezte, melynek indoka, hogy az integrált területi program Kormány általi elfogadása óta több változás is történt:

- az Önkormányzat által kezdeményezett és az irányító hatóság által engedélyezett területspecifikus melléklet módosítások átvezetése az ITP-ben a TOP\_Plusz-1.2.3 Belterületi utak fejlesztése, TOP\_Plusz-2.1.1 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése, a TOP\_Plusz-3.1.3 Helyi humán fejlesztések, a TOP\_Plusz-3.3.2 Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése, a TOP\_Plusz-3.3.3 Köznevelési infrastruktúra fejlesztése, a TOP\_Plusz-6.1.3 Helyi és térségi turizmusfejlesztés, a TOP\_Plusz-6.1.4 Aktív turizmus fejlesztése felhívások esetében;
- az előző ponton túli forrásfelhasználási módok közötti átcsoportosítás a TOP\_Plusz-1.2.1 Élhető települések, a TOP\_Plusz-3.3.1 Gyermekeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése, TOP\_Plusz-6.1.1 Helyi gazdaságfejlesztés felhívások esetében;
- a fenntartható városok (Baja, Kecskemét) indikátorvállalásainak rögzítése az elfogadott TOP-Plusz városfejlesztési programterveik alapján;
- a TOP Plusz Monitoring Bizottság által elfogadott kiválasztási kritériumok beillesztése.

Az ITP 2021-2027 3.0 a TOP Plusz aktuális változata, az 1086/2022. (II. 23.) Korm. határozat és a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium útmutatása alapján került átdolgozásra, előre meghatározott formai és tartalmi követelmények (Útmutató a vármegyék integrált területi programjainak kidolgozásához és megvalósításához 2021-2027 - 5.0 verzió) szerint. A Bács-Kiskun vármegyei ITP 2021-2027 4.0 egyeztetési változata véleményezésre megküldésre került az irányító hatóságnak, amely a dokumentumot jóváhagyta, a Közgyűlés pedig 13/2024 (IV.26.) határozatában fogadta el.

7. számú melléklet: A TOP-5.3.2-17-BK1-2018-00001 azonosító számú „Az Érték – Élmény – Egészség megjelenítése közösségi programokban” című projekt eredményeinek részletes bemutatása

A Közgyűlés 58/2018. (IV.27.) határozatával döntött arról, hogy támogatási kérelmet nyújt be a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretében kiírásra került TOP-5.3.2-17 kódszámú, „Megyei identitás erősítése” című felhívásra, melynek fő célkitűzése közösségi, térségi, megyei és települési identitást erősítő akciók megvalósítása közösségi programok, szabadidős programok szervezésével, kulturális és természeti örökség megismertetésére irányuló tevékenységekkel, megyei értékek megőrzésére irányuló helyi/térségi/megyei közösségi programokkal, hagyományalapú tudás erősítésére épülő programok generálásával, amelyek által fejlődik a közösség egymás iránti felelősségtudata. A támogatási kérelmet 2018. június 28-án benyújtottuk. A Pénzügyminisztérium Regionális Fejlesztési Programok Végrehajtásáért Felelős Helyettes Államtitkárság IKT-2018-603-I1-00013257 iktatószámú Értesítés támogatási kérelmének támogatásáról tárgyú levelében 300 millió forint összegű vissza nem térítendő támogatás odaítéléséről adott tájékoztatást. A TOP-5.3.2-17-BK1-2018-00001 azonosítószámú támogatási szerződés 2019. január 15. nappal vált hatályossá.

2023. november 30. nappal lezárult a TOP-5.3.2-17-BK1-2018-00001 azonosítószámú, „Az Érték – Élmény – Egészség megjelenítése közösségi programokban” című pályázat fizikai megvalósítása. A projekt végrehajtása során az alábbi eredményeket értük el:

Beszerezésre került 11 darab 3D nyomtató és egy darab tárgy-szkenner. A 3D nyomtatók a projekt futamideje alatt a vármegye területén működő oktatási intézményekhez kerültek, ahol a diákok szakkörök keretében ismerkedhettek és használhatták a technológiát.

Kifejlesztésre került a 3D nyomtatók használatához szükséges magyar nyelvű tananyag, a szakköröket szervező tanárok használati képzésben részesültek. 12 hónapon keresztül mentori szolgáltatás állt rendelkezésükre.

Az élménylánc kialakítása során 27 darab élményelem került feltárássra. A projektelem során Bács-Kiskun vármegye településein olyan tudásbirtokosokat kerestünk, akiknek az élet bármely területén meglévő, felhalmozódott tudása/képessége/tevékenysége érdeklődésre tarthat számot, megismerése élményforrást adhat a helybéli, környező lakosoknak, és az idelátogatóknak.

Az Önkormányzat a Bács-Kiskun vármegyei identitástudat erősítése, valamint a vármegyei közösségek aktivizálása érdekében szakértői szolgáltatás igénybevételével termékkosarak és kistermelők hálózatának kialakítását valósította meg.

A tevékenység célja, Bács-Kiskun vármegye három tájegységében – Homokhátság, Dunamente, Felső-Bácska – a tájörzet hagyományos termékeit termelő és feldolgozó, kistermelői élelmiszert előállító gazdálkodók közösségformálása, az együttműködési hajlandóság erősítése, hálózati kezdemény kialakítása volt. Ennek elérése érdekében a kistermelők által előállított autentikus termékek feltárása, tájegységenként egy-egy termékkosár kialakításával valósult meg.

11 járásban 12 településen fórum jelleggel rendezvényeket tartottunk, ahol megmutattuk a projektben elért eredményeket.

11 alkalommal tartottunk 5 napos napközis gyermek táborokat 2020-2021 években, Kiskőrös, Drágszél, Kunszentmiklós, Bácsalmás, Orgovány, Tiszaalpár, Dunafalva, Gátér, Jánoshalma, Kiskunmajsa, Kisszállás településeken. Táboronként 15 gyermek nyaralását tudtuk színesebbé tenni.

Elkészült a vármegye történeteit bemutató Meseföld és Legendás út című könyv és a Legendárium térkép. Bács-Kiskun megye 11 járásában térségi referenseket bízunk meg a helyi történetek, mondák, legendák gyűjtésével, valamint a vármegye lakosságát is felkértük erre a feladatra. A gyűjtést követően helytörténeti szakértő ellenőrizte a történetek forrását, hitelességét. Ezt követően szépirodalmi alkotói szolgáltatás keretében a mesekönyv és a legendáskönyv szerzője az írás megkezdése előtt a történeteket szinopszisokba rendezte, amelyet a helytörténeti szakértő ismételt lektorált. 20 mese és 50 legenda írói alkotói tevékenységével együtt megkezdődött a könyveket illusztráló karakterek művészi grafikai kivitelezése. A karakterek alkotásának folyamatát is a helytörténeti szakértő ellenőrizte. A véglegesnek szánt kéziratot a helytörténeti szakértő mellett nyelvhelyességi korrektor is ellenőrizte. A kiadványszerkesztést, azaz a kézirat, az illusztrációs elemek és a karakterek könyvtervnek megfelelő formátumba illesztését a projektmunkatársakkal saját teljesítésben láttuk el. A Mesekönyv és Legendásút könyvek 4500-4500 példányban jelentek meg, a térkép 15.000 példányban. A könyvek ingyenes terjesztése a Bács-Kiskun vármegyei intézmények részére megtörtént. Mindkét könyv kiadványunk hangoskönyv formájában is elérhető.

A vármegyei értékekre alapozva két társasjátékot is kifejlesztettünk. A Boróka című játék célja, melyet 12 éves kortól ajánlunk, Bács-Kiskun vármegye természeti kincseinek megismerése, valamint a környezettudatos magatartás erősítése. A játékosok feladata Bács-Kiskun vármegye egy-egy területének megőrzése, fejlesztése. A területeket különböző kártyák gyűjtésével lehet védeni, fejleszteni a következő szempontok szerint: növény- és állatvilág, ismeretterjesztés, környezetvédelem és egészséges életmód. A játékban megjelenik többek között a bugaci pusztá, a Kiskőrösi-turjános, a Kolon-tó, a Péteri-tó, a Szelidi-tó, a Szikra és az Alpári-rét valamint a Töserdő. A játékosok így játékos formában gazdagodhatnak olyan információkkal, mint például, hogy az adott növény milyen védettségi fokozatú, az adott faj mely növénnyel, növényekkel alkothat növénytársulást, az adott egyed az állatok mely csoportjába tartozik, illetve, hogy az adott állat mivel táplálkozik.

A Merre vagy, Tóbiás? egy gyerekeknek szóló társasjáték, amelyben a Bács-Kiskun vármegyéhez köthető meséket és legendákat feldolgozó Meseföld és Legendás út című könyvek szereplői jelennek meg. A társasjáték kooperatív, ami azt jelenti, hogy a játékosok csak akkor nyerhetnek, ha együttműködnek. A játék célja, hogy Bács apó kecskéjét, Tóbiást hazavezessük, aki elcsatangolt otthonról, és nem tudja, hogy merre induljon haza. A játékot már 4 éves kortól ajánljuk.

„Mesélő” szobrokat készítettünk: Bács apó, Kun pajti, Tóbiás a hírös kecske, Peti cigány a Meseföld című könyv karakterei jelennek meg. A hősök műgyantából elkészültek és Nemesnádudvaron csalogatják a látogatókat egy közös szelfire. A közösségi médiában így tud gyorsan terjedni a vármegyei történetek híre és növekedni a könyvek, hangoskönyvek, rajzfilmek, homokanimációk megtekintése.

11 járásban szerveztünk sportrendezvényeket, ahol a Meseföld karaktereinek megjelenése mellett 1240 fő vett részt az aktív egészségmegőrzési célú mozgásban.

Segítettük az értéktár bővítését: A projektben feladat volt a helyi és a vármegyei értékek gyűjtése, valamint a felkutatott értékeknek az értéktárban történő megjelenéséhez szükséges adminisztrációs tevékenységek segítése. Az eljárás és az értéktárba kerüléshez szükséges tevékenységek megismertetése érdekében útmutatóként értéktár kódexet is összeállítottunk. A projekt megvalósítási ideje alatt 33 db javaslat érkezett be értékek vármegyei értéktárba történő felvétel érdekében, illetve 379 darab települési értéket vettünk nyilvántartásba.

Megtartottuk a Megye Napok 2019 rendezvényt: A rendezvény a meglévő Libafesztivál (Kiskunfélegyháza) kiegészítő rendezvénye, elkülönülve, 11 sátorral bemutatva járásainkat, értékeinket, kultúránkat. A Nemzeti Művelődési Intézet közreműködésével konferenciát szerveztünk. A rendezvény kiegészült továbbá Daróczi kiállítással, oklevél átadással, felvonulással, néptáncos fellépésekkel.

2021. szeptember 3-5. napokon Kiskőrös településen MI Napunk rendezvényt szerveztünk és tartottunk.

Kiadásra került a Bács Megyeháza újság: Elkészült Bács-Kiskun Vármegye Önkormányzat időszaki kiadványa a Bács Megyeháza 2023 őszi lapszáma. A periodika 237.000 példányban került kinyomtatásra. Az újság postai úton jutott el a vármegye magán postaládáiba, illetve intézményeibe és főleg a polgármesteri hivatalokba mind a 119 településünkön.

Értékoröket képeztünk: A programelem célja olyan közösségi, vezetői kompetenciák kialakítása, erősítése, olyan ismeretek, metódusok és jó gyakorlatok átadása, amelyek hozzájárulnak ahhoz, hogy

- a résztvevők helyi közösségek vezetőjeként, szervezőjeként a megyei identitás erősítésével és az alkotó közösségi aktivitás élénkítésével csökkentsék a saját területükön az elvándorlást, erősítsék a helyben boldogulást és versenyképességet segítő társadalmi és gazdasági együttműködéseket;
- a résztvevők megismerjék és alkalmazni tudják a közösségi vezetés módszereit, képessé váljanak a települési közösség sokoldalú erőforrásainak feltárására, aktivizálására és bevonására, a civil aktivitás támogatására, az alulról jövő kezdeményezések erősítésére,
- a megye települési közösségei tudatosan készüljenek a folyamatos változásokra, az állandó kihívásokra
- az értékorientált térségi fejlesztés módszereinek megismerése, alkalmazása.

A programelem célcsoportja Bács-Kiskun vármegye területén az aktív településvezetők, intézményvezetők, települési közösségek vezetői, közösségfejlesztők.

A vármegye értékeit, a projektben elért eredményeket promóciós céllal mutatta meg településeinken, rendezvényeinken a mesebusz. A jármű installációival, egyedi grafikáival, video kép- és hanganyagaival vármegye szerte a Meseföld és Legendás út atmoszféráját teremtette meg. Az attrakcióhoz helyi kézműves termékekből álló kóstoltatást is szerveztünk.

A fenti tevékenységek az alábbiak szerint érintették Bács-Kiskun vármegye településeit:

- Megye Napok 2 településen valósultak meg.
- Sport rendezvények 11 településen valósultak meg.
- Mesebusz 56 településen járt.
- Közösségi találkozók, eredménybemutatók 12 településen valósultak meg.
- Mi Napunk 1 településen volt.
- gyermektábor 11 településen volt.
- 3D nyomtató képzés és nyomtatók kihelyezése 11 településen történt meg.
- Az értékkosár projektelem 31 települést érint.
- Az élményfüzér 26 települést érint
- Az 5 darab szelfi szobor 1 településen került elhelyezésre.
- Új értékek 25 településről kerültek felvételre.
- Kiadványainkat (Bács Megyeháza, Meseföld, Legendás út, térképek, társasjátékok) pedig mind a 119 Bács-Kiskun vármegyei településre eljuttattuk.

A projekt megvalósítása során több mint 250 ezer lakost értünk el.

## 8. számú melléklet: A TOP-5.3.2-17-BK1-2019-00002 azonosító számú „Bács-Kiskun boldoggá tesz” című projekt eredményeinek részletes bemutatása

A Közgyűlés a Támogatási kérelem benyújtása a TOP-5.3.2-17- kódszámú „Megyei identitás erősítése” című pályázatra szóló 46/2019. (VIII.30.) határozatával döntött a támogatási kérelem összeállításáról. A pályázat 2019. szeptember 30. napon került benyújtásra. 2020. február 1. nappal a Pénzügyminisztérium Regionális Fejlesztési Programok Végrehajtásáért Felelős Helyettes Államtitkárság vezetője a pályázatot támogatásra érdemesnek ítélte.

2023. november 30. nappal lezárult a TOP-5.3.2-17-BK1-2019-00002 azonosítószámú, Bács-Kiskun boldoggá tesz című pályázat fizikai megvalósítása. A projekt végrehajtása során elért eredményeink:

Településvezetői képzéssorozatot szerveztünk. Településvezetők, mint közösségi szereplők részére képességeik fejlesztése érdekében 8 modulból álló, tréningjellegű képzéssorozatot tartottunk, melyek önállóan is értelmezhetőek, de egymásra is építhetőek voltak az alábbi témakörök szerint:

- Az önkormányzati stratégiatervezés alapjai (2022.11.10.)
- A településfejlesztés alapjai (2022.11.24.)
- LEAN Office, az irodai hatékonyságfejlesztés alapjai (2022.12.08.)
- Csoportos döntéshozatal, mint a testületi működés alapelve (2023.01.19.)
- Együttműködés a civil szervezetekkel (2023.02.02.)
- A közösségi média innovatív alkalmazási lehetőségei (2023.02.16.)
- Időgazdálkodás – Time management (2023.03.02.)
- Konfliktuskezelés (2023.03.23.)

A képzések célcsoportja: településvezetők, azaz polgármesterek, alpolgármesterek, jegyzők, továbbá cégvezetők, nonprofit szervezetek tagjai, média képviselői, kulturális szakemberek.

Folytatódott az értéktár bővítés: A helyi és a vármegyei értékek gyűjtése, valamint a felkutatott értékeknek az értéktárban történő megjelenéséhez szükséges adminisztrációs tevékenységek segítése valósult meg. A projekt megvalósítási ideje alatt 15 db javaslat érkezett be értékek vármegyei értéktárba történő felvétele érdekében, illetve 147 darab települési értéket vettünk nyilvántartásba.

2 darab rajzfilmet készítettünk: A Bács-Kiskun vármegyei identitástudat erősítéseként elkészült két rajzfilm, amelyek irodalmi alapanyaga a vármegyében gyűjtött két olyan történet, melyeket Császár Levente alkotó a Meseföld című könyvében dolgozott fel, és amelyekhez Borbás Zoltán grafikai terveket, könyvillusztrációt készített. A rajzfilmek ezeket a grafikai terveket, illusztrációkat felhasználva jöttek létre, kb. 5 perces, hagyományos, kétdimenziós animációs filmként. A rajzfilmeket a Kecskeméti Rajzfilmstúdió készítette el. A gólyacsősz és A megrepedt torony című animációs filmek készültek el, melyek elérhetőek az Önkormányzat Youtube csatornáján, a megtekintések majdnem elérték a 15 ezres nézőszámot.



11 alkalommal tartottunk közösségi találkozókat, melyek célja volt a projekt eredményeinek, a létrehozott értékeknek a megismertetése, tovább kommunikálásának elősegítése a társadalom szélesebb rétegei felé. Bemutatásra kerültek az elkészült társasjátékok, mesekönyvek, foglalkoztatók, mesefilmek. 2022. október 5-én a közösségi találkozók keretében mutattuk meg a sajtó számára a rajzfilmeket. Ez alkalommal nyílt lehetőség az alkotókkal való találkozásra is.

Hat alkalommal Borzák Tibor alkotóval találkozhattak az érdeklődők a „Rokonom, Petőfi” Községi találkozó keretében, melynek célja a helyi hősök, kiemelkedő személyiségek által a helyhez kötődés és vármegyei identitás erősítése volt. A pódiumbeszélgetéseknek az alábbi települések adtak otthont:

- 2023. május 22. Dunavecse
- 2023. május 24. Kecskemét
- 2023. május 31. Kiskunfélegyháza
- 2023. június 3. Szalkszentmárton
- 2023. június 1. Kunszentmiklós
- 2023. június 10. Szabadszállás

2023. szeptember 8-án szakmai tájékoztató napot tartottunk a helyi humánfejlesztések tapasztalatairól és a települési és vármegyei Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretén belül megvalósított projektek, közösségi folyamatok folytatási lehetőségeiről.

2023. szeptember 23-án Nemesnádudvaron a Meseföld és Legendás út könyvek alkotóival, az azokban szereplő karaktereket megalkotó művészekkel, a megvalósításban részt vevő szolgáltatókkal találkoztunk és cseréltünk tapasztalatot a széles közönség bevonásával a helyi közösségfejlesztési folyamatok témában.

2023. október 18-án a Baja Szent László ÁMK Általános Iskolája 3/b. osztályos tanulói részére játékos nap keretében mesefilm vetítés, mesekönyvből felolvasás, társasjáték keretében közösségi eredmények bemutatása történt meg.

2023. október 25-én Helvécia-Ballószög Általános Iskola Feketeerdői Általános Iskolája 3. osztályos tanulói részére játékos nap keretében mesefilm vetítés, mesekönyvből felolvasás, társasjáték keretében közösségi eredmények bemutatása.

5 alkalommal rendeztünk polgármesteri fórumot, melyeken a térség polgármesterei és jegyzői a legfontosabb aktualitásokról, sikeres gyakorlatokról, új trendekről kaptak információt és segítséget mindennapi vezetői munkájukhoz. Ebből egy alkalommal műhelymunkával egybekötött, kifejezetten a turisztika témakörét érintő konferenciát szerveztünk, Aktívan Bács-Kiskunban címmel. Mivel a megvalósítás a koronavírus időszakában történt, két alkalommal online módon tartottuk meg a fórumokat. Ehhez nagy segítséget jelentett a projekt keretében beszerzett videó és stúdió eszközpark.

A fórumok helyszíne és időpontja:

- 2021. november 4-5. Polgármesterek Szakmai Fóruma (online)
- 2021. november 9. Aktívan Bács-Kiskunban – Turisztikai konferencia (online)
- 2022. április 21-22. Lajosmizse – Polgármesterek Szakmai Fóruma

- 2022. november 17-18. Kecskemét – Polgármesterek Szakmai Fóruma
- 2023. április 20-21. Lakitelek – Polgármesterek Szakmai Fóruma

8 alkalommal jelent meg a Bács Megyeháza újság, és 3 alkalommal melléklet is összeállításra került az alábbiak szerint:

- 2020. októberi szám
- 2020. decemberi szám és melléklete
- 2021. áprilisi szám
- 2021. októberi szám
- 2021. decemberi szám
- 2022. márciusi szám és melléklete
- 2022. szeptemberi szám
- 2022. decemberi szám és melléklete

Az újságot postai úton, címzetlen küldeményként juttattuk el a vármegye lakossága részére, illetve intézményeibe.

Elkészült a vármegye történeteit bemutató Meseföldkönyv és Legendás út című könyvek folytatásaként a Meseföld2 és a Legendás út 2 könyv, valamint a Legendárium térkép.

Bács-Kiskun vármegye teljes területén gyűjtöttük a helyi történeteket, mondákat, sztorikat. Ebbe munkába a helyi lakosságot is bevontuk. A gyűjtést követően helytörténeti szakértő ellenőrizte a történetek forrását, hitelességét. A történetek tartalmukat tekintve a mesekönyvbe és/vagy a legendás gyűjteménybe kerültek. Ezt követően szépirodalmi alkotói szolgáltatás keretében a mesekönyv és a legendáskönyv szerzője az írás megkezdése előtt a történeteket szinopszisokba rendezte, amelyet a helytörténeti szakértő ismételtelen lektorált. 20 mese és 50 legenda írói alkotói tevékenységével együtt megkezdődött a könyveket illusztráló karakterek művészi grafikai kivitelezése. A karakterek alkotásának folyamatát is a helytörténeti szakértő ellenőrizte. A kiadványszerkesztést, azaz a kézirat, az illusztrációs elemek és a karakterek könyvtervnek megfelelő formátumba illesztését a projektmunkatársakkal saját teljesítésben láttuk el. A könyvek 3000-3000 példányszámban kerültek kinyomtatásra és azokat kiosztottuk rendezvényeinken, a vármegye intézményeinek, illetve a Mesebuszon és postai úton is lehetett ingyenesen igényelni.

A Legendás út 2. könyv kiadványunk hangoskönyv formájában is elérhető.

A klímaváltozás napjaink leggyorsabban növekvő problémái közé tartozik, amelynek számos kedvezőtlen hatását tapasztaljuk. Bács-Kiskun vármegyében a folyamat következményeit már a saját bőrünkön is érezzük: minden korábbinál súlyosabb hóhullámok, aszályok sújtják vármegyénket, de gyakoribbá váltak az özvízszerű esőzések, viharok, jégesők is. A fenntartható gazdálkodás jelentheti a kiutat a negatív változásból. Cselekedni lokálisan is szükséges, az egyének, a háztartások, a települések és a kisebb közösségek szintjén. Ezért készült el nyomtatott formában a három kötetből álló Klíma kódex 500-500 példányban, melynek első kötete a lakossági cselekvési lehetőségeket mutatja be, a második kiadvány a problémák településfejlesztési, önkormányzati, intézményi oldalról történő lehetséges megoldásait vázolja fel, a harmadik kiadvány pedig a vállalkozásoknak szól. A könyvek célja a helyi megoldások bemutatása az ökotudatos

megoldásokról a klímaváltozáshoz való alkalmazkodás, illetve a klímaváltozás hatásainak csökkentése érdekében. A könyvek elérhetők online módon is a [www.bacsiskun.hu/lap/konyveink](http://www.bacsiskun.hu/lap/konyveink) linken.

A kötetek címei:

- Klímakódex I. – Egyéni cselekvési lehetőségek
- Klímakódex II. – A tudatos településfejlesztés
- Klímakódex III. – A jelen és a jövő vállalkozásai

A projekt keretében megtervezésre került egy foglalkoztató füzet is, amelyet 10 ezer példányban megjelentettünk: A Meseföld című könyvhöz tartozó foglalkoztató füzet készült 5-6 éveseknek, amely a mesekönyvben található mesékhez kapcsolódóan, 40 készségfejlesztő feladaton keresztül játékosan fejleszti az adott korosztályhoz tartozó gyerekek tudását és erősíti vármegyénkhez való kötődését. A kiadványok a vármegyei óvodákba kerültek és a Mesebuszon is hozzájutottak a gyerekek.

5 alkalommal tartottunk „Mi Napunk” rendezvényt, melynek célja volt, hogy Bács-Kiskun vármegye nemzeti értékeit élményszerűen mutassuk be egész napos rendezvények keretében. A rendezvényeken gasztronómia, kulturális, gazdasági és történelmi emlékeink elevenedtek meg, fellépések, bemutatók, gyermek és egészség programelemek keretében.

Rendezvényeink helyszínei és időpontjai:

- 2022.03.15. Kiskunfélegyháza
- 2022.05.07. Ballószög
- 2022.05.28. Hajós-Pincefalu
- 2022.06.11. Nemesnádudvar
- 2022.08.20. Petőfiszállás-Pálósszentkút

A projekt megvalósítása során több mint 250 ezer fő lakost értünk el.

9. számú melléklet: A TOP-5.3.2-17-BK1-2020-00003 azonosító számú „ITTHON MARADUNK” című projekt eredményeinek részletes bemutatása

A Közgyűlés 46/2019. (VIII.30.) „Támogatási kérelem benyújtása a TOP-5.3.2-17 kódszámú „Megyei identitás erősítése” című határozatával döntött a támogatási kérelem elkészítéséről. 2020. április 28-án a pályázat benyújtásra került. 2020. szeptember 1. nappal a Pénzügyminisztérium Regionális Fejlesztési Programok Végrehajtásáért Felelős Helyettes Államtitkárság vezetője a pályázatot támogatásra érdemesnek ítélte.

2023. december 15. nappal lezárult a TOP-5.3.2-17-BK1-2020-00003 azonosítószámú, ITTHON MARADUNK című pályázat fizikai megvalósítása. A projekt végrehajtása során elért eredményeink:

Értékkosár - Kistermelői termékcsomag kínálat kialakítása programelem során kiválasztásra kerültek azok a vármegyei termelők, valamint szolgáltatók, akiknek kínálatából termékcsomagok állíthatóak össze, több variációban, hogy alkalmasak legyenek például szállodai bekészítéshez, vagy céges ajándékcsomagokhoz. A termékminták egységes arculattal készültek el. A termelők honlapunkról a javasolt csomagolási formákhoz elérhetik és használhatják az arculati elemeket.

Bács-Kiskun vármegyei értéktár könyvek online kötetének elkészítésének a célja volt a helyi, térségi, megyei értékek bemutatása a felnőtt lakosság számára, online lapozható dokumentum formájában, a megyei értékeket bemutató könyv 1-2. kötetének újratördelésével, a fotók cseréjével, valamint a 3. kötet teljes tartalmi előállításával, tördelésével.

Marketing-klubot szerveztünk annak érdekében, hogy a vármegyében a tervek, problémák, közösségi ügyekre innovatív, hatékony megoldások születhessenek.

2023. szeptember 1-én Kiskunmajsa településen, 2022. szeptember 9-én Kunszentmiklós településen tartottunk megyenap rendezvényt. A megyenap rendezvények célja, a vármegye értékeinek élményszerű bemutatása, egész napos, fesztivál jellegű esemény keretében.

A vármegye értékeit, a projektben elért eredményeket promóciós céllal mutatta meg településeinken rendezvényeken a mesebusz. Az attrakcióhoz helyi kézműves termékekből álló kóstoltatást is szerveztünk. A busz 53 alkalommal jelent meg a projekt keretében.

Folytatódott az Egészséges Bács-Kiskunért sorozat. 11 járásban szerveztünk és tartottunk sportrendezvényeket az egészséges életmód népszerűsítése érdekében.

Óvodások számára élményt nyújtó, kreatív foglalkozásokat tartottunk. Gyermekek részére kreatív foglalkozásokat dolgoztunk ki és tartottunk, amelyek keretében játékos formában ismerhették meg megyénk értékeit.

Három alkalommal szerveztünk Mi napunk rendezvényt. A rendezvényeken gasztronómia, kulturális, gazdasági, történelmi emlékeink elevenednek meg, foglalkozások, bemutatók, előadások, fellépések keretében. A projekt keretében az alábbi helyszíneken tartottuk meg a fesztivál jellegű rendezvényeinket:

- 2023. június 3. – Nemesnádudvar,
- 2023. augusztus 20. – Kiskőrös,
- 2023. szeptember 22. – Nemesnádudvar.

11 járásban rendezük meg a StartUp programelemet. A programelem keretében lehetőséget biztosítottunk helyi sikeres vállalkozások számára a bemutatkozásra a középiskolás korosztály felé, ösztönözve őket a vármegyében tanulásra, a jövőben helyben elhelyezkedésre, később vármegyei letelepedésre.

2023. szeptember 29-én Dr. Szobonya Zoltán emléknapot tartottunk, emlékezve a mártír halát halt 1956-os forradalmárra.

11 alkalommal tartottunk 5 napos napközis gyermek táborokat 2022. években Bugacpusztaháza, Érsekcsanád, Kéleshalom, Lakitelek, Madaras, Nyárlőrinc, Ordas, Soltszentimre, Szalkszentmárton, Szank, Tompa településeken. Táboronként 15 gyermek nyaralását tudtuk színesebbé tenni.

A Bács-KiskunTV megyei tévéhálózat kialakítása érdekében nagy teljesítményű média szerver számítógépet vásároltunk, amelynek – az interneten keresztül is elérhető – adminisztrációs- és felhasználói felületét kialakítottuk. A televíziós hálózat célja, hogy a lokális, illetve helyi tévé társaságok által készített híryananyagok tárolhatók, felhasználók között cserélhetőek legyenek. Elvárásunk volt továbbá az is, hogy a híryananyag felhőszolgáltatás hirdetés- és minőségromlással járó tömörítésmentes legyen.

A tartalomgyártáshoz szükséges stúdió helyszínt a megfelelő híradástechnikai felvevő- és utómunkálati eszközökkel is kialakítottuk.

A legújabb IT és biztonságtechnológiai alapokra támaszkodva, megújítottuk Bács-Kiskun Vármegye Önkormányzatának honlapját. Weblapunk megújítása előtt párhuzamosan működő, több tematikus weboldalt üzemeltettünk. Az egy platformra való helyezése célja a modern és integráló megoldás a szerteágazó tudásunknak. A kialakításra került központi weboldallal egy komoly adat- és tudásbázis integrálódott, amely egy helyen mutatja be a megye értékeit, híreit, közösségeit, eredményeit.

A projektet konzorcium keretében valósítottuk meg BKM Fü Bács-Kiskun Megyei Fejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft-vel. Az ügynökség, a projekt keretében 80 esemény keretében online vállalkozásfejlesztési fórumot, települési és ifjúsági fejlesztő és közösségi tervező műhelyt szervezett, melyek során két nagyrendezvény keretében megrendezésre került a Vármegye Vetélkedője a megyei 14-18 éves korosztály vármegyei településeket képviselő csapatainak bevonásával.

A projekt megvalósítása során több mint 85 ezer fő lakost értünk el.

10. számú melléklet: A TOP-5.3.2-17-BK1-2021-00004 azonosító számú „Petőfi200” című projekt eredményeinek részletes bemutatása

A Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Közgyűlése 69/2021. (XI.26.) „Támogatási kérelem benyújtása a TOP-5.3.2-17 kódszámú „Megyei identitás erősítése” című pályázati felhívásra tárgyú határozatával döntött a támogatási kérelem elkészítéséről. 2021. december 28-án a pályázat benyújtásra került. 2022. március 11. nappal a Pénzügyminisztérium Regionális Fejlesztési Programok Végrehajtásáért Felelős Helyettes Államtitkárság vezetője a pályázatot támogatásra érdemesnek ítélte.

2023. november 30. nappal lezárult a TOP-5.3.2-17-BK1-2021-00004 azonosítószámú, Petőfi200című pályázat fizikai megvalósítása. A projekt végrehajtása során elért eredményeink:

„A költő visszatér...Petőfi visszatér” projektelem célja Petőfi költészetének, munkásságának megismertetése volt, a kötelező tananyagot túl, a XXI. századi fiatalok számára befogadható módon, módszerekkel, valamint az adott kor történelmének, kultúrájának megismertetése játékokon, mozgásos feladatokon keresztül. A XIX. századi költő, forradalmár, nemzeti hős alakján keresztül az ifjúságnevelés, a nemzeti identitástudat és a magyarság összetartozásának erősítése. Az alábbi programok valósultak meg a programelem keretében:

- „Itt születtem én ezen a tájon...” Petőfi nyomában az Alföldön buszos kirándulás.
- „Lenn az alföld tengersík vidékin.
- Ott vagyok honn, ott az én világom” Témahét szervezése Petőfi Sándor: Az alföld c. verséhez kapcsolódva: az alföldi táj szépségeinek feltárása, bemutatása a települést körül vevő határban, külön figyelemmel a Kiskunsági Nemzeti Park helyi pusztáinak értékeire.
- Petőfi Sándor műveit feldolgozó zenei előadások, Lyra együttes, Figula Ede.
- Osztálykirándulások Petőfi Sándor szülőházába Kiskőrösre.
- Petőfi-napok.
- Futóverseny 1823 méteren – Petőfi a művészetekben.
- Egy hónap – egy vers - Petőfi NEBULÓ adaptációja.
- Játékos ismeretterjesztő vetélkedő.
- Petőfi Sándor verseiből Felolvashow, a Nemzeti dal szavalása flashmob-szerűen.
- Szellemi akadálypálya, nemzeti színű zászlók készítése, rajzpályázat, ablakdíszítés, énekverseny, szavalóverseny.
- Komplex történelmi-irodalmi vetélkedő történelmi-irodalmi témanap keretében.
- Petőfi rajzpályázat.
- Versek és táncok Petőfi Sándorra emlékezve Szavalóverseny Petőfi Sándor születésének 200. évfordulója tiszteletére.
- Irodalmi vetélkedő játékos sporttevékenységgel egybekötve.

Kép – Szöveg – Petőfi – Illusztrátori pályázat Petőfi szövegekhez projektelemet a Neumann János Egyetemmel együttműködve valósítottuk meg. Partnerünk illusztrátori pályázatot

hirdetett a Petőfi-bicentenárium kapcsán több kategóriában 1-12. osztályos diákok, valamint közoktatáson kívül tanulók számára. A pályázat célja a Bács-Kiskun vármegyei lakosok aktív bevonása a Petőfi Emlékévekbe a megadott Petőfi-versek képzőművészeti megközelítésén, értelmezésén, a Petőfi-életmű képi megjelenítésén keresztül. A pályázatra 36 jelentkezés érkezett. Az eredményhirdetés 2023. március 31-én, a Petőfi 200- videó és fotópályázat eredményhirdetésével egybekötve zajlott le. Az eseményen 260 fő vett részt.

A Kecskeméti Katona József Múzeum a Petőfi Emlékévek alkalmából múzeumpedagógiai foglalkozásokkal várta az érdeklődő, megyeszékhelyen kívül működő iskolákat. 40 foglalkozáson 966 diák vett részt. A Petőfi Emlékévekhez kötődően 3 foglalkozás közül választhattak az iskolák, amelyek az "Állni látszék az idő!", "Egy vers-egy tárgy", valamint a "Petőfi Kecskeméti Oskolája és tanítója" nevet viselték.

A 2023-as év elején meghirdettük a Petőfi Sándor szavalóversenyt. A jelentkezőknek 2023. február 3-áig volt lehetőségük videófelvétel formájában feltölteni a kötelező verset a megadott QR kód segítségével. A felhívás 240 érdeklődőt vonzott. 12 kiválasztott versenyző vehetett részt a március 1-jén megrendezett döntőn, ahol összesen 64 résztvevő jelent meg.

Petőfi és családja, vállalkozói karrier a reformkorban, és amit ebből tanulhatunk néven vetélkedősorozatra hívtuk a Bács-Kiskun vármegyei általános- és középiskolák Bács-Kiskun vármegyei lakcímmel vagy tartózkodási hellyel rendelkező tanulóit 3 fős csapatokban, felkészítő tanárukkal együtt, az alábbi két korcsoport szerint:

- az általános iskolák 7-8. osztályos tanulói,
- a középiskolák 9-13. osztályos tanulói.

A vetélkedő 3 fordulós volt, melyből a 3. alkalom (döntő) a csapatok személyes részvételével zajlott. 76, 3 fős csapat vett részt a versenyen, azaz összesen 228 fő.

Petőfi 200 - videó- és fotópályázatot szerveztünk a Neumann János Egyetemmel együttműködve. A videó és fotópályázat Mit jelent nekem ma Petőfi? mottóval a Petőfi-bicentenárium alkalmából került meghirdetésre. A pályázat keretében Petőfi Sándor életművével, a Bács-Kiskun vármegyei Petőfi emlékhelyekkel és a kultusszal kapcsolatos feldolgozásokat kellett a jelentkezőknek elkészíteniük, melyek népszerűsítik és új, rendhagyó, szubjektív szemszögből mutatják be a Petőfi-kultusz XXI. századi értékeit. Összesen 61 fő munkája érkezett be, melyek között egyéni, illetve csapatmunkák is egyaránt megtalálhatóak. Az eredményhirdetés 2023. március 31-én zajlott a Kép-Szöveg-Petőfi pályázat eredményhirdetésével egybekötve.

A FolkFeszt rendezvényünk célja Bács-Kiskun ezerszínű népi kultúrájának életre hívása a hagyományok, a népzene, a néptánc és a nemzetiségi ételek által Petőfi Sándorral a középpontban. A rendezvény 3 napja alatt 13 faházban olyan kézműves kiállítók voltak, melyeknek portékái Petőfihez köthető volt. Az Önkormányzatunk egy információs pontot is üzemeltetett, ahol Petőfi totót kitöltők garantált ajándékban részesültek. A Ciszterci rendház udvarán délutánonként kézműves foglalkozás és táncház várta a gyerekeket. Mind a 3 nap 20:00 órától egészen éjfélig népzenei koncert és 22:00 órától táncház várta a vendégeket, oktatókkal és tanárokkal. A rendezvény ideje alatt utcazenészek járták a várost felhívva ezzel az emberek figyelmét a rendezvényre. 2022 augusztus 27-én 17:00 órától

LEGO élmény építés volt: Petőfi arcképét építették meg az érdeklődők közel 14.000 db LEGO kocka felhasználásával. Magyarországon ekkora méretű Petőfi arckép (2m\*3m) még nem készült. 2022 augusztus 27-én 17:00 órától Divatbemutató (Bükki Tamara, fi200) várta a vendégeket. 2022 augusztus 27-én Sinha Róbert és Bánföldi Szilárd első alkalommal léptek fel együtt, az előadás címe: A DUNÁN. Petőfi-korabeli magyar romantikus zene legszebb jegyeit magukon hordozó Mertz-művekből, népdalfeldolgozásokból és Petőfi verseiből épült fel az előadás. A háromnapos rendezvényen kb. 3000 fő vett részt.

Petőfi értelmezések a 21. században – változó minitárlatok a Neumann János Egyetemen programot szerveztünk. A Neumann János Egyetemmel együttműködve megvalósítottunk egy rendezvénysorozatot Petőfi értelmezések a 21. században címmel. A program keretén belül 5 minitárlatot tekinthettek meg az érdeklődők, melyek mellé minden alkalommal más-más témában volt lehetőségük előadásokat meghallgatni szakmai- és művészi előadók közreműködésével. A rendezvénysorozat a Neumann János Egyetem könyvtárában kapott helyet. Az 5 alkalomra összesen 132 érdeklődő látogatott el.

A Petőfi Kora tudományos konferencia 2022.szeptember 28-án került megrendezésre a Cifrapalotában a Magyar Nemzeti Levéltár Bács-Kiskun Megyei Levéltára XXI. Levéltári napja keretén belül. Köszöntőmet követően 6 előadást hallgathattak meg a résztvevők. Az előadásokat követően megtekinthették a Bács-Kiskun Megyei Levéltár Petőfi vonatkozású irataiból összeállított tárlatot. Az eseményen 62 fő vett részt.

Rendhagyó történelem órákat tartottunk a Magyar Nemzeti Levéltár Bács-Kiskun Megyei Levéltárának közreműködésével. Az órák keretén belül a diákok meghallgathatták Hlbocsányi Norbert főlevéltáros és Gönczi Gergő levéltáros előadását Pennától pisztolyig címmel. Az előadásokat követően megtekinthető volt egy Bács-Kiskun Megyei Levéltár Petőfi vonatkozású irataiból összeállított tárlat. Az előadások közben a diákok megtekinthettek és kezükbe foghattak eredeti levéltári iratokat, tervrajzokat és pecsétnyomókat, többek között a Nemzeti dal egyik korabeli nyomtatványát is. A 10 alkalom során összesen 328 érdeklődő hallgathatta meg az izgalmas előadást.

A Petőfi emlékév alkalmából „Petőfi nyomában” tematikus túráinkon a költő verseit hívtuk segítségül, hogy a korabeli táj értékeit összevegyjük a jelenlegi táj változásaival. A Petőfi emlékév alkalmából meghirdetett szakvezetéses túrák térítésmentesek voltak, de regisztráció minden esetben szükséges a kiválasztott programnál. Erre a túravezető Kiskunsági Nemzeti Park honlapján volt lehetősége az érdeklődőknek. 30 túraalkalmon 589 fő vett részt az eseményeken.

Minden napra egy Petőfi programelem keretén belül elkészült hanganyagok, tartalmak a Petőfi 200 emlékévekhez kötődő online felületekre kerültek fel: Petőfi200 honlap Facebook, Instagram. Saját TikTok oldalt, továbbá Youtube és Spotify csatornát is indítottunk., A rendezvénysorozat weboldalára is kerültek fel tartalmak. A feltöltésre került felvételek között szerepelnek versek, kisvideók, kisfilmek, történetek, mesék, illetve az Ej, mi a kő című magazinműsor.

Hat, tíz, valamint tizenegy részből álló, magazin műsor jellegű filmsorozatokat készítettünk a költő vonatkozásában több tématerületet érintve. A Petőfi emlékévhez kapcsolódóan imázsfilmeket készítettünk a No Sugar együttes közreműködésével.



Kunszentmiklós. Szabadszállás és Kiskunmajsa településekre elvittük a János vitéz táncjátékot, ahol ingyenes regisztrációt követően az érdeklődők térítésmentesen nézhették meg az előadást. A Kecskeméti Katona József Nemzeti Színház színre vitte Petőfi Sándor Tigris és hiéna előadását. Öt alkalommal rendeltük meg az előadást. A nem kecskeméti lakosoknak a darab megtekintéséhez az utazást biztosítottuk.

A jelenkorról sem feledkeztünk meg a projekt során. Tanácsadó csapat segítségével elkészítettük a f1200 márkaépítési stratégiát, amely a vármegyei gazdaságfejlesztő, innováció, befektetés-ösztönző marketingprogram lebonyolításának egyik eleme.

Nyomdai kivitelezés során Barangolás a Kiskunságban (5000 db), Petőfi a ballagókkal könyv (10000 db), Petőfivel utazom (15000 db), Útleveél a Petőfivel utazom kiadványhoz (5000 db), 10 féle képeslap (20000 db) nyomdai kiadványok kivitelezését rendeltük meg.

A projekt keretében 3 darab okospadot vásároltunk és telepítettünk Kecskemét, Kunfehértó, Nemesnádudvar településekre. Mobil telefon eszközre egy Petőfi Sándor témájú játék applikációt fejlesztettünk. Három darab animációs kisfilm gyártására adtunk megrendelést.

PetőFree nevű konferenciával zártuk a programsorozatot, melynek elsődleges célja a projekt eredményeinek bemutatása volt. A projekt keretében egy polgármesteri fórumot szerveztünk a vármegyei települések vezetői számára.

11 járásban 11 sportrendezvényt szerveztünk az egészséges életmód népszerűsítése érdekében.

A projektet konzorcium keretében valósítottuk meg Kiskunfélegyháza Város Önkormányzatával, a KŐRÖSSZOLG Kiskőrösi Önkormányzat Településüzemeltetési Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társasággal, Kunszentmiklós Város Önkormányzatával, Szabadszállás Város Önkormányzatával. A partnerek további programelemeket valósítottak meg:

- diáktalálkozó szervezése,
- tudományos és ismeretterjesztő konferencia szervezése,
- Petőfi Sándorhoz kapcsolódó emléktúrák szervezése,
- Petőfi rokonok címmel találkozási lehetőség szervezése a költő leszármazottjaival, az őrzött relikviákkal,
- online informatikai és tudásbázis létrehozása Petőfi Sándor családtörténetéről,
- előadássorozat tartása Petőfi Sándor otthonában,
- Kiskőrösön interaktív installációk kihelyezése a János vitéz mű egyes momentumairól,
- rendhagyó irodalomórák szervezése,
- népzenei és néptánc találkozó szervezése,
- 3D installációk készítése Petőfi Sándor életéről,
- további kulturális programok szervezése.

A projekt megvalósítása során több mint 31 ezer fő lakost értünk el.

11. számú melléklet: TOP és TOP Plusz nyertes turisztikai pályázatok a ciklusban

Projekt azonosítója / Project ID	Szerződött támogatás összege (Ft)	Projekt befejezésének dátuma	Kedvezményezett neve	Projekt címe	Projekt helyszíne
TOP-1.2.1-16-BK1-2017-00016	333 000 000	2019.11.29	DUNAPATAJ NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	Szelidi-tó turisztikai infrastruktúra fejlesztése	Dunapataj
TOP-1.2.1-15-BK1-2016-00008	179 943 842	2019.12.31	HAJÓSSZOLG Köztisztasági Kommunális és Csatorna KFT	Cabernet Borturisztikai Látogatóközpont kialakítása a Hajósi Pincefaluban	Hajós
TOP-1.2.1-16-BK1-2017-00017	57 499 697	2020.03.18	KISKUNHALAS VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	A Csipkeház látogatóbarát fejlesztése	Kiskunhalas
TOP-1.2.1-15-BK1-2016-00012	169 301 762	2020.08.31	FELSŐSZENTIVÁN KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZATA	Felsőszeniváni szélmalom helyreállítása és turisztikai attrakcióvá fejlesztése	Felsőszeniván
TOP-1.2.1-16-BK2-2017-00001	199 954 822	2020.09.28	Bács-Kiskun Vármegye Önkormányzata	Az EuroVelo 13 kerékpáros útvonal és környezetének ökoturisztikai fejlesztése	Kelebia
TOP-1.2.1-16-BK1-2017-00012	47 784 977	2020.11.29	KUNSZENTMIKLÓS VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	Kulturális és örökségi érték turisztikai fejlesztése a kunszentmiklósi Virágh Kúriában	Kunszentmiklós
TOP-1.2.1-15-BK1-2016-00011	350 000 000	2020.12.15	SZANK KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZATA	Kiskun Emlékhely Zank vezér szállásán	Szank
TOP-1.2.1-16-BK1-2017-00009	110 500 000	2020.12.31	Halasi Média és Kultúra Nonprofit Szolgáltató Korlátolt	Sáfrik-féle szélmalom felújítása, kiállító-	Kiskunhalas

Projekt azonosítója / Project ID	Szerződött támogatás összege (Ft)	Projekt befejezésének dátuma	Kedvezményezett neve	Projekt címe	Projekt helyszíne
			Felelősségű Társaság	és alkotóház kialakítása	
TOP-1.2.1-16-BK1-2017-00015	81 000 000	2021.01.28	Halasi Média és Kultúra Nonprofit Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	Kiskunhalas - Sóstó turisztikai fejlesztése	Kiskunhalas
TOP-1.2.1-16-BK1-2017-00001	75 741 111	2021.02.24	NEMESNÁDUDVÁR KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	Nemesnádudvari turisztikai központ kialakítása és a helyi népviseletes babagyűjtemény turisztikai attrakcióvá fejlesztése	Nemesnádudvar
TOP-1.2.1-15-BK1-2016-00006	50 000 000	2021.05.31	SOLTVADKERT VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	A Vadkerti-tó turisztikai infrastruktúrájának fejlesztése	Soltvadkert
TOP-1.2.1-16-BK1-2017-00010	47 414 845	2021.07.31	Tiszaug Község Önkormányzata	Tiszaugi horgászturizmus fejlesztése	Tiszaug
TOP-1.2.1-16-BK1-2017-00004	173 918 529	2021.08.31	SOLTVADKERT VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	A Vadkerti-tó turisztikai infrastruktúrájának fejlesztése - 2. ütem	Soltvadkert
TOP-1.2.1-16-BK1-2017-00005	163 133 974	2021.08.31	SOLTVADKERT VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	A Vadkerti-tó turisztikai infrastruktúrájának fejlesztése - 3. ütem	Soltvadkert
TOP-1.2.1-16-BK1-2017-00013	100 685 079	2021.08.31	NAGYBARACSKA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	Füzes sziget turisztikai fejlesztése	Nagybaracska
TOP-1.2.1-16-BK1-	235 500 000	2021.11.28	TISZAKÉCSKE VÁROS	A természeti értékekben rejlő ökoturisztikai	Tisza-kécske

Projekt azonosítója / Project ID	Szerződött támogatás összege (Ft)	Projekt befejezésének dátuma	Kedvezményezett neve	Projekt címe	Projekt helyszíne
2017-00003			ÖNKORMÁNYZATA	potenciál hasznosítása Tiszakécske városában	
TOP-1.2.1-15-BK1-2016-00004	99 847 537	2021.12.08	KISKUNHALAS VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	A kiskunhalasi városháza tornyának kilátó céljára történő hasznosítása	Kiskunhalas
TOP-1.2.1-16-BK1-2017-00018	380 918 021	2021.12.23	BÁCSALMÁS VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	Bácsalmás természeti és kulturális értékeinek komplex turisztikai attrakcióvá fejlesztése.	Bácsalmás
TOP-1.2.1-16-BK1-2017-00014	137 884 536	2022.09.30	FAJSZ KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	Fajsz-Dusnok-Sükösd turisztikai célú fejlesztései a Duna menti kulturális és természeti örökség tükrében	Sükösd
TOP-1.2.1-16-BK1-2017-00019	135 343 230	2022.11.30	Halasi Média és Kultúra Nonprofit Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	Halasi Tánchagyományok Házának kialakítása	Kiskunhalas
TOP-1.2.1-16-BK1-2017-00008	199 865 799	2023.04.30	TŐSERDŐ Turisztikai Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság	Tőserdő turisztikai fejlesztése és Ökoturisztikai Központ megvalósítása	Lakitelek
TOP-1.2.1-16-BK2-2019-00005	80 899 681	2023.06.30	Bács-Kiskun Vármegye Önkormányzata	Borturisztikai útvonal kialakítása a Sváb Sarok településein	Nemesnádudvar

Projekt azonosítója / Project ID	Szerződött támogatás összege (Ft)	Projekt befejezésének dátuma	Kedvezményezett neve	Projekt címe	Projekt helyszíne
TOP-1.2.1-16-BK2-2019-00004	102 229 957	2023.08.31	Bács-Kiskun Vármegye Önkormányzata	Petőfi kulturális tematikus útvonal kialakítása Bács-Kiskun megyében.	Kecskemét
TOP-1.2.1-15-BK1-2016-00010	1 076 798 877	2023.09.30	Solt Város Önkormányzat	Solt-Dunatétlen-Akasztó turisztikai célú kerékpárút fejlesztése	Dunatétlen
TOP-1.2.1-15-BK1-2016-00001	1 137 073 125	2023.11.30	BUGAC NAGYKÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT	Évezredek útján, Aranymonostor és látogatóközpont turisztikai fejlesztése I.ütem	Bugac
TOP-1.2.1-16-BK1-2017-00011	321 114 906	2023.12.20	Tiszaug Község Önkormányzata	Turisztikai célú kerékpárút fejlesztése Tiszaug és Lakitelek között	Tiszaug
TOP_PLUSZ-1.1.3-21-BK1-2023-00010	60 500 000	2024.03.31	TISZAUG KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	TISZAUGI HORGÁSZTURI ZMUS FEJLESZTÉSE II. ÜTEM	Tiszaug
TOP_PLUSZ-1.1.3-21-BK1-2022-00004	59 880 500	2024.04.30	SZALKSZENTMÁRTON KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	Szalkszentmártoni Petőfi Sándor Emlékkiállítás fejlesztése	Szalkszentmárton
TOP_PLUSZ-1.1.3-21-BK1-2022-00003	232 175 367	2024.06.30	BUGAC NAGYKÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT	Évezredek útján, Aranymonostor és látogatóközpont turisztikai fejlesztése II. ütem	Bugac
TOP_PLUSZ-1.1.3-	94 000 000	2024.08.31	FEHÉRTÓ Önkormányzati	Óriás vízi csúszda építése	Kunfehértó

Projekt azonosítója / Project ID	Szerződött támogatás összege (Ft)	Projekt befejezésének dátuma	Kedvezményezett neve	Projekt címe	Projekt helyszíne
21-BK1-2023-00015			Közszolgáltatási és Kulturális Non-profit Korlátolt Felelősségű Társaság	kunfehértói Tófürdőben	
TOP_PLUSZ-1.1.3-21-BK1-2022-00006	263 594 500	2024.12.31	Limány Természetjáró, Vízitúra és Horgász Egyesület	Aktív kikapcsolódás a Szelidi-tó körül	Dunapataj
TOP_PLUSZ-1.1.3-21-BK1-2023-00025	178 000 000	2024.12.31	TISZAKÉCSKE VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	Horgász kikötő létesítése Tizsakécskén	Tizsakécske
TOP_PLUSZ-1.1.3-21-BK1-2023-00011	465 000 000	2025.05.01	LAKITELEK ÖNKORMÁNYZATA	KOMPLEX TURISZTIKAI FEJLESZTÉS LAKITELEKEN	Lakitelek
TOP_PLUSZ-1.1.3-21-BK1-2022-00008	208 630 000	2025.06.30	PETŐFISZÁLLÁS KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT	Turisztikai célú kerékpárút építése Petőfiszállás és Kiskunfélegyháza-Selymes között	Petőfiszállás
TOP_PLUSZ-1.1.3-21-BK1-2023-00016	541 950 118	2025.06.30	Halasi Városmenedzser Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság	Kiskunhalasi Sóstó Fejlesztése	Kiskunhalas
TOP_PLUSZ-1.1.3-21-BK1-2022-00002	125 088 206	2025.09.30	ÚTICÉL Kulturális Hagyományőrző Turisztikai Egyesület	Elfeledett mesterségek élményközpontja	Bácsszentgyörgy
TOP_PLUSZ-1.1.3-21-BK1-2022-00007	181 889 763	2025.10.31	DUSNOK KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	Múlt-jelen-jövő Dusnoki látogatóközpont kialakítása	Dusnok

Projekt azonosítója / Project ID	Szerződött támogatás összege (Ft)	Projekt befejezésének dátuma	Kedvezményezett neve	Projekt címe	Projekt helyszíne
TOP_PLUSZ-1.1.3-21-BK1-2022-00005	659 000 000	2025.12.31	KISKUNMAJSA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	Turisztikai fejlesztések Kiskunmajsán	Kiskunmajsa
TOP_PLUSZ-1.1.3-21-BK1-2023-00029	511 549 882	2025.12.31	Halasi Városmenedzser Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság	A kiskunhalasi Csetényi Park turisztikai fejlesztése	Kiskunhalas
TOP_PLUSZ-1.1.3-21-BK1-2023-00023	87 947 013	2025.12.31	JÁNOSHALMA VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT	Horgászturizmus fejlesztése Jánoshalmán	Jánoshalma
TOP_PLUSZ-1.1.3-21-BK1-2023-00013	256 545 504	2026.08.31	KUNSZENTMIKLÓS VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	Petőfi emlékház kialakítása Kunszentmiklóson	Kunszentmiklós
TOP_PLUSZ-1.1.3-21-BK1-2023-00012	499 999 990	2026.12.31	SZABADSZÁLLÁS VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	Petőfi Sándor látogatóközpont létesítése Szabadszálláson	Szabadszállás
TOP_PLUSZ-1.1.3-21-BK1-2023-00027	2 200 000 000	2026.12.31	BÁCS-KISKUN VÁRMEGYE ÖNKORMÁNYZATA	Érsekhalma - Nemesnádudvar - Sükösd Bács-Kiskun Vármegyei kiemelt kerékpárút megvalósítása	Kecskemét
TOP_PLUSZ-1.1.3-21-BK1-2023-00019	200 000 000	2026.12.31	LAJOSMIZSE VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	Az egykori Földeáki Csárda turisztikai célú fejlesztése Lajosmizsén	Lajosmizse
<b>ÖSSZESEN</b>	<b>12 873 105 150</b>				